

آیین نامه ها و ضوابط

«بنیاد ملی اسناد و کتابخانه ملی»

فهرست مطالب

۳	اساسنامه بنیاد ملی نخبگان
۱۰	سند راهبردی کشور در امور نخبگان
۳۱	آیین نامه احراز استعداد های برتر و نخبگی
۳۶	آیین نامه پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر
۳۹	مصوبه راهکارهای بهبود وضعیت نخبگان و استعدادهای برتر
۴۱	طرح شناسایی و هدایت استعدادهای برتر (شهاب)
۴۷	آیین نامه شرایط مورد نیاز جشنواره ها برای حمایت بنیاد ملی نخبگان از برگزیدگان آنها
۵۰	آیین نامه شناسایی و پشتیبانی از اختراعات برگزیده
۵۴	آیین نامه شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان فعالیت های قرآنی
۵۶	آیین نامه شناسایی برگزیدگان هنری کشور
۵۸	آیین نامه پشتیبانی از برگزیدگان مسابقات ملی و بین المللی مهارت
۶۰	آیین نامه انتخاب دانش آموختگان برتر آموزشی - پژوهشی - نوآوری
۶۴	آیین نامه ارائه تسهیلات خدمت نظام وظیفه بنیاد ملی نخبگان
۶۸	آیین نامه اعطای جایزه های تحصیلی به دانشجویان صاحب استعداد برتر
۷۱	دستور العمل پرداخت کمک هزینه های مسافرتی بنیاد
۷۲	شیوه نامه اعطای پژوهانه بنیاد ملی نخبگان به دانشجویان نخبه و استعداد برتر
۷۳	ماده واحده اعطای بورس داخل شهید احدی بنیاد ملی نخبگان به استعدادهای برتر و نخبگان
۷۴	الحاقیه به ماده واحده بورس داخل شهید احدی به نخبگان و استعدادهای برتر
۷۵	شیوه نامه اعطای بورس داخل شهید احدی به نخبگان و استعدادهای برتر
۷۷	آیین نامه اعطای جایزه علمی شهید چمران بنیاد ملی نخبگان به محققین دوره های پسا دکترا و دوره های فلوشیپ علوم پزشکی
۷۹	شیوه نامه اعطاء جایزه علمی شهید چمران بنیاد ملی نخبگان به محققین دوره های پسادکترا
۸۱	مصوبه اولویت نخبگان در بررسی صلاحیت علمی جهت جذب در دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی کشور
۸۲	ماده واحده اعطای اعتبار ویژه پژوهشی بنیاد ملی نخبگان ویژه پژوهشگران (استادیاران) جوان
۸۳	شیوه نامه شرایط و نحوه هزینه کرد اعتبار پژوهشی مرحوم دکتر کاظمی آشتیانی ویژه پژوهشگران (استادیاران) جوان
۸۷	آیین نامه اعطای تسهیلات و جایزه علمی علامه طباطبائی به برگزیدگان از میان استادان و پژوهشگران برجسته کشور
۹۲	آیین نامه جذب و نگهداری نیروی انسانی نخبه و استعداد برتر در دستگاه های اجرایی
۹۴	ماده واحده حمایت از شرکتهای دانش بنیان در به کارگیری دانش آموختگان برتر
۹۵	شیوه نامه حمایت از شرکتهای دانش بنیان در به کارگیری دانش آموختگان نخبه و استعدادهای برتر
۹۹	ماده واحده اعطای ودیعه مسکن بنیاد ملی نخبگان به استعدادهای برتر و نخبگان
۱۰۰	مصوبات اعطای تسهیلات ساخت یا خرید مسکن به نخبگان و استعدادهای برتر
۱۰۱	ضوابط اعطای وام مسکن نخبگان
۱۰۳	آیین نامه حمایت از سفرهای هدفمند نخبگان و استعدادهای برتر ایرانی شاغل در خارج، به داخل کشور
۱۰۵	آیین نامه حمایت از پایان نامه های کارشناسی ارشد و رساله های دکتری در زمینه پژوهش های مرتبط با امور نخبگان
۱۰۶	شیوه نامه حمایت از پایان نامه های کارشناسی ارشد و رساله های دکتری در زمینه پژوهش های مرتبط با امور نخبگان
۱۰۸	مصوبه لزوم هماهنگی با بنیاد ملی نخبگان در صدور مجوز فعالیت موسساتی که در امور نخبگان فعالیت می نمایند

اساسنامه بنیاد ملی نخبگان

مصوب جلسات ۵۵۲، ۵۵۳، ۵۵۴، ۵۵۵، ۵۵۶، ۵۵۷، ۵۵۸، ۵۵۹، ۵۶۰، ۵۶۱، ۵۶۲ مورخ ۸۳/۹/۲۴، ۸۳/۱۰/۲۲، ۸۳/۱۱/۶، ۸۴/۳/۱۰ و ۸۴/۲/۲۷، ۸۴/۲/۱۳، ۸۴/۱/۳۰، ۸۴/۱/۱۶، ۸۳/۱۲/۱۸، ۸۳/۱۲/۴، ۸۳/۱۱/۲۰

شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه

نظر به تأکید مقام معظم رهبری در استفاده صحیح و مناسب از ظرفیت‌های علمی نخبگان در راستای توسعه کشور و لزوم حرکت انقلابی در مسیر رفع موانع و مشکلات تولید دانش و جنبش نرم‌افزاری در جلسه دیدار برخی از نخبگان علمی کشور با ایشان در مهر ماه ۱۳۸۳، بنیاد ملی نخبگان کشور با اساسنامه‌ای به شرح ذیل تشکیل می‌گردد:

فصل اول: کلیات

ماده ۱- نام

نام بنیاد عبارت است از «بنیاد ملی نخبگان کشور» که از این پس در این اساسنامه به اختصار «بنیاد» نامیده می‌شود.

ماده ۲- هدف

هدف از تأسیس بنیاد، عبارت است از برنامه‌ریزی و سیاستگذاری برای شناسایی، هدایت، حمایت مادی و معنوی نخبگان، جذب، حفظ و به‌کارگیری و پشتیبانی از آنان در راستای ارتقاء تولید علم، فناوری و توسعه علمی و متوازن کشور و احراز جایگاه برتر علمی، فناوری و اقتصادی در منطقه براساس سند چشم‌انداز کشور در افق ۱۴۰۴.

ماده ۳- وظایف

۱- سیاستگذاری و برنامه‌ریزی برای:

الف - پشتیبانی مادی و معنوی از نخبگان کشور

ب - شناسایی، هدایت و حمایت نخبگان به منظور ارتقاء تولید علم در کشور

ج - کشف، جذب و پرورش استعدادها و حمایت از شخصیت‌های جامع‌الشرایط علمی

د - حمایت از نخبگان برای انجام فعالیت‌های تحقیقاتی و کارآفرینی

۲- ایجاد هماهنگی میان سازمان‌ها و نهادهای مرتبط با نخبگان و نظارت بر فعالیتهای مربوط به آنان در جهت اجرای

سیاستها و برنامه‌های مصوب

- ۳- کمک به فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم برای دسترسی محققان و نخبگان به تحقیقات جهانی و انتقال فناوری‌های جدید به کشور در راستای تحقق اهداف توسعه علمی و متوازن کشور
- ۴- کمک به فراهم نمودن تسهیلات و امکانات لازم برای حضور نخبگان در همایش‌های علمی در داخل و خارج کشور
- ۵- تشکیل شبکه جهانی ویژه نخبگان ایرانی در داخل و خارج از کشور

ماده ۴- تعریف نخبه و احراز نخبگی

نخبه به فرد برجسته و کارآمدی اطلاق می‌شود که اثر گذاری وی در تولید علم، هنر و فناوری کشور محسوس باشد و هوش، خلاقیت، کارآفرینی و نبوغ فکری وی در راستای تولید دانش و نوآوری موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه علمی و متوازن کشور گردد. احراز نخبگی افراد براساس آیین‌نامه پیشنهادی هیات امناء و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد بود.

ماده ۵- شکل حقوقی

بنیاد دارای شخصیت حقوقی مستقل است و بصورت مؤسسه دولتی و منحصراً براساس مقررات این اساسنامه تحت نظر رئیس جمهور اداره می‌شود. رئیس بنیاد معاون رئیس جمهور است.^۱

فصل دوم: ارکان

ماده ۶- ارکان

بنیاد دارای ارکان زیر می‌باشد:

- ۱- هیات امناء
- ۲- رییس بنیاد
- ۳- شورای نخبگان

ماده ۷- هیات امناء

هیات امناء عالیترین مرجع بنیاد در زمینه سیاستگذاری و تصمیم‌گیری و دارای کلیه اختیارات قانونی در حدود اهداف و وظایف بنیاد و اداره امور آن می‌باشد. ریاست هیات امناء با رئیس جمهوری اسلامی ایران می‌باشد.

۱ - اصلاح شده در جلسه پانصد و نود و سه مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده ۸- ترکیب هیات امناء^۱

الف: اعضای حقوقی

- ۱- رئیس جمهور (رئیس هیات امناء)
  - ۲- معاون اول رئیس جمهور
  - ۳- معاون رئیس جمهور و رئیس بنیاد
  - ۳- دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی
  - ۴- وزیر علوم، تحقیقات و فناوری
  - ۵- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
  - ۶- وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی
  - ۷- وزیر آموزش و پرورش
  - ۸- رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور
  - ۹- رئیس کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس شورای اسلامی
  - ۱۰- رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها
  - ۱۱- رئیس جهاد دانشگاهی
  - ۱۲- رئیس دانشگاه آزاد اسلامی
- تبصره ۱-** برای پیشبرد اهداف بنیاد، قائم مقام رئیس بنیاد طبق ضوابط تصویب شده توسط هیات امناء و با رعایت شرایط مندرج در ماده ۱۰ اساسنامه منصوب می‌شود.
- تبصره ۲-** احکام اعضای فوق الذکر توسط رئیس هیات امناء صادر خواهد شد.

ب: اعضای حقیقی^۲

- نه نفر از شخصیت‌های خیره و نخبه علمی کشور به عنوان اعضای حقیقی که دو نفر از آنها از علمای برجسته حوزه‌های علمیه به انتخاب شورای عالی حوزه علمیه قم و دو نفر از بانوان نخبه علمی کشور می‌باشند.
- تبصره ۳-** احکام اعضای فوق الذکر به پیشنهاد رئیس بنیاد و با حکم رئیس هیات امناء صادر خواهد شد.

۱- اصلاح شده در جلسه پانصد و نود و سه مورخ ۱۳۸۵/۰۸/۲۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی
۲- اصلاح شده در جلسه پانصد و هشتاد و هفت مورخ ۱۳۸۵/۰۴/۲۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی

ماده ۹- وظایف هیئت امناء

- ۱- تعیین سیاست‌ها و برنامه‌ها و خط مشی فعالیت‌های بنیاد
  - ۲- تصویب سیاستها و برنامه‌های لازم در ارتباط با نخبگان که توسط رئیس جمهور ابلاغ می‌شود
  - ۳- سیاستگذاری و تصمیم‌گیری کلان در خصوص نخبگان و تصویب آیین‌نامه‌های داخلی و اجرایی بنیاد
  - ۴- بررسی و اتخاذ تصمیم در مورد پیشنهادهای رئیس بنیاد و یا پیشنهادهایی که از جانب حداقل یک سوم از اعضای هیات امناء ارائه شده باشد
  - ۵- تصویب نمودار سازمانی و پست‌های مورد نیاز بنیاد
  - ۶- تصویب بودجه و ترازنامه سالیانه بنیاد
  - ۷- تصویب آیین‌نامه‌های نحوه ارائه کمک‌های مادی و معنوی بنیاد به نخبگان
  - ۸- ایجاد هماهنگی بین دستگاهها، مراکز و نهادهایی که متولی امور نخبگان می‌باشند
  - ۹- پیشنهاد ادغام مؤسسات و واحدهای سازمانی دستگاههای اجرایی که در رابطه با امور نخبگان فعالیت می‌نمایند به مراجع قانونی ذی‌ربط جهت تصویب
  - ۱۰- تصویب اساسنامه صندوق‌های حمایتی در ارتباط با نخبگان علمی و دانشمندان و پژوهشگران
  - ۱۱- تصویب آیین‌نامه جذب و به‌کارگیری نخبگان علمی کشور و نحوه ارائه کمک‌های مادی و معنوی به آنان
  - ۱۲- تصویب آیین‌نامه‌ها و مقررات مورد نیاز بنیاد
  - ۱۳- بررسی و اتخاذ تصمیم در اموری که از سوی رئیس هیات امناء یا رئیس بنیاد در دستور کار هیات امناء قرار می‌گیرد و در راستای تحقق اهداف و انجام وظایف بنیاد است.
  - ۱۴- پیشنهاد اصلاح و یا تغییر اساسنامه به شورای عالی انقلاب فرهنگی
  - ۱۵- بررسی و تصویب کلیه ضوابط پیشنهادی از سوی شورای نخبگان
- تبصره ۱-** جلسات عادی هیات امناء سالی دوبار به پیشنهاد رئیس بنیاد تشکیل می‌شود. هر جلسه با حضور حداقل دو سوم از اعضا هیات امناء رسمیت می‌یابد و تصمیمات با رأی موافق اکثریت اعضای حاضر در جلسه معتبر می‌باشد.
- تبصره ۲-** جلسات فوق‌العاده هیات امناء برحسب ضرورت با پیشنهاد رئیس بنیاد و یا رئیس هیات امناء تشکیل می‌شود.
- تبصره ۳-** ایجاد هرگونه مؤسسه در ارتباط با نخبگان با تأیید بنیاد به تصویب مراجع قانونی ذی‌ربط می‌رسد.

تبصره ۴- هیأت امنای می‌تواند برخی از وظایف خود را به کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد، مرکب از تعدادی از اعضای هیأت امنای، تفویض نماید. آیین‌نامه طرز تشکیل و شرح وظایف این کمیسیون توسط هیأت امنای به تصویب خواهد رسید.^۱

ماده ۱۰- رئیس بنیاد

رئیس بنیاد (معاون رئیس جمهور) بالاترین مقام اجرایی بنیاد است. قائم مقام رئیس بنیاد از میان اعضاء هیات علمی و واجد شرایط زیر انتخاب می‌شود:

- ۱- دارای توانمندی علمی، پژوهشی و اجرایی در امور مربوط به نخبگان باشد.
  - ۲- دارای سوابق علمی و اجرایی درخشان بوده و آشنا با جامعه نخبگان و نیازهای علمی آنان باشد.
  - ۳- آشنا به معیارهای استاندارد بین‌المللی و سازوکارهای بنیادهای نخبه پرور جهان باشد.
  - ۴- نسبت به نظام‌های علمی، اداری، مالی، اقتصادی و برنامه‌ریزی و مدیریت کشور اشراف داشته باشد.
- تبصره ۵-** ریاست بنیاد و قائم مقام ایشان به عنوان سمت آموزشی و پژوهشی محسوب می‌شود.

ماده ۱۱- الف - وظایف رئیس بنیاد

- ۱- اجرای کلیه مصوبات هیات امناء
- ۲- اداره و هدایت امور بنیاد و نظارت بر حسن اجرای فعالیت‌های آن در چارچوب اساسنامه، ضوابط و مقررات مصوب هیات امناء
- ۳- اداره شورای نخبگان
- ۴- تأمین ساز و کار لازم جهت عملیاتی کردن ایده‌های نخبگان
- ۵- هماهنگی و هدایت مراکز علمی، اجرایی، تولیدی، خدماتی (دولتی و غیردولتی) برای جذب و به‌کارگیری نخبگان کشور
- ۶- پیشنهاد اصلاح و یا تغییر در مواد اساسنامه به هیات امناء و پس از تأیید هیات امناء جهت تصویب در شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۷- برنامه‌ریزی برای تقویت روحیه و انگیزه‌های دینی، اخلاقی و ملی نخبگان در جهت خدمت به کشور
- ۸- ارائه گزارش سالانه از فعالیت‌های بنیاد به شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۹- اطلاع‌رسانی مناسب و سالیانه به افکار عمومی در مورد فعالیت‌های بنیاد

۱- الحاقی بر اساس مصوبه جلسه ششصد و هفتاد و سه مورخ ۱۳۸۹/۸/۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی

۱۰- نصب و عزل کارکنان بنیاد، تعیین حقوق و دستمزد آنان طبق مقررات و آیین‌نامه استخدامی بنیاد که به تصویب هیات امناء می‌رسد.

۱۱- حفظ و حراست اموال و دارایی‌های منقول و غیرمنقول بنیاد

۱۲- تهیه گزارش عملکرد سالانه بنیاد و ارائه آن به هیات امناء برای بررسی

۱۳- نمایندگی بنیاد در کلیه مراجع اداری و قضایی با حق توکیل به غیر برای استیفای حقوق بنیاد در حدود مقررات

۱۴- ارائه ترازنامه و صورت منابع و مصارف ترکیبی سالانه هیات امناء برای تصویب

ماده ۱۲- شورای نخبگان

شورای نخبگان شورای علمی بنیاد است که ترکیب اعضای آن متشکل از رییس بنیاد (رئیس شورا)، قائم مقام و معاونان بنیاد و ۷ نفر عضو اصلی می‌باشد که از میان نخبگان با پیشنهاد هیات امناء و تأیید رئیس هیات امناء و حکم رییس بنیاد به مدت ۵ سال منصوب می‌گردند. شرایط و ویژگی اعضای شورای نخبگان و وظایف آن توسط هیات امناء تعیین می‌گردد.

فصل سوم: امور مالی و اداری

ماده ۱۳- بودجه بنیاد از محل کمک‌های پیش‌بینی شده در ردیف‌های بودجه سالیانه کل کشور و کمک‌ها و هدایای اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی تأمین می‌شود.

تبصره ۱- بنیاد می‌تواند از محل منافع حاصل از تمامی موقوفات در نظر گرفته شده برای امور نخبگان برای برنامه‌های حمایتی و هدایتی خود استفاده نماید.

تبصره ۲- دستگاه‌های اجرایی می‌توانند در قالب مقررات قانونی مورد عمل قسمتی از اعتبارات سالیانه خود را جهت کمک به بنیاد اختصاص دهند.

ماده ۱۴- بنیاد ملی نخبگان بر اساس آیین‌نامه‌ها و مقررات اداری، مالی، معاملاتی، استخدامی و تشکیلاتی خاص مصوب هیات امناء که به تأیید رئیس هیات امناء می‌رسد، بدون الزام به رعایت قانون محاسبات عمومی، قانون مدیریت خدمات کشوری و سایر قوانین و مقررات عمومی، اداری، مالی و معاملاتی و استخدامی اداره خواهد شد.^۱

۱- اصلاح شده در جلسه هفتم مورخ ۱۳۹۰/۰۸/۱۷ شورای عالی انقلاب فرهنگی

فصل چهارم: مقررات متفرقه

ماده ۱۵- محل اصلی بنیاد در تهران است و علاوه بر آن با تصویب هیات امناء می‌تواند نمایندگی‌هایی در داخل و یا خارج از کشور داشته باشد.

ماده ۱۶- اموال منقول و غیرمنقول و حقوق و سایر امکانات بنیاد متعلق به دولت است که در صورت انحلال بنیاد به نهاد ریاست جمهوری تحویل خواهد شد.

سند راهبردی کشور در امور نخبگان

مصوب در جلسه ۱۱ مهر ۱۳۹۱ شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه

تحقق اهداف و چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران نیازمند وجود ساختارها، فرایندها و نظامهایی است تا در آن پیشقراولان پیشرفت و کمال بتوانند شکل دهنده، جهت دهنده و سازنده جامعه و برآورنده نیازهای کشور باشند؛ در این مسیر نخبگان جامعه نقشی یگانه و برجسته ایفا می‌کنند. نخبگان در فضایی زندگی می‌کنند که مهمترین ویژگیهای آن ژرف نگری، خلق، گشودن بابهای جدید و رفتن راههای نو است. این امر تعهدات و مسؤولیت‌های متقابلی را بین جامعه و نخبگان، که خود متعلق به این جامعه هستند، پدید می‌آورد. بر این اساس «سند راهبردی کشور در امور نخبگان» به منظور ایجاد محیطی پویا برای فعال‌سازی و اثرگذاری مناسب اجتماع نخبگانی در تحولات کشور با هدف تحقق آرمانهای نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران و رسیدن به چشم‌انداز کشور در افق ۱۴۰۴ خورشیدی تدوین شده است. این سند سعی دارد تا مبتنی بر اصول و ارزشهای اسلامی و با شناسایی صحیح مسائل، شرایط و امکانات کشور، دامنه شمول نخبگی را گسترش داده، راهبردها و اقدامهای کلان را برای فراهم شدن زمینه‌های «نخبه‌شناسی»، «نخبه پروری»، «نخبه گزینی» و «نخبه گماری» در جهت نیل به اهداف فوق تبیین کند. این سند در چارچوب اصول و ارزشهای اسلامی، رهنمودهای بنیانگذار کبیر جمهوری اسلامی، منویات رهبر فرزانه انقلاب و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تدوین شده و هماهنگ با سیاستهای کلی نظام و سایر اسناد بالادستی است. برای ایجاد اتقان در سند، در تدوین آن از دیدگاههای صاحب‌نظران متعدد، پژوهشها و مطالعات موجود، مطالعات وسیع پشتیبان و نشستها و جلسات متعدد کارشناسی بهره گرفته شده است که حاصل آنها اسناد پشتیبان این سند را تشکیل می‌دهند.

در این سند با استفاده از روش «چرخه سیاست‌گذاری» ضمن تعریف مفاهیم مرتبط با «نظام نخبگانی» و «اجتماع نخبگانی»، «چشم‌انداز و اهداف کلان» سند تبیین شده است. سپس با شناسایی «مسائل اصلی نظام نخبگانی» در کشور، «راهبردهای کلان و راهبردهای ملی» برای مواجهه با این مسائل بیان و ذیل هر راهبرد، مجموعه «اقدامهای ملی» مورد نیاز تشریح شده است. در پایان نیز چگونگی «تقسیم کار ملی» انجام شده است. علاوه بر این سند متضمن پیوستی است که در آن مهمترین رویکردهای سند و نیز موضوعهای اساسی اجتماع نخبگانی مورد توجه قرار گرفته است.

فصل ۱. تعاریف مفاهیم مرتبط با نخبگی

۱- **نخبه:** به فردی برجسته و کارآمد اطلاق می‌شود که در خلق و گسترش علم، فناوری، هنر، ادب، فرهنگ و مدیریت کشور در چارچوب ارزش‌های اسلامی اثرگذاری بارز داشته باشد و همچنین فعالیت‌های وی بر پایه هوش، خلاقیت، انگیزه و توانمندی‌های ذاتی از یک سو و خبرگی، تخصص و توانمندی‌های اکتسابی از سوی دیگر، موجب سرعت بخشیدن به پیشرفت و اعتلای کشور شود.

۲- **صاحب استعداد برتر:** به فردی اطلاق می‌شود که با توجه ویژگی‌های ذاتی خود امکان رسیدن به مرحله نخبگی را داراست ولی هنوز زمینه‌های لازم برای شناسایی کامل و بروز استعدادهای ویژه او فراهم نشده است.

۳- **فعالیت نخبگانی:** فعالیتی است آگاهانه، خلاقانه و نوآورانه با اثرگذاری محسوس بر پیشرفت کشور در حوزه‌های مختلف از قبیل: علم، فناوری، هنر، ادب، فرهنگ و مدیریت با تأکید بر شناخت مسائل و مشکلات کشور

۴- **گروه نخبه:** هر یک از گروه‌ها، سازمان‌ها و نهادهایی که در مقایسه با سایر هویت‌های مشابه، توانمندی انجام فعالیت‌های نخبگانی را دارا هستند.

۵- **گروه استعداد برتر:** هر یک از گروه‌ها، سازمان‌ها یا نهادهایی که استعداد کسب توانمندی‌های ویژه‌ای را دارد ولی برای تبدیل آنها به گروه نخبه، باید حمایت‌ها و برنامه‌ریزی‌های لازم صورت پذیرد.

۶- **اجتماع نخبگانی:** شامل افراد یا گروه‌هایی است که به تشخیص بنیاد ملی نخبگان، توانمندی‌های بالقوه یا بالفعل انجام فعالیت‌های نخبگانی را دارا هستند؛ بنابراین شامل همه افراد و گروه‌های نخبه و صاحب استعداد برتر است.

۷- **نظام نخبگانی:** شامل مجموعه بخش‌های مختلف کشور مشتمل بر نقش آفرینان، نهادها، قوانین، سازوکارها و روندهایی است که بر «فعالیت‌های نخبگانی» و «اجتماع نخبگانی» به صورت مستقیم اثرگذارند.

فصل ۲. چشم انداز و اهداف کلان

چشم‌انداز

جامعه نخبگانی مطلوب، جامعه‌ای است پویا که در آن اجتماعات نخبگانی در چارچوب ارزش‌های اسلامی - ایرانی و مبتنی بر اقتضائات نظام جمهوری اسلامی ایران، فرصت رشد و شکوفایی حداکثری را بر پایه تنوع استعدادها و توانمندی‌های خود به دست آورد و ضمن حل مسائل جامعه، تدبیر امور تحول آن را دست می‌گیرد.

اهداف کلان

با توجه به چشم‌انداز پیش گفته، **هدف‌های کلان** مدنظر این سند عبارتند از:

- ۱- ایجاد زمینه‌های شناسایی، رشد و شکوفایی حداکثری استعدادهای فردی و گروهی و ارتقای ابعاد معنوی و دینی آنها
- ۲- تحقق نظام جامع «اخلاق نخبگی» مبتنی بر آموزه‌های اسلامی و تلاش برای ترویج آن، به منظور رشد اخلاقی و معرفتی اجتماع نخبگانی و مصون‌سازی آنان
- ۳- رفع موانع فعالیت‌های نخبگانی، افزایش ظرفیت اجتماع نخبگانی و فرصت‌سازی مناسب بر اساس اصول عدالت و انصاف
- ۴- وسعت بخشیدن به دایره نخبگی و بهره‌گیری حداکثری از توان اجتماع نخبگانی در مدیریت تحولات کشور در سطح ملی و بین‌المللی
- ۵- مدیریت هدفمند گردش نخبگان و پیشگیری از خروج نخبگان از چرخه خدمت به جامعه
- ۶- تبیین و تنظیم مسؤولیت‌ها و حقوق متقابل اجتماع نخبگانی و جامعه و افزایش حس دلبستگی ملی آنان در چارچوب گفتمان نظام اسلامی
- ۷- زمینه‌سازی شناخت و همکاری متقابل نخبگان مسلمان در سراسر جهان به منظور تحقق بین‌الملل اسلامی و برپایی تمدن نوین اسلامی
- ۸- جذب نخبگان در سطح جهانی

فصل ۳. راهبردهای کلان و اقدام‌های ملی

برای تحقق اهداف کلان، نظام نخبگانی وظیفه «شناسایی و هدایت»، «توانمندسازی»، «زمینه‌سازی برای اثرگذاری» اجتماع نخبگانی و نیز «سیاست‌گذاری و مدیریت» و «توسعه زیر ساخت‌های لازم» را بر عهده دارد.

راهبرد کلان ۱: استقرار نظام شناسایی و هدایت اجتماعات نخبگانی

راهبرد ملی ۱. تنوع‌بخشی در تعریف سطوح، حوزه‌های فعالیت‌های نخبگانی و روش‌های شناسایی آنها

اقدام‌های ملی

۱. بازنگری و بازتعریف ضوابط و مقررات مربوط به فرایندهای شناسایی، جذب و پشتیبانی از اجتماع نخبگانی در دستگاه‌های مسئول با تأکید بر رصد فعالیت نخبگانی
۲. توسعه سازوکارهای اعتباردهی، اعتبارسنجی، رتبه‌بندی و ارتقای «نهادهای تخصصی-حرفه‌ای» کشور بر اساس ضوابط، مقررات و استانداردهای عمومی مورد تأیید بنیاد ملی نخبگان
۳. تمهید شرایط و تنظیم استانداردها، نظامنامه‌ها، ضوابط و مقررات برای مشارکت بیشتر بخش غیردولتی در تأسیس و فعالیت مدارس، مراکز آموزشی تخصصی و نهادهای نخبه‌پرور در حوزه‌های مختلف و با روشها و محتوای درسی متنوع
۴. توسعه و تنوع‌بخشی به جشنواره‌ها و رقابت‌ها در زمینه‌ها و سطوح مختلف با مشارکت نهادهای تخصصی-حرفه‌ای به ویژه نهادهای حوزوی و دانشگاهی

راهبرد ملی ۲. هدایت صاحبان استعدادها برتر با استفاده از توانمندیهای بخشهای دولتی و غیردولتی

اقدام‌های ملی

۱. استقرار نظام شناسایی و هدایت استعدادها برتر با روشهای مربی محور، مرحله‌ای و نامحسوس، با تأکید همزمان بر سه وجه آموزشی، تربیتی و پژوهشی
۲. برنامه‌ریزی برای ارتقای سطح کیفی آموزش‌های مدرسه‌ای (در همه دوره‌های تحصیلی) به منظور پرورش خلاقیت، مهارت حل مسئله، آداب و مهارت‌های زندگی در دانش‌آموزان
۳. توسعه آموزش‌های خاص «برون‌مدرسه‌ای» از طریق گسترش مراکز آموزشی، تربیتی و پژوهشی در حوزه‌های متنوع مورد علاقه دانش‌آموزان
۴. برنامه‌ریزی برای ارتقای سطح دانش و مهارت معلمان و مربیان مدارس و استادان حوزه و دانشگاه برای هدایت هدفمند صاحبان استعداد برتر از طریق برنامه‌های آموزشی کوتاه مدت و ترویجی

۵. تقویت و گسترش مشاوره‌های تحصیلی و افزایش آشنایی افراد با رشته‌های تحصیلی در آموزش متوسطه، دانشگاه و حوزه‌های علمیه به منظور انتخاب آگاهانه و هدفمند رشته‌های تحصیلی با تأکید ویژه بر رشته‌های علوم انسانی.
۶. ارائه تسهیلات برای شکل‌گیری نهادهای مشاوره به افراد و گروه‌های نخبه و صاحبان استعدادها برتر (از جمله مشاوره‌های معتمد حقوقی، کارآفرینی و روان‌شناسی مورد تأیید)
۷. گسترش اردوهای جهادی، بازدیدها و دوره‌های آموزشی و احیای دوره‌های کارورزی و کارآموزی اختیاری به منظور ارتقای شناخت اجتماع نخبگانی از نیازها و شرایط واقعی جامعه
۸. گسترش برنامه‌های پرورش دینی و فرهنگی اجتماع نخبگانی بر اساس استمرار در کار فرهنگی، آموزش‌های مربی محور، سیرهای مطالعاتی اعتقادی و توجه به وجوه جامع دین با استفاده از ظرفیت‌های دانشگاه‌ها، حوزه‌های علمیه، مساجد و مراکز فرهنگی کشور.
۹. تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی، تشویقی و مشاوره‌ای ازدواج و گسترش و ترویج و تسهیل ازدواج مناسب به منظور تقویت بنیاد خانواده در اجتماع نخبگانی
۱۰. تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی و مشاوره برای خانواده‌های صاحبان استعداد برتر به منظور افزایش آگاهی و مهارت آنان برای تربیت، هدایت و تعامل با فرزندان خود
۱۱. ایجاد و گسترش پارک‌های آموزشی و تقویت و ساماندهی فرایند طراحی، تولید و توزیع وسایل بازی کودکان به منظور پرورش خلاقیت و مهارت حل مسئله در کودکان با تکیه بر فرهنگ اسلامی - ایرانی و رعایت استانداردهای سلامت و ایمنی

راهبرد کلان ۲: توانمندسازی اجتماعات نخبگانی در چارچوب گفتمان اسلامی - ایرانی

راهبرد ملی ۱. پشتیبانی تدریجی، مشروط و متنوع بر اساس انجام فعالیت‌های نخبگانی و میزان رشد در مسیر نخبگی

اقدام‌های ملی

- ۱- ایجاد فرصت فعالیت برای صاحبان استعدادهای برتر و نخبگان در مناطق مختلف با ایجاد سازوکارهای حمایتی در زمینه‌های آموزشی، پژوهشی و مهارتی و نیز حمایت از توسعه فعالیت بنیادهای خیریه علمی، فرهنگی و اجتماعی و نظارت بر آنها
- ۲- حمایت از دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز علمی حوزوی برای افزایش پذیرش استعدادهای برتر با رعایت استانداردهای آموزشی، پژوهشی و رفاهی؛ و نظارت مستمر به منظور حفظ و ارتقای کیفیت تحصیلات تکمیلی در کشور
- ۳- ساماندهی و گسترش پشتیبانی‌های مستقیم و غیر مستقیم مادی به اجتماع نخبگانی در قالب بورس، جایزه‌های مقطعی و پژوهانه از سوی سازمانهای دولتی، بخش خصوصی و نهادهای عمومی (وقف و خیریه) منطبق با پایش پیشرفت مرحله‌ای و اثرگذاری آنان
- ۴- برنامه‌ریزی برای ارائه خدمات مورد نیاز برای انجام فعالیت‌های فردی و گروهی به منظور تسهیل حرکت در مسیر نخبگی (مانند: تأمین منابع علمی و اطلاعاتی، فراهم کردن امکانات مورد نیاز پژوهشی و آموزشی مربوط به تولید، ثبت، انتشار و ارائه محصولات)
- ۵- تلاش برای رفع خلأهای قانونی و اجرایی نظام مالکیت فکری در حوزه انتشارات علمی، هنری، فرهنگی و فنی و ایجاد ساز و کارهای لازم برای توسعه فعالیت‌های نخبگانی در زمینه‌های علمی، فناورانه، حوزوی، ادبی، هنری، فرهنگی، اجتماعی و مدیریتی

راهبرد ملی ۲. زمینه سازی برای پرورش افراد نخبه و شکل‌گیری گروه‌های نخبه در جامعه

اقدام‌های ملی

- ۱- تبیین و تدوین نظام معرفتی و فلسفی برای نخبگان و اهتمام به رشد و ارتقای معرفتی آنان
- ۲- ساماندهی و توسعه هسته‌های فعال دانشجویی، رصد دائمی و پشتیبانی هدفمند و مرحله‌ای از آنها با هدف تبدیل این هسته‌ها به گروه‌های نخبه
- ۳- حمایت از متشکل شدن دانشجویان و دانش‌آموزان فعال در حوزه‌های مختلف علمی، اجتماعی، فناورانه، فرهنگی، قرآنی و هنری در قالب پژوهشکده‌های دانشجویی و پژوهش‌سراهای دانش‌آموزی، انجمن‌های علمی، کانون‌های فرهنگی - هنری، تشکلهای نخبگانی و مانند آن با رعایت ضوابط و مقررات جاری کشور و با تأکید بر سهولت تأسیس گروه، ضابطه‌مندی و مسئولیت‌پذیری، نظارت و پایش مستمر، و پشتیبانی مرحله‌ای و تدریجی از آنها
- ۴- تلاش برای رفع موانع جذب و افزایش جذابیت حضور اجتماع نخبگانی در حوزه‌های علوم انسانی، معارف اسلامی و علوم پایه

- ۵- برنامه‌ریزی کوتاه و بلندمدت برای توانمندسازی افراد و گروه‌های نخبه دارای توانمندی تولید محصولات و خدمات رقابتی و کیفی داخلی در حوزه‌هایی که نیاز کشور از محصولات خارجی تأمین می‌شود
- ۶- ایجاد و توسعه فن بازارهای تخصصی برای ارائه محصولات گروههای نخبه و ایجاد سازوکارهای قانونی و حمایتی برای تسهیل فرایندهای تجاری و غیرتجاری این بازارها با تأکید بر مشارکت بخش غیردولتی در تأسیس، توسعه و مدیریت آنها
- ۷- حمایت از توسعه صندوق‌های خطرپذیر برای تجاری‌سازی ایده‌های افراد و گروه‌های نخبه و رفع موانع تجاری‌سازی با ارائه مشاوره‌های حقوقی، مالی، بازاریابی و رتبه‌بندی شرکت‌های دانش‌بنیان و حمایت از ارائه خدمات متناسب با رتبه آنها
- ۸- تدوین مقررات برای معافیت تمامی یا بخشی از هزینه‌های مالیاتی گروههای نخبه به منظور توسعه فعالیت‌های آنان و متناسب با کیفیت فعالیت‌ها
- ۹- شبکه‌سازی افراد و گروه‌های نخبه در حوزه‌های تخصصی و حول فعالیت‌های نخبگانی به منظور هم‌افزایی و همگرایی، تقویت همکاری، اشتراک دانش و اطلاعات، انجام کارهای مشترک
- ۱۰- تأسیس صندوق تضمین برای جبران دیرکرد پرداخت‌های دستگاه‌های دولتی در پروژه‌های مربوط به فعالیت‌های نخبگانی و نیز ارائه پشتیبانی‌های مورد نیاز به گروه‌های نخبه برای شرکت در مناقصه‌های مربوط به این فعالیت‌ها
- ۱۱- طراحی و استقرار شبکه اطلاعاتی مورد نیاز اجتماعات نخبگانی برای رفع نیاز آنان به استفاده از خدمات خارجی مشابه، شبکه‌سازی و هدایت فعالیت‌های نخبگانی

راهبرد کلان ۳: زمینه سازی برای اثرگذاری افراد و گروه‌های نخبه در جامعه

راهبرد ملی ۱: برنامه ریزی برای اثرگذاری اجتماع نخبگانی در جامعه با تأکید بر دیدگاه «نهادمحوری» و «غیرمتمرکز»

اقدام‌های ملی

۱- گسترش تعامل سطوح مختلف حاکمیتی با کانون‌های تفکر نخبگانی به منظور مشارکت آنها در امور مسئله‌شناسی دستگاه‌های اجرایی و حضور فعال نخبگان در فرایند آینده‌نگاری، تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی در دستگاه‌ها. آیین‌نامه و دستورالعمل تحقق این بند توسط بنیاد ملی نخبگان ظرف مدت شش ماه تهیه و به تصویب کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان خواهد رسید.

۲- طراحی و ایجاد ساز و کارهای قانونی و انگیزشی برای استفاده بیشتر و وسیع‌تر از نخبگان در فرایندهای علمی، آموزشی، فرهنگی و مدیریتی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و سایر نهادهای کشور

۳- ارزیابی و گسترش فعالیت‌های کرسی‌های نظریه‌پردازی و نقد و مناظره نخبگانی و برنامه‌ریزی برای تبدیل آنها به محل حضور و تعاملات فکری گسترده‌تر نخبگان و اندیشمندان

۴- ایجاد سازوکارهای تشویقی به منظور تسهیل فعالیت اجتماع نخبگانی در همه مناطق کشور به ویژه مناطق کم برخوردار

۵- ایجاد فرایندهای متنوع برای استفاده بهینه از فرصت «خدمت نظام وظیفه» صاحبان استعدادها برتر و نخبگان به منظور تمرکز بر حل مسایل اصلی دستگاه‌های مختلف با همکاری ستاد کل نیروهای مسلح

راهبرد ملی ۲: تنظیم مقررات دولتی برای تسهیل فعالیت‌های نخبگانی در جامعه

اقدام‌های ملی

۱- اصلاح و تکمیل ضوابط و مقررات خریدهای دولتی و غیردولتی و ارائه سازوکارهای مالی و ضمانتی برای تسهیل خرید محصولات و خدمات داخلی حاصل از فعالیت‌های نخبگانی در چارچوب سیاست‌های اجرایی نقشه جامع علمی کشور

۲- حذف قید اجبار در داشتن شریک خارجی برای انجام پروژه‌های کلان ملی و پیشبرنده کشور و استفاده حداکثری از توان اجتماعات نخبگانی در اجرای اینگونه پروژه‌ها، همراه با اطلاع‌رسانی عمومی، مناسب و به موقع.

۳- زمینه‌سازی و حمایت از حضور رقابتی محصولات دانش‌بنیان و فرهنگی ناشی از فعالیت‌های نخبگانی در مجامع بین‌المللی علمی، فناوری و صنعتی و افزایش سهم کشور در بازارهای جهانی در چارچوب سیاست‌های اجرایی نقشه جامع علمی کشور

راهبرد ملی ۳: ساماندهی نظام گزینش اصلح کارگزاران کشور از میان اجتماعات نخبگانی

اقدام‌های ملی

۱- لحاظ کردن سوابق فعالیت‌های نخبگانی در شرایط احراز مدیریت‌های حاکمیتی مرتبط و اجرای آن بر اساس نظام ارتقای مرحله‌ای

۲- زمینه‌سازی برای شکل‌گیری و توسعه شرکت‌های «کارگزاری منابع انسانی متخصص» به منظور تأمین نیروی متخصص مورد نیاز نهادهای مختلف دولتی و خصوصی از میان نخبگان

راهبرد کلان ۴: ارتقای نظام سیاستگذاری و مدیریت امور نخبگان

راهبرد ملی ۱: ارتقا و تثبیت نقش سیاستگذاری، برنامه‌ریزی و مدیریت کلان نهادهای حاکمیتی در نظام نخبگانی

اقدام‌های ملی

۱- نظارت بر دستگاه‌های دولتی در حوزه امور نخبگان و هماهنگی بین آنها توسط بنیاد ملی نخبگان با هدف مدیریت استعدادها جهت بهره‌گیری از آنها در بخش‌های مختلف کشور

۲- ایجاد یک مدیریت واحد ستادی در وزارت آموزش و پرورش جهت برنامه‌ریزی نظام‌شناسایی، هدایت و آموزش استعداد‌های برتر و هماهنگی با سیاست‌های کلان بنیاد ملی نخبگان

۳- ایجاد مرکز توانمندسازی برگزیدگان دانشجویی زیر نظر وزیر در وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور توسعه فعالیت‌های دانشجویان صاحب استعداد‌های برتر در زمینه‌های مختلف، بر اساس سیاست‌های کلان بنیاد ملی نخبگان

۴- ایجاد سازوکار مناسب جهت افزایش تعامل بنیاد ملی نخبگان و فرهنگستان‌ها به منظور تسهیل شناسایی نخبگان هر حوزه و ایفای نقش مؤثرتر فرهنگستان‌ها

۵- ایجاد سازوکار لازم جهت افزایش تعامل بنیاد ملی نخبگان با نهادهای تخصصی - حرفه‌ای به ویژه انجمن‌های علمی، حرفه‌ای و حوزوی به منظور شناسایی، هدایت و توانمندسازی اجتماع نخبگانی

راهبرد ملی ۲: طراحی شاخص‌های ارزیابی و ضوابط نظارت بر نظام نخبگانی

اقدام‌های ملی

۱- تصویب شاخص‌ها، استانداردها، ضوابط و مقررات لازم برای نظام نخبگانی در سطوح و حوزه‌های مختلف و نظارت مستمر بر حسن اجرای آن توسط بنیاد ملی نخبگان

۲- طراحی شاخص‌ها و معیارهای لازم برای اعتباردهی، اعتبارسنجی و رتبه‌بندی جشنواره‌ها و رقابت‌های نخبگانی توسط بنیاد ملی نخبگان و با همکاری وزارتخانه‌ها و نهادهای مسؤل

- ۳- ارزیابی و پایش مستمر نظام نخبگانی کشور و ارائه گزارش‌های دوره‌ای و سالیانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی
- ۴- یکپارچه‌سازی پایگاه‌های اطلاعاتی موجود اجتماع نخبگانی کشور به منظور تولید اطلاعات و شواهد معتبر برای سیاست‌گذاری، با تولیت بنیاد ملی نخبگان

راهبرد کلان ۵: توسعه زیرساخت‌های فرهنگی، پژوهشی و اطلاع‌رسانی مرتبط با نظام نخبگانی

راهبرد ملی ۱. ارتقای دلبستگی ملی نخبگان در چارچوب گفتمان انقلاب اسلامی و ترویج ارزشهای اسلامی و فرهنگ کار در جامعه

اقدام‌های ملی

- ۱- ترویج فرهنگ انس با قرآن، معارف عترت علیهم السلام و اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی در بین اجتماع نخبگانی به منظور ارتقای بینش دینی و تعمیق انگیزه‌های معنوی در خدمت به جامعه
- ۲- ارائه مناسب و جذاب دستاوردهای فعالیت‌های نخبگانی با هدف ایجاد امید و انگیزه و نشان دادن فرصت و امکان انجام فعالیت‌های کلان و مؤثر در کشور
- ۳- آشنا ساختن اجتماع نخبگانی با جاذبه‌های طبیعی، زیارتی، فرهنگی و اجتماعی کشور به منظور ارتقای خودآگاهی ملی و حس دلبستگی به میهن و همچنین افزایش آگاهی از خدمات متقابل اسلام و ایران با تأکید بر جایگاه بی‌بدیل اسلام در شکل‌دهی به هویت ایرانی و ارتقای تمدن ایرانی
- ۴- تکریم نخبگان و الگوسازی از آنان برای صاحبان استعدادها برتر از طریق ترویج رموز موفقیت و زمینه‌سازی برای هدایت گروه‌ها و فعالیت‌های نخبگانی از سوی آنان، با تأکید بر امکان‌پذیری انجام فعالیت‌ها با امکانات موجود
- ۵- تولید برنامه‌های مختلف دیداری- شنیداری، نوشتاری و چندرسانه‌ای برای ارتقای سطح بینش عمومی در زمینه‌های ارزشمندی کار، احترام به جامعه و تعهد نسبت به فرهنگ و جامعه در اجتماعات نخبگانی
- ۶- ترویج نقشه جامع علمی کشور در سطوح مختلف اجتماع به‌ویژه در بین اجتماعات نخبگانی از طریق تقویت ارتباط نهادهای تخصصی- حرفه‌ای و گروه‌های نخبه با آموزش‌های عمومی، برنامه‌های صدا و سیما و غیره

۷- گسترش برنامه‌های تربیتی و آموزشی برای نهادینه کردن ارزشهای اخلاق اسلامی و انضباط حرفه‌ای در میان اجتماع نخبگانی

۸- مشارکت و همکاری بنیاد ملی نخبگان با «کمیسیون اعطای نشانهای دولتی ریاست جمهوری» به منظور پاسداشت نخبگان کشور

راهبرد ملی ۲. ایجاد و ساماندهی زیرساخت‌های پژوهشی و اطلاع‌رسانی نخبگان

اقدام‌های ملی

۱- تسهیل دسترسی آحاد اجتماع نخبگانی به زیرساخت‌های مطالعاتی و پژوهشی کشور از جمله سامانه‌های اطلاع‌رسانی، کتابخانه‌های تخصصی، آزمایشگاه‌ها و شبکه‌های آزمایشگاهی با محوریت بنیاد ملی نخبگان

۲- ایجاد ارتباط سامانه‌های مدیریت اطلاعات تحقیقاتی (سمات) کشور با سامانه جامع اطلاعات نخبگانی با محوریت بنیاد ملی نخبگان

۳- توسعه زیرساخت‌های اطلاع‌رسانی مناسب در اجتماعات و فعالیتهای نخبگانی به منظور شبکه‌سازی هدفمند در این فعالیتهای با محوریت بنیاد ملی نخبگان

راهبرد ملی ۳. توسعه همکاری‌های بین‌المللی نخبگان به منظور ارتقای ظرفیت و سطح تأثیرگذاری آنان برای دستیابی به مرجعیت علمی کشور

اقدام‌های ملی

۱- ساماندهی و هدفمند کردن فرایند ادامه تحصیل صاحبان استعدادهای برتری که ادامه تحصیل در خارج از کشور را انتخاب کرده‌اند به منظور توجه به اولویتهای علم و فناوری کشور، حفظ ارتباط مستمر آنان با درون کشور، افزایش انگیزه برای بازگشت و ارائه مشاوره درباره آسیب‌های خروج

۲- گسترش هدفمند فرصتهای مطالعاتی خارج از کشور برای صاحبان استعدادهای برتر و نخبگان بر اساس نیازها و اولویتهای ملی و فراهم کردن شرایط میزبانی از محققان برجسته سایر کشورها (به ویژه نخبگان جهان اسلام) در کشور

- ۳- گسترش نظام‌مند همکاری‌های علمی، فناورانه، فرهنگی و اجتماعی افراد و گروه‌های نخبه با هم‌تایان خارجی در اجرای طرح‌های مشترک بین‌المللی
- ۴- ایجاد سازوکارهای حقوقی و مالی برای همکاری‌های افراد و گروه‌های نخبه کشور در فعالیت‌های بین‌المللی
- ۵- ایجاد ارتباط بین افراد و گروه‌های نخبه ایرانی خارج از کشور با هم‌تایان خود در داخل و طراحی و استقرار بانک اطلاعاتی نخبگان ایرانی خارج از کشور به منظور بهره‌گیری از توانمندی‌های آنان در جهت رفع نیازهای کشور
- ۶- حمایت و به‌کارگیری نخبگان داخل و خارج کشور در تولید و ترویج علوم بومی مبتنی بر حکمت و اندیشه اسلامی در جهت نیل به مرجعیت علمی
- ۷- ایجاد سازوکارهای حمایتی و هدایتی برای نهادها، انجمن‌ها و نشریه‌های علمی با هدف توسعه فعالیت‌های بین‌المللی (از قبیل اعطای بورس، برگزاری کنفرانس‌های بین‌المللی، انتشار نشریات بین‌المللی) و جذب نخبگان غیرایرانی به‌ویژه نخبگان جهان اسلام
- ۸- تعریف جایزه‌های ارزشمند بین‌المللی و نیز توسعه جشنواره‌ها و مسابقه‌های بین‌المللی به‌منظور جذب دانشمندان و نخبگان خارجی برای حضور و مشارکت در فعالیت‌های نخبگانی کشور
- ۹- برنامه‌ریزی و هماهنگی در مدیریت صیانت از افراد و گروه‌های نخبه با مأموریت: مشاوره و هدایت در امور بین‌المللی، تسهیل همکاری و مشارکت در فعالیت‌های نخبگانی در خارج از کشور، رصد و ارائه اطلاعات بازارهای بین‌المللی فناوری و حفظ امنیت فناوری کشور

فصل ۴. چارچوب نهادی و الزامات اجرایی در نظام نخبگانی کشور

الف. سیاستگذاری و نظارت راهبردی

سیاستگذاری و نظارت راهبردی و روزآمد سازی سند بر عهده شورای عالی انقلاب فرهنگی است.

ب. برنامه‌ریزی، هماهنگی، نظارت و ارزیابی تحقق اهداف سند

بنیاد ملی نخبگان مسؤول تدوین سیاست‌های اجرایی، طراحی سازوکار تحقق اهداف سند و به تصویب رساندن آن در هیأت امنای بنیاد و ابلاغ آنها و هماهنگی و انسجام بخشی بین دستگاه‌های اجرایی کشور در اجرای سند و نظارت بر حسن اجرای آن است و موظف است پیشرفت کار را به صورت سالیانه به شورای عالی انقلاب فرهنگی گزارش کند.

ج. فرهنگ‌سازی و اجرا

معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری؛ وزارت علوم، تحقیقات و فناوری؛ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی؛ حوزه‌های علمیه؛ وزارت آموزش و پرورش؛ فرهنگستان‌های کشور، وزارتخانه‌های صنعتی و دفاعی، وزارت کشور، و سایر وزارتخانه‌ها و نهادها و دستگاه‌های اجرایی کشور و نیز صداوسیما، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و دستگاه‌های تبلیغی و فرهنگی کشور، در فرایند اجرایی کردن و فرهنگ‌سازی سند با بنیاد ملی نخبگان همکاری می‌کنند.

د. الزامات اجرایی

به منظور اجرا، نظارت و ارزیابی سند اقدام‌های زیر انجام می‌شود:

بنیاد ملی نخبگان با ایجاد سازوکارهای مشخص، ضمن انجام تصمیم‌گیری‌های لازم و ابلاغ مصوبات، وظیفه نظارت بر تحقق اهداف سند و ارزیابی پیشرفت کار را بر عهده دارد.

بنیاد ملی نخبگان موظف است حداکثر ظرف نه ماه پس از تصویب سند، آیین‌نامه اجرایی سند، شامل شرح وظایف هر دستگاه اجرایی در قبال سند را با همکاری دستگاه ذیربط تدوین و در صورت نیاز به تصویب مراجع ذی‌ربط برساند.

بنیاد ملی نخبگان موظف است سیاست‌های اجرایی، شاخص‌ها و معیارهای اجرای راهبردها و اقدام‌های سند را تهیه و به دستگاه‌های اجرایی ذی‌ربط ابلاغ کند.

تمامی دستگاه‌های اجرایی موظفند در چارچوب این سند، طرح‌ها و برنامه‌های خود را برای بررسی، یکپارچه‌سازی و تصویب به بنیاد ملی نخبگان تسلیم کنند.

بنیاد ملی نخبگان موظف است تمامی برنامه‌های دستگاه‌های اجرایی را با سند تطبیق داده و در صورت لزوم با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی، اقدام مقتضی را برای اصلاح آنها انجام دهد.

بنیاد ملی نخبگان مسئولیت نظارت و ارزیابی برنامه‌های اجرا شده توسط دستگاه‌های اجرایی را در حوزه این سند برعهده دارد و دستگاه‌ها موظفند در دوره‌های منظم زمانی، نتایج حاصل از اجرای برنامه‌ها را به بنیاد گزارش کنند.

بنیاد ملی نخبگان موظف است با توجه به معیارها و شاخص‌های ابلاغ شده، میزان پیشرفت و عملکرد طرح‌ها و برنامه‌های دستگاه‌های اجرایی و گزارش اقدام‌های خود را برای ارتقای وضع موجود در فواصل یک‌ساله به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه کند.

بنیاد ملی نخبگان موظف است هماهنگی‌های لازم با دولت و مجلس شورای اسلامی برای تأمین منابع مالی مورد نیاز در اجرای راهبردها و اقدام‌های سند را در بودجه‌های سنواتی انجام دهد.

بنیاد ملی نخبگان موظف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب سند، آیین‌نامه‌ها و فرایندهای فعالیت خود را بر مبنای این سند بازنگری و تکمیل کند.

این سند مشتمل بر یک مقدمه و ۴ فصل و پیوست آن، بنا به تفویض شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه ۲۴۸ مورخ ۹۱/۷/۱۱ شورای معین شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب نهایی رسید و اجرای آن از تاریخ تصویب الزامی است و کلیه مصوبات و سیاست‌های مغایر قبلی، لغو و بلااثر خواهد بود.

اصول اساسی حاکم بر سند

برای تحقق نظام مطلوب نخبگانی، اصول حاکم بر این سند که متأثر از «ارزش‌های اسلامی - ایرانی»، «امکان‌پذیری»، «مطلوبیت‌زایی» و «باورپذیری» است، به شرح زیر است:

۱. از آنجا که استعداد انسان‌ها متنوع است، لازم است این تنوع در تعریف و شناسایی اجتماعات نخبگانی، فعالیت‌های نخبگانی، سیاست‌های تعامل نظام با آنها، فرصت‌های پیش‌روی نخبگان و نیز پیش‌فرض‌های سیاست‌گذاری و مدیریت نظام نخبگانی لحاظ شود. لذا در نظام نخبگانی مطلوب رویکرد «تنوع» در مقابل رویکرد «یکسان‌سازی» اتخاذ می‌گردد.

۲. توجه به اجتماعات نخبگانی و زمینه‌سازی برای اثرگذاری آنان در جامعه، منبعث از دیدگاه اسلامی و اصل عدالت و انصاف است. ضمن اینکه توجه به توانمندی‌های افراد و گروههایی که قابلیت حل مسائل و پیشبرد اهداف کشور را دارند، مانع و رافع ایجاد و توزیع فرصت برای سایر آحاد جامعه نیست، به همین دلیل این توجه منجر به ایجاد شکاف در میان جامعه نخواهد شد.
۳. در نظام نخبگانی مطلوب، اولویت با وسعت بخشیدن به دامنه نخبگی و ظرفیت‌های نخبگانی جامعه در مقابل توسعه افراد و گروه‌های نخبگانی است. در حقیقت تمرکز بر «خوب فراگیر» در مقابل «عالی محدود» از رویکردهای اصلی سند است. بدیهی است با توجه به رویکرد ایجاد فرصت برابر، قابلیت استفاده افرادی با توانمندی‌های ویژه و استثنایی از فرصت‌ها بیشتر خواهد شد.
۴. سیاست اصلی پشتیبانی در نظام نخبگانی، فرصت‌آفرینی برای انجام فعالیت‌های نخبگانی است. از این رو حمایت‌ها و پشتیبانی از اجتماعات نخبگانی اولاً به‌جای حمایت از افراد و گروه‌ها، معطوف به زمینه‌سازی برای فعالیت آنها در جهت حل مسائل و پیشبرد اهداف نظام جمهوری اسلامی است و ثانیاً به‌صورتی است که مستلزم تلاش افراد و گروه‌ها در انجام فعالیت‌های نخبگانی باشد.
۵. دارا بودن استعداد درخشان و توانمندی‌های ذاتی ویژه، نعمت‌هایی تعهدآور هستند نه مزیت‌هایی توقع‌آفرین. لذا توجه ویژه به این افراد به صرف برخوردار بودن از این توانمندی‌ها و ایجاد توقع در آنها مردود است. به همین دلیل در نظام نخبگانی مطلوب سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای صاحبان استعداد برتر در حوزه‌های مختلف با رویکردهای زیر صورت خواهد گرفت:
  - الف - شناسایی کنشگرانه (و نه واکنشی) اجتماعات نخبگانی از طریق رصد رفتار و فعالیت‌های نخبگانی آنان به شکل پویا (رویکرد فعال در مقابل رویکرد منفعلانه و خوداظهاری)
  - ب - شناساندن افراد و گروه‌های صاحب استعداد برتر به نظام نخبگانی با رویکرد نامشهود و نامحسوس (به‌جای نشان‌دار کردن و برجسب زدن به آنها)
  - ج - تربیت و توانمند کردن اجتماعات نخبگانی در محیط واقعی و طبیعی جامعه نه در محیطی جدا و منفک از آن (رویکرد «رشد باغچه‌ای» در مقابل «نگهداشت گلخانه‌ای»)
۶. در نظام نخبگانی مطلوب، نهادها و اجتماعات نخبگانی حسب نیاز و توانمندی و بر اساس اصول و سیاست‌های نظام جمهوری اسلامی با یکدیگر تعامل خواهند داشت. لذا برنامه‌ریزی برای اثرگذاری اجتماع نخبگانی در جامعه، مبتنی بر رویکرد نهادمحور (در مقابل رویکرد فرد محور) است. بنابراین علاوه بر افراد صاحب استعداد برتر و نخبه، مجموعه‌ها و گروه‌های نخبه، نهادهای نخبه‌پرور و نخبه‌پذیر نیز مشمول برنامه‌های این سند هستند.

۷. با توجه به «ماهیت توزیع‌شده‌ی فعالیت‌ها و مجموعه‌های نخبگانی»، «اصل تنوع» و «رویکرد نهادمحور در سیاست‌گذاری، مدیریت و تعامل با جامعه‌ی نخبگانی»، نظام نخبگانی دارای ساختاری غیرمتمرکز و توزیع یافته (در مقابل دیدگاه متمرکز) است.
۸. بر مبنای اصول بیان‌شده، نگاه سند، توجه حاکمیت به نظام نخبگانی (شامل افراد، گروه‌ها، نهادهای مرتبط و روابط پویای بین آنها) است؛ نه توجه مستقیم به صاحبان استعداد برتر و نخبگان. به همین دلیل بنیاد ملی نخبگان وظیفه سیاست‌گذاری و هدایت این نظام و نظارت بر عملکرد آن را بر عهده دارد؛ نه ورود به عرصه اجرای و تصدی‌گری.
۹. اهمیت و اصالت نخبگی به تداوم فعالیت‌های نخبگانی است. از همین رو نخبگی یک ویژگی دایمی افراد نیست، بلکه دارای سطوحی پویا بوده و مشروط به استمرار فعالیت‌های متناسب با شأن آنان است. لذا ممکن است افراد و گروه‌هایی که در برهه‌ای از زمان دارای توانمندی‌های ویژه تشخیص داده می‌شوند، در موقعیت‌های آتی به دلیل عدم انجام فعالیت‌های نخبگانی، فاقد این ویژگی شناخته شوند. در حقیقت اصالت با فعالیت‌های نخبگانی است نه با فرد و گروه.
۱۰. نظام نخبگانی وظیفه «شناسایی»، «توانمندسازی» و «زمینه‌سازی برای اثرگذاری» اجتماع نخبگانی را بر عهده دارد. این فرایند شامل موارد زیر است:
- الف. **شناسایی:** مشتمل بر شناسایی اجتماعات نخبگانی (بر اساس فعالیت‌های نخبگانی آنان) در سطوح و حوزه‌های مختلف و سپس جذب آنها در مراتب متناسب با آن سطح است.
- ب. **توانمندسازی:** مشتمل بر تمهید مقدمات و توسعه ظرفیت‌ها و توانمندی‌های اجتماعات نخبگانی از طریق آموزش، تربیت، هدایت و پشتیبانی‌های مادی است.
- ج. **زمینه‌سازی برای اثرگذاری:** مشتمل بر زمینه‌سازی برای تأثیرگذاری افراد و گروه‌های نخبه در جامعه و تدبیر امور تحول و پیشرفت جامعه از سوی آنان و توجه به حفظ و تداوم این تأثیرگذاری از طریق پاسداشت و الگوسازی آنان در جامعه است.

موضوع‌های اساسی در زمینه اجتماع نخبگانی

مسائل و چالشهایی که در بردارنده فرصتها و تهدیدها یا جامعه نخبگان است، عبارتند از:

- **تعریف اجتماعات نخبگانی:** تعریف صاحب استعداد برتر، نخبه و فعالیت نخبگانیمبتنی بر ویژگیهای روانی - شخصیتی فردی یا منبعث از فعالیت نخبگانی آنها سبب تفاوتهایی جدی در نتایج عملیاتی آن می‌شود که اولی به ثبات مفهوم نخبگی در فرد و دیگری به پویایی آن بر اساس شرایط محیطی و سطح و عمق فعالیت‌های نخبگانی منجر می‌شود. بر اساس رویکرد این سند، نخبگی مفهومی پویا و وابسته به شرایط محیطیاست، همچنین نخبگی شؤون مختلفی دارد و ممکن است فرد یا گروهی در ابعادی نخبه و از جوهی نخبه نباشند، ضمن اینکه صفت نخبگی دائمی نیست و به تداوم فعالیت نخبگانی فرد یا گروه وابسته است.
- **شناسایی اجتماعات نخبگانی:** شناسایی به عنوان نخستین حلقه تعامل نظام نخبگانی با اجتماع نخبگانی ممکن است شامل ضعفهایی از جمله: ناتوانی در شناسایی اجتماع نخبگانی (عدم جامعیت)، شناخت اجتماعات غیرنخبگانی به عنوان نخبه (عدم مانعیت)، عدم جذابیت اجتماعات نخبگانی برای مشارکت با نظام نخبگانی و در نهایت تلاش افراد سودجو برای استفاده از فرصتها و پشتیبانی‌های اجتماعات نخبگانی باشد. تنوع در روشهای شناسایی، استفاده از روشهای شناسایی غیرخوداظهارانه و پویا توسط نظام نخبگانی، تناسب میان حوزه فعالیت با معیارهای شناسایی، بازبودن دایره نخبگی برای ورود افراد، و تبدیل حمایت‌های مالی مستقیم به پشتیبانی‌های فرصت آفرین و غیرمستقیم، اصلی‌ترین ابزارهای پاسخ به تهدیدهای این موضوع خواهد بود.
- **توانمندسازی اجتماعات نخبگانی:** حلقه دوم از مأموریت‌های نظام نخبگانی، پشتیبانی از اجتماع نخبگانی برای افزایش ظرفیتهای آنان در اثربخشی است. اولویت‌های توانمندسازی عبارتند از: رفع موانع فعالیتها، پشتیبانی‌های معنوی، اجتماعی و اعتباری در کنار حمایت‌های مادی، توجه به پشتیبانی‌های تربیتی و پرورشی، مشاوره‌ای و هدایت کننده علاوه بر تسهیلگری، پشتیبانی غیرمتمرکز و توزیع یافته و ایجاد فرصتهای عادلانه برای فعالیت به منظور متمایز شدن فعالیت نخبگانی از فعالیت‌های متداول. ضمن اینکه باید اشاره کرد تقدم رویکرد «توسعه ظرفیت» بر رویکرد «ارتقای کارایی» جامعه نخبگان این موضوع را به موضوعی دارای اولویت تبدیل می‌کند.
- **اعتباردهی و ارزیابی اجتماعات نخبگانی:** فقدان سازوکارهای اعتبارسنجی و اعتباردهی فعالیتها به عدم توزیع فرصت عادلانه در میان آحاد جامعه و به تبع آن عدم استقرار شایسته‌سالاری در جامعه منجر

می‌شود. استفاده از نظام‌های اعتباردهی مدارک، گواهینامه‌ها، مسابقه‌ها، رقابتها، جشنواره‌ها، جوایز متنوع و کیفی و با مدیریت نهادهای مختلف تخصصی - حرفه‌ای دولتی و غیردولتی و با سیاست‌گذاری متمرکز، به منظور سنجش توانمندی‌ها یا اجتماع نخبگانی، اصلی‌ترین ابزارهای نظام در ارزیابی فعالیت‌های نخبگانی است.

• به کارگیری بهینه و اثرگذاری بیشینه اجتماعات نخبگانی در پیشرفت کشور: اصلی‌ترین

مأموریت نظام نخبگانی، زمینه‌ساز برای اثرگذاری بهینه افراد و گروه‌های نخبه در مدیریت تحولات جامعه است. بکارگیری جامعه نخبگان در حل مسائل کشور و تحول‌آفرینیمنوط به مدیریت عوامل مختلفی است که عبارتند از: ۱) عوامل مرتبط با نخبگان که نیازمند توسعه مهارت‌ها، توانمندی‌ها، انگیزه‌ها و اعتقادات خاص این جامعه است (توانمندسازی اجتماعات نخبگانی)، ۲) عوامل مرتبط با جامعه که مرتبط با فرصت‌آفرینی و تقاضا برای نقش‌آفرینی نخبگان است، ۳) عوامل و نهادهای میانجی که وظیفه ایجاد ارتباط و تعامل مناسب میان اجتماع نخبگانی و جامعه را بر عهده دارند و ۴) عوامل کلان محیطی که بر تعادل میان اجتماع نخبگانی و جامعه تأثیر بسزایی دارند (مانند: نظام شایسته‌سالاری، شفاف‌سازی نظام مدیریتی و اقتصادی کشور، ترویج محیط آزاداندیشی و تشویق جدال احسن در عرصه اندیشه‌ورزی).

• خروج افراد و گروه‌های نخبه از چرخه خدمت به جامعه: صاحبان استعداد‌های برتر و نخبگان،

اغلب با نیت کسب تخصص و بازگشت و خدمت به کشور یا با نیت اقامت در کشور مقصد و کار در آنجا، از کشور خارج می‌شوند. از این رو خروج نخبگان از کشور دربردارنده دو وجه متفاوت فرصت‌آمیز و تهدیدآمیز است: تسریع و تسهیل در طی مسیر نخبگی و همچنین توانمندسازی و امکان مشارکت اجتماع نخبگانی در فعالیت‌های بین‌المللی جزء و جوه فرصت‌آمیز این موضوع تلقی می‌شود؛ لیکن از دیدگاه تهدیدآمیز، این پدیده سبب از دست رفتن اثرگذاری نخبه در جامعه و هدررفتن سرمایه‌گذارهای کشور در توسعه اجتماع نخبگانی می‌گردد. البته امروزه گسترش فناوری‌های ارتباطی سبب ایجاد تهدیدی جدید شده که در آن بدون خروج فیزیکی از کشور، توان افراد و گروه‌های نخبه در خدمت پیشبرد اهداف سایر جوامع و حل مشکلات آنها قرار می‌گیرد (خروج خاموش). بدین ترتیب استفاده از فرصت‌های پدیده خروج و تبدیل تهدیدهای آن به فرصت‌های جدید در گرو شناسایی چهار عنصر: «عوامل کشش خارجی»، «عوامل رانش داخلی»، «عوامل کشش داخلی» و «عوامل رانش خارجی» و برنامه‌ریزی برای مدیریت آنها است. از این رو می‌توان با تمهید شرایط مناسب برای جامعه نخبگان که به صورت غیرمستقیم انگیزاننده حضور و فعالیت در کشور و برگشت بخش مهاجرت‌کرده جامعه نخبگان ایرانی شود و نیز با استفاده از ارتباطات اجتماع نخبگانی خارج از کشور و بهره‌گیری از نخبگان غیرایرانی، جوه تهدیدآمیز این موضوع را به فرصت تبدیل کرد.

- **تعامل نظام و اجتماع نخبگانی:** در ساختار مطلوب نظام نخبگانی، نهادهای مختلف تخصصی – حرفه‌ای غیردولتی، اصلی‌ترین بازیگران نهادی هستند که بر اساس استانداردهای خاص و تأیید شده در زنجیره مدیریت نظام نخبگانی حضور دارند. این نهادها با اعتبارسنجی و اعتباردهی به فعالیتهای جامعه، موجب تمایز فعالیتهای نخبگانی از بقیه می‌شوند. تحقق این مهم مستلزم طراحی فرایند گذار از «محیط متمرکز» فعلی که در آن یک نهاد دولتی وظیفه ارزیابی و اعتبارگذاری فعالیتها را دارد به «محیطی نیمه متمرکز»ی است که در آن چند نهاد تخصصی – حرفه‌ای به صورت غیر متمرکز و با سیاست‌گذاری دولت این وظیفه را بر عهده دارند.

آیین‌نامه احراز استعداد های برتر و نخبگی

مقدمه

به منظور تحقق بخشیدن به تأکید مقام معظم رهبری در «استفاده صحیح و مناسب از ظرفیت‌های علمی نخبگان در راستای توسعه همه‌جانبه کشور» و در اجرای ماده ۴ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان درباره «تعریف نخبه و احراز استعداد های برتر و نخبگی افراد» آیین‌نامه احراز استعداد های برتر و نخبگی تصویب می‌شود. در این آیین‌نامه «بنیاد ملی نخبگان کشور» به اختصار «بنیاد» و دو وزارتخانه «علوم، تحقیقات و فناوری» و «بهداشت، درمان و آموزش پزشکی» به اختصار «وزارتین علوم و بهداشت» نامیده می‌شود.

ماده ۱- هدف

منطقی کردن و تعریف شاخص‌های علمی، استانداردسازی معیارها و فرایندهای شناسایی و معرفی نخبگان و استعداد های برتر هر بخش.

ماده ۲- تعریف نخبه و استعداد برتر

۲-۱- «نخبه» به استناد ماده ۴ اساسنامه بنیاد به فرد برجسته و کارآمدی اطلاق می‌شود که اثرگذاری وی در تولید و گسترش علم و هنر و فناوری و فرهنگ سازی و مدیریت کشور محسوس باشد و هوش، خلاقیت، کارآفرینی و نبوغ فکری وی در راستای تولید و گسترش دانش و نوآوری، موجب سرعت بخشیدن به رشد و توسعه علمی و اعتلای جامعه انسانی کشور گردد.

۲-۲- «استعداد برتر» به فردی اطلاق می‌شود که به صورت بالقوه نخبه بوده ولی هنوز زمینه‌های لازم برای شناسایی کامل و یا بروز استعداد های ویژه او فراهم نشده است.

تبصره ۱: تعاریف فوق شامل استعداد های برتر و نخبگان بخشهای مختلف از قبیل علمی و فناوری، آموزشی، فرهنگی، اجتماعی، هنری و مدیریتی می‌باشد.

تبصره ۲: تعریف و شرایط احراز نابغگی و نحوه حمایت از نوابغ توسط بنیاد پیشنهاد و پس از تصویب هیات امناء به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی می‌رسد.

تبصره ۳: استعداد برتر و نخبگی یک فرآیند پویا است و می‌بایست تداوم شرایط در دوره‌های زمانی مشخص در احراز نخبگی معیار قرار گیرد.

ماده ۳- فرایند احراز استعداد برتر و نخبگی در حوزه‌های مختلف

۳-۱- در تعیین و احراز شرایط نخبگی، فرآیندهای تعریف و تجربه شده توسط نهادهای برگزیننده نخبگان هر بخش پذیرفته شده و با جهت‌گیری علمی و عقلایی سیاست‌های موجود هماهنگ و معیارهای وضع شده عنداللزوم تقویت و یا اصلاح می‌گردد.

۳-۲- آیین‌نامه‌های موجود برای تعیین بهترین‌ها در بخش‌های مختلف با رویکرد تقویتی مورد اصلاح و تصویب بنیاد قرار خواهد گرفت.

ماده ۴- شرایط احراز استعدادهای برتر و نخبگی

افرادی که دارای یکی از ویژگی‌های زیر باشند، استعداد برتر یا نخبه شناخته می‌شوند.

۴-۱- برگزیدگان المپیادهای علمی معتبر داخلی و جهانی

الف - نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر جهانی و بین‌المللی دانش‌آموزی با تأیید وزارت آموزش و پرورش به عنوان نخبه

ب - راه‌یافتگان مرحله نهایی المپیادهای معتبر جهانی بین‌المللی دانش‌آموزی با تأیید وزارت آموزش و پرورش به عنوان استعداد برتر

ج - نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر بین‌المللی دانشجویی با تأیید وزارتین علوم و بهداشت به عنوان نخبه

د - نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانشجویی کشور با معرفی وزارتین علوم و بهداشت به عنوان استعداد برتر

ه - نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانش‌آموزی کشور با معرفی وزارت آموزش و پرورش به عنوان استعداد برتر

۴-۲- برگزیدگان از میان آزمونهای سراسری

برگزیدگان از میان رتبه‌های برتر آزمون‌های سراسری مقطع کارشناسی از میان ۱۵۰ نفر اول برای رشته‌های ریاضی و فیزیک، ۱۰۰ نفر اول برای رشته‌های علوم تجربی، ۱۰۰ نفر اول برای رشته‌های علوم انسانی و ۴۰ نفر اول برای رشته‌های هنر به عنوان استعداد برتر^۱

۴-۳- مخترعان و مکتشفان

۱- اصلاح شده در جلسه هفتصد و ده مورخ ۱۳۹۱/۲/۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی

الف - برگزیدگان مسابقات و جشنواره‌های علمی معتبر داخلی و خارجی از قبیل جشنواره بین‌المللی خوارزمی، جشنواره جوان خوارزمی و جشنواره علوم پزشکی رازی با معرفی وزارتین علوم و بهداشت و تأیید بنیاد به عنوان استعداد برتر

ب - برگزیدگان از میان مخترعان و مکتشفان ایرانی که اختراع و اکتشاف آنان در مراجع ذیصلاح داخلی و یا خارجی به ثبت رسیده باشد به عنوان استعداد برتر (بنیاد تعیین کننده مراجع ذیصلاح است)

تبصره ۵: جشنواره‌ها و مسابقات علمی با تأیید وزارتین علوم و بهداشت و در موارد خاص با تأیید بنیاد معتبر شناخته می‌شود.

۴-۴- دانش‌آموختگان

برگزیدگان از میان نفرات اول دانش‌آموخته رشته‌های دانشگاهی (کارشناسی و بالاتر) داخل کشور و حوزه‌های علمیه (سطح یک و بالاتر) با معرفی «وزارتین علوم و بهداشت» و «مدیریت حوزه علمیه قم و خراسان» به عنوان استعداد برتر

۴-۵- برترین‌های مسابقات علوم قرآنی

برگزیدگان نفرات اول تا سوم مسابقات معتبر قرآنی داخلی و بین‌المللی با تأیید وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان استعداد برتر

تبصره ۵: تشخیص اعتبار مسابقه با بنیاد است.

۴-۶- شخصیت‌های برجسته علمی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور

الف - برگزیدگان از میان محققان ایرانی که بر اساس معیارهای مؤسسات معتبر اطلاعات علمی بین‌المللی و داخلی به لحاظ تعداد ارجاعات به مقالات آنها و یا سایر شاخص‌های مرتبط به عنوان پژوهشگران و دانشمندان ملی و بین‌المللی قرار گرفته‌اند، با معرفی وزارتین علوم و بهداشت به عنوان نخبه

ب - برگزیدگان از میان افرادی که برای حل مشکلات ملی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور راهکارهای مناسبی ارائه کرده‌اند و این راهکارها تجربه شده و نتایج حاصل از آن به تأیید مراجع ذیربط رسیده باشد، با انتخاب بنیاد به عنوان استعداد برتر

ج - برگزیدگان از میان افرادی که در هر یک از رشته‌ها و گروه‌های علمی اعم از علوم انسانی و معارف اسلامی، علوم پایه، فنی مهندسی، پزشکی، کشاورزی و هنر، نظریه یا تئوری جدید ارائه کرده و از سوی مراجع معتبر ملی و بین‌المللی مربوطه، تأثیرگذار شناخته شده باشد به عنوان استعداد برتر (تشخیص مراجع معتبر با بنیاد است)

د - برگزیدگان از میان مؤلفان و مترجمان کتب، نویسندگان مقالات، واعظان و شاعران که آثار فاخر ایشان

دارای نقش مهم و تأثیر ویژه در توسعه مرزهای دانش و فناوری یا تربیتی و اخلاقی در حوزه مربوط بوده است، به عنوان استعداد برتر (تشخیص مراجع معتبر با بنیاد است)

۴-۷- آفرینندگان آثار بدیع و ارزنده ادبی و هنری

برگزیدگان از میان آفرینندگان آثار بدیع و ارزنده هنری در حوزه‌های موسیقی، نقاشی، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، معماری و غیره با معرفی مراجع معتبر و انتخاب بنیاد به عنوان استعداد برتر (تشخیص مراجع معتبر با بنیاد است)

۴-۸- اعضای هیأت علمی دانشگاهها و مؤسسات پژوهشی و فناوری

الف - برگزیدگان از میان اعضای هیأت علمی که در مراتب دانشگاهی کار ممتاز و شاخصی را انجام داده‌اند به عنوان استعداد برتر

ب- برگزیدگان از میان اساتید نمونه و ممتاز در سطح کشور براساس ضوابط وزارتین علوم و بهداشت به عنوان استعداد برتر

ج - برگزیدگان از میان پژوهشگران نمونه کشوری براساس ضوابط وزارتین علوم و بهداشت به عنوان استعداد برتر

۴-۹- مدرسین و محققین علوم حوزوی

الف- برگزیدگان از میان مدرسین حوزه‌های علمیه کشور که تدریس می‌نمایند، براساس ضوابط شورای عالی حوزه علمیه قم به عنوان استعداد برتر

ب- برگزیدگان از میان محققین برتر حوزوی با معرفی شورای عالی حوزه علمیه قم به عنوان استعداد برتر

تبصره ۱: در مواردی که برای «برگزیدگان» مرجع ذکر نشده است، مرجع گزینش بنیاد است.

تبصره ۲: بنیاد می‌تواند از میان برگزیدگان به عنوان «استعدادهای برتر» افرادی را به عنوان «نخبه» معرفی نماید.

ماده ۵- پیشنهاد استعداد برتر و نخبگی می‌تواند هم از سوی افراد واجد شرایط و هم از سوی نخبگان و استعدادهای برتر شناخته شده و هم از سوی نهادها و سازمان‌ها به بنیاد صورت گیرد.

ماده ۶- نحوه حمایت از استعدادهای برتر و نخبگان و سایر موارد براساس آیین‌نامه‌ها و ضوابطی خواهد بود که مطابق بند ۱۱ ماده ۹ اساسنامه بنیاد توسط هیأت امناء بنیاد ملی نخبگان پیشنهاد و به تصویب می‌رسد.

ماده ۷- موارد خاص و همچنین موارد پیش‌بینی نشده یا دارای ابهام در شرایط احراز استعدادهای برتر و نخبگی و مراجع تأیید‌کننده بنا به تصویب هیات امنای بنیاد ملی نخبگان خواهد بود.

ماده ۸- این آیین‌نامه در ۸ ماده و ۷ تبصره در جلسه ۵۸۹ مورخ ۸۵/۶/۱۴ به تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی رسید و هرگونه تغییر در مفاد آن منوط به پیشنهاد هیات امنای بنیاد ملی نخبگان کشور و تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی خواهد بود.

آیین‌نامه پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعداد‌های برتر

مقدمه

نخبگان از جمله سرمایه‌های ارزشمند کشورها در عرصه‌های مختلف علمی و فرهنگی به شمار می‌روند. بدیهی است در ایران با ارزش‌ها و باورهای متعالی دینی استفاده از این سرمایه‌های ارزشمند می‌تواند به روند سازندگی کشور کمک قابل توجهی نماید. نخبگان با نظریه‌ها و طرح‌های خود می‌توانند کمک بزرگی به توانمندسازی و توسعه چشمگیر کشور بنمایند، لیکن ممکن است از امکانات لازم به نحو مناسب برای آزمایش و به اثبات رساندن نظریه‌های خود برخوردار نباشند. از طرف دیگر جذب یا به‌کارگیری این افراد توسط کشورهای بیگانه و استفاده از نظریه‌های علمی یا توان تحقیقاتی آنها ضمن آنکه محرومیتی را برای کشور ایجاد می‌نماید سبب ایجاد فاصله علمی بیشتر آن با کشورهای توسعه یافته می‌گردد.

از این رو شایسته است با برنامه ریزی لازم و اقدام برای بالندگی هر چه بیشتر آنها، این استعداد‌های ارزشمند را در جهت منافع کشور سامان داد و زمینه‌های بهره‌مندی کشور را از این ذخایر گران‌سنگ فراهم آورد. بنابر این بر اساس بند الف ماده ۳ اساس‌نامه بنیاد ملی نخبگان و به منظور حمایت و پشتیبانی مادی و معنوی از نخبگان کشور این آیین‌نامه تدوین گردیده است.

ماده ۱- هدف

تبیین ساز و کاهای حمایت‌های مادی و معنوی از نخبگان و استعداد‌های برتر جهت تحقق اهداف از پیش تعیین شده در اساسنامه بنیاد.

ماده ۲- جهت‌گیری‌های اساسی

- ۱- حمایت از ایجاد مراکز ویژه با ساز و کار مناسب برای جذب نخبگان و استعداد‌های برتر.
- ۲- رعایت شان علمی و اجتماعی نخبگان و استعداد‌های برتر در ارائه هر گونه حمایت مادی و معنوی.
- ۳- تناسب پشتیبانی‌ها با گروه‌های نخبگان و استعداد‌های برتر.
- ۴- متناسب‌سازی حمایت‌ها با توجه به شرایط.
- ۵- تامین حداقل نیازهای مادی.
- ۶- تدوین ضوابط و مقررات کاری سازگار و منطبق با روحیه نخبگان و استعداد‌های برتر.
- ۷- تنظیم حمایت‌ها با تکیه بر اثر بخشی و ارتقای قابلیت‌های نخبگان و استعداد‌های برتر.
- ۸- استفاده مطلوب از توانمندی‌های نخبگان و استعداد‌های برتر.

- ۹- توجه به ویژگی‌های فردی علاوه بر مشخصات عمومی در ارائه حمایت‌های خاص.
- ۱۰- توجه به توسعه، سیر تکامل و پوشش جامع تخصص‌های تحت پوشش بنیاد.
- ۱۱- حمایت حتی‌المقدور مستقیم و بدون واسطه و تسریع در هر گونه اقدام.
- ۱۲- تاکید بر حمایت از نظریه‌ها، ابتکارات، اکتشافات و اختراعات نخبگان و استعدادهای برتر.
- ۱۳- حمایت از مؤسسات و سازمان‌های مرتبط و فعال در امور نخبگان و استعدادهای برتر برای کاهش تصدی مستقیم بنیاد.

ماده ۳ - انواع حمایت و کمک‌های بنیاد

حمایت و پشتیبانی از نخبگان و استعدادهای برتر دارای جنبه‌های مادی و معنوی می‌باشد که به روش‌های زیر انجام می‌شود:

۳-۱- حمایت‌های مادی

- ۱- حمایت‌های مالی و اقتصادی و تامین تمام یا بخشی از هزینه مورد نیاز طرح‌ها به صورت کمک بلاعوض، قرض الحسنه و سرمایه‌گذاری مشترک.
- ۲- حمایت‌های علمی تخصصی شامل کمک به پژوهش و پشتیبانی از طرح‌ها و ایده‌های تحقیقاتی، هماهنگی در راستای ایجاد دسترسی نخبگان به مدارک و منابع مورد نیاز، ارائه راهنمایی و مشاوره علمی و فنی و کمک به تحصیل در مقاطع مختلف و همچنین امکان استفاده از تحصیل جهشی و چند رشته‌ای و راه‌یابی آسان در ورود به دانشگاه در کلیه مقاطع تحصیلی.
- ۳- اولویت دادن به نخبگان در اعطای پروژه اجرای طرح‌های تحقیقاتی و توسعه‌ای و همچنین استقرار آنها در پارک‌های فناوری و مراکز رشد علمی.
- ۴- حمایت از مؤسسات و سازمان‌هایی که نخبگان را به کار می‌گیرند.
- ۵- حمایت کارگاهی و آزمایشگاهی از طریق هماهنگی برای دسترسی و بهره‌برداری نخبگان از آزمایشگاه‌ها و کارگاه‌های مراکز علمی و صنعتی کشور، کمک به تامین مواد اولیه و قطعات کمیاب مورد نیاز طرح یا پروژه تحقیقاتی و چاپ و نشر مدارک علمی و سایر کمک‌های ضروری متناسب با امکانات.
- ۶- کمک مالی و خدمات رفاهی برای اشتغال و کارآفرینی، اسکان، سفر، تغذیه، سفر، سلامت، بهداشت و درمان، حمل و نقل، کمک به ازدواج، بهره‌مندی از پوشش بیمه تامین اجتماعی و بیمه عمر برای نخبگان و استعدادهای برتر و بستگان تحت تکفل آنها و سایر موارد که بواسطه قانون بصورت عمومی و اختصاصی به وجود می‌آید.

- ۷- حمایت‌های اداری و حقوقی شامل مشاوره حقوقی، کمک در به ثبت رساندن نتیجه طرح در سطح ملی و بین‌المللی، مساعدت در برقراری ارتباط با مراکز دولتی و غیر دولتی مربوط.
- ۸- حمایت‌های تشویقی شامل برگزاری نمایشگاه و جشنواره و اعطای جوایز به نظریه‌ها و طرح‌های ممتاز و خلاقانه و کمک به سفرهای علمی داخلی و خارجی.
- ۹- حمایت از نخبگان و استعدادها برتر در انجام وظایف قانونی اجتماعی مانند خدمت سربازی، بیمه، مالیات و... به نحو مناسب و منطبق بر بهره‌گیری بهینه از قابلیت‌های آنها مانند انجام خدمت سربازی افراد ذکور مشمول به صورت امریه و خدمت در محل‌های متناسب با تخصص و درخواست آنها.

۳-۲- حمایت‌های معنوی جهت ارتقای شان و جایگاه اجتماعی شامل:

- ۱- تقویت شان و منزلت اجتماعی نخبگان از طریق برگزاری مراسم بزرگداشت نخبگان و استعدادهای برتر.
- ۲- نامگذاری برخی اماکن متناسب با نام نخبگان و استعدادهای برتر منتخب.
- ۳- دعوت در مراسم رسمی مرتبط با حضور مقامات و تعیین جایگاه مناسب برای نخبگان.
- ۴- نظرخواهی در امور تخصصی کشور و تاکید بر مشارکت نخبگان و استعدادهای برتر در پروژه‌های ملی کشور.
- ۵- اعطای جوایز ملی و نشان‌های علمی.
- ۶- اعزام به سفرهای زیارتی و معنوی.

تبصره ۱: سایر موارد حمایت از نخبگان با توجه به تغییر شرایط و امکانات و متناسب با زمان توسط بنیاد تعیین و اعلام می‌گردد.

تبصره ۲: در کلیه مواردی که در آیین‌نامه حاضر از نخبه یا نخبگان ذکر گردیده، شامل استعدادهای برتر نیز می‌گردد.

ماده ۴- جزئیات و مصادیق انواع حمایت‌های مادی و معنوی و دستورالعمل‌های اجرایی در چارچوب مفاد این آیین‌نامه توسط اعضاء کارگروه تعیین و در اولین جلسه هیات امناء مورخ ۸۵/۲/۵ که به عنوان کمیسیون دائمی هیات امناء هم تعیین شده‌اند تهیه و تصویب می‌گردد.

ماده ۵- این آیین‌نامه مشتمل بر ۵ ماده و دو تبصره در سومین جلسه هیات امناء بنیاد ملی نخبگان کشور مورخ ۸۵/۵/۲۳ به تصویب رسید.

مصوبه راهکارهای بهبود وضعیت نخبگان و استعداد های برتر

مصوبه راهکارهای بهبود وضعیت نخبگان و استعداد های برتر که در جلسه ۷۰۶ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بنا به پیشنهاد معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور و رئیس بنیاد ملی نخبگان به تصویب رسیده است، به شرح ذیل برای اجرا ابلاغ می‌شود:

۱- بنیاد ملی نخبگان می‌تواند براساس ضوابط و معیارهای مصوب وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی هر ساله تعدادی از دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد را به صورت مازاد بر سهمیه دانشگاه و بدون آزمون ورودی متمرکز به دانشگاه‌ها معرفی و بورس نماید.

۲- دبیرخانه جذب نخبگان (ذیل هیئت عالی جذب) مستقر در بنیاد ملی نخبگان، مسئولیت بررسی فرآیند جایابی و جذب و معرفی نخبگان را داشته و هیئت‌های جذب هیئت علمی دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌ها، موظفند بعد از تأیید صلاحیت عمومی معرفی‌شدگان توسط هیئت مرکزی جذب، ظرف مدت حداکثر دو ماه نتیجه بررسی تقاضای جایابی بورس و استخدام افراد معرفی شده را همراه با اقامه دلیل به دبیرخانه جذب نخبگان اعلام نمایند.

۳- بنیاد ملی نخبگان مکلف است جهت تسهیل جذب و کارآمدی نخبگان و استعدادهای برتر نسبت به تهیه آئین‌نامه مربوطه و بازنگری و اصلاح بعضی از بندهای قوانین و مقررات از قبیل قانون مدیریت خدمات کشوری و...، ظرف مدت حداکثر سه ماه، جهت بررسی و تصویب در مراجع مربوطه اقدام نماید.

۴- برای جذب و فراهم شدن بسترهای اشتغال و کارآفرینی دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی در بخش خصوصی و شرکت‌های دانش‌بنیان، بسته‌های حمایتی تدوین و جهت تصویب به شورای عالی انقلاب فرهنگی ارائه خواهد شد.

۵- بودجه لازم جهت خرید تجهیزات آزمایشگاهی دانشگاه‌های نخبه‌پذیر (ترجیحاً از تولیدات داخلی) به میزان ۲۰۰۰ میلیارد ریال، در قالب بودجه سال ۱۳۹۱ پیش‌بینی شده تا پس از تصویب، طبق نظارت بنیاد ملی نخبگان و براساس برنامه ارائه شده از سوی دانشگاه و تأیید بنیاد نسبت به خرید تجهیزات مزبور اقدام گردد.

۶- وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند نسبت به تعیین رتبه‌بندی و استانداردهای رفاهی و زیرساختی آموزشی و پژوهشی دانشگاه‌های کشور ظرف مدت شش ماه اقدام و نتیجه را به شورای عالی انقلاب فرهنگی جهت بررسی و تصویب ارائه نمایند.

تبصره ۵- پس از این تاریخ هر گونه افزایش کمی و تعیین ظرفیت در دوره‌های تحصیلات تکمیلی برای دانشگاه‌های نخبه‌پذیر منوط به رعایت این استاندارد می‌باشد.

۷- بنیاد ملی نخبگان بعنوان متولی اصلی سیاستگذاری و مدیریت امور نخبگان و استعداد‌های برتر و ماهیتاً بعنوان مؤسسه پژوهشی محسوب می‌شود و سایر نهادهای ذیربط موظف به همکاری در اجرای سیاست‌ها و مقررات و همچنین برنامه‌ریزی و بودجه‌ریزی در خصوص مصوبات آن می‌باشند.

۸- مصوبات هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان که توسط رئیس‌جمهور ابلاغ می‌شود، برای نهادهای ذیربط لازم‌الاجرا خواهد بود.

این مصوبه در ۸ بند و یک تبصره در جلسه ۷۰۶ مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید.

طرح شناسایی و هدایت استعداد های برتر (شهاب)

مقدمه

نظر به ضرورت شکوفاکردن استعدادهای خدادادی اشخاص سرآمد به عنوان ذخایر ملی و با عنایت به اهمیت، نقش و جایگاه انسانهای برتر و نخبه در توسعه کشور، به خصوص در زمینه تولید علم، هنر و فناوری، این طرح در چارچوب اساسنامه بنیاد ملی نخبگان و آیین‌نامه های مربوط و به منظور انجام مأموریت آن بنیاد در حوزه دانش‌آموزی اجرا می‌شود.

ماده ۱- چشم انداز

- ۱- برخورداری کشور از دانش پیشرفته و توانایی در تولید علم و فناوری با تکیه بر منابع انسانی سرآمد و برتر
- ۲- دستیابی به جایگاه برتر علمی، فناوری و اقتصادی در سطح منطقه و رشد سریع و مستمر در جهت افزایش سهم کشور در تولیدات علمی جهان با بهره‌گیری از استعدادهای خدادادی کشور
- ۳- پاسخگویی به نیازهای صاحبان استعدادهای برتر در ابعاد معنوی و ارضای روح جستجوگر و ذهن خلاق و نقاد آنان در زمینه‌های مختلف در راستای ارتقاء جایگاه کشور از نظر یافته‌های پژوهشی، نوآوری، کارآفرینی و ... به منظور توسعه همه‌جانبه کشور.

ماده ۲- مأموریت

شناسایی، هدایت و حمایت آموزشی، تربیتی و معنوی آنان از دوره ابتدایی تا پایان دوره پیش‌دانشگاهی و زمینه‌سازی برای استمرار حمایتها در مراحل مختلف آموزش عالی.

ماده ۳- اهداف

- ۱- پرورش استعدادهای برتر و سرآمد و ایجاد ساز و کارهای مناسب برای رشد و بالندگی آنان به عنوان سرمایه‌های ملی و خدادادی
- ۲- تقویت و درونی کردن هویت دینی و ملی واجدان استعدادهای برتر در دوره‌های تحصیلی مختلف آموزش عمومی به منظور احساس مسئولیت برای ایفای نقش سازنده در اعتلای کشور
- ۳- حمایت تربیتی و معنوی از دانش‌آموزان دارای استعداد برتر به منظور بهره‌مندی از توانمندی‌ها و قابلیت‌های آنها در تعالی و پیشرفت کشور

ماده ۴- اصول حاکم بر برنامه‌ها

- ۱- حمایت و هدایت صاحبان استعدادها برتر از آغاز دوره ابتدایی تا پایان دوره پیش دانشگاهی باید به نحوی صورت گیرد که محدودیت‌ها و محرومیت‌های محیطی، اقتصادی، اجتماعی و آموزشی مانع رشد قابلیت‌ها و استعدادهاى آنان نشود.
- ۲- امر کشف و شناسایی ابتدایی دانش آموزان با استعداد برتر براساس ارزشیابی مستمر، ممتد و مستند معلمان از دانش آموزان کلاس خود در طول سال و بدون لزوم شرکت آنان در امتحانات و آزمون‌ها و مسابقات خارج از مدرسه آغاز می‌شود.
- ۳- ارزشیابی عوامل آموزشی و تربیتی از دانش آموزان به منظور شناسایی و انتخاب مشمولان طرح، بر اساس خلاقیت‌ها، استعدادها و توانمندی‌های مختلف و نیز ویژگی‌های شخصیتی آنان انجام می‌شود و لزوماً به انتخاب دانش آموز پر حافظه و درسخوان منجر نمی‌شود.
- ۴- پرورش و شکوفا سازی دانش آموزان مشمول طرح با تاکید بر ارتقاء خلاقیت، استعداد و توانایی‌های مختلف و عمدتاً تحت هدایت و تربیت ویژه معلمان معمول ایشان و بدون جداسازی دانش آموزان از کلاس و مدرسه آنان انجام می‌شود.
- ۵- تعلیم و تربیت دانش آموزان استعدادهاى برتر و برنامه‌های آنان باید به گونه‌ای تدوین و اجرا شود که رشد متعادل آنان را در محیط مدرسه محقق سازد.
- ۶- تلطیف ذوق و عواطف دانش آموزان مشمول طرح در مراحل تحصیل و پرورش خلاقیت‌های هنری آنان باید متناسب با استعداد آنها مورد توجه قرار گیرد.
- ۷- هدایت تحصیلی واجدان استعدادهاى برتر باید در کلیه مراحل تحصیل و با روشهای مناسب و با محوریت معلمان، کلاس و مدرسه معمول آنان انجام گیرد و استمرار یابد.
- ۸- تعلیم و تربیت واجدان استعداد برتر باید از حیث اهداف، اصول و برنامه‌ها در دوره‌های آموزش عمومی و آموزش عالی با یکدیگر هم جهت بوده و هماهنگی لازم معمول گردد.
- ۹- مشمولان طرح از امتیاز و اولویت مادی و تحصیلی خاصی برخوردار نمی‌شوند جز آنکه تحت هدایت و تربیت ویژه علمی و معنوی قرار می‌گیرند. در اجرای این طرح باید از تبلیغات نامناسب و منفی اجتناب شود.
- ۱۰- به ابعاد روحی و روانی صاحبان استعداد برتر باید مبتنی بر اصول علم روانشناسی و مبانی و روشهای تعلیم و تربیت اسلامی توجه شود تا از آسیب‌های متداول در جریان نخبه‌پروری مصون بمانند.

۱۱- از آنجا که شناسایی و هدایت دانش آموزان مستعد در محیط تحصیلی معمول آنها انجام می‌پذیرد، معلمان و دیگر عوامل آموزشی و تربیتی مدرسه باید صلاحیت‌های تحصیلی و حرفه‌ای لازم را دارا باشند و قبل از شروع همکاری و در ادامه آن از آموزش‌ها و مشاورتهای خاص بهره‌مند شوند.

۱۲- امور مربوط به طرح باید در چارچوب مأموریتها، وظایف، ساختارها و ساز و کارهای اصلی و جاری آموزش و پرورش کشور نهادینه شود و به عنوان فعالیتهای اضافی و جنبی در نیاید.

ماده ۵- ارکان

- ۱- شورای راهبری طرح شهاب در بنیاد ملی نخبگان
- ۲- ستاد مرکزی اجرایی در حوزه ستادی وزارت آموزش و پرورش
- ۳- ستاد اجرایی استانی طرح شهاب در سازمان آموزش و پرورش هر استان

ماده ۶- شورای راهبری طرح شهاب در بنیاد ملی نخبگان

۶-۱- اعضای شورای راهبری:

- ۱- معاون پژوهش و برنامه ریزی بنیاد ملی نخبگان (رئیس شورا)
- ۲- رئیس ستاد مرکزی اجرایی در وزارت آموزش و پرورش
- ۳- مدیرکل دفتر پژوهش و برنامه‌ریزی آغازگران بنیاد ملی نخبگان (دبیر شورا)
- ۴- سه تن از صاحب‌نظران تعلیم و تربیت و امور نخبگان - که یک تن از آنان از شخصیت‌های حوزوی و یک تن از زنان باشد-، به پیشنهاد مشترک دو عضو مذکور در بندهای ۱ و ۲ و تأیید بنیاد ملی نخبگان تبصره: در موارد رای گیری در شورا، چنانچه آرا به تعداد برابر بود، رای رئیس شورا ملاک تصمیم می‌باشد.

۶-۲- وظایف شورای راهبری:

- ۱- تدوین و تصویب سیاست‌ها و برنامه‌های راهبری طرح شهاب و ارایه به بنیاد ملی نخبگان
- ۲- تصویب برنامه‌های سالانه و اعتبارات مورد نیاز برای اجرای آنها
- ۳- نظارت و ارزیابی مستمر بر اجرای طرح به منظور تحقق مأموریت و اهداف طرح و اصول حاکم بر برنامه‌ها

ماده ۷- ستاد مرکزی اجرایی در وزارت آموزش و پرورش

۷-۱- اعضای ستاد مرکزی:

- ۱- معاون وزیر و رئیس مرکز ملی پرورش استعدادهای درخشان و دانش پژوهان جوان (رئیس ستاد)

- ۲- معاون آموزش ابتدایی وزارت آموزش و پرورش
- ۳- معاون آموزش متوسطه وزارت آموزش و پرورش
- ۴- معاون پرورشی و فرهنگی وزارت آموزش و پرورش
- ۵- دو نفر از صاحب‌نظران تعلیم و تربیت به انتخاب رئیس ستاد و تأیید بنیاد ملی نخبگان
- ۶- دو نفر از صاحب‌نظران امور نخبگان به انتخاب بنیاد ملی نخبگان
- ۷- مدیرکل دفتر پژوهش و برنامه ریزی آغازگران بنیاد ملی نخبگان
- ۸- معاون تخصصی مرکز ملی پرورش استعداد‌های درخشان و دانش پژوهان جوان وزارت آموزش و پرورش
(دبیر ستاد)

تبصره: یک تن از اعضای بندهای ۵ و ۶ از میان شخصیت‌های حوزوی و یک تن از بین زنان انتخاب می‌شوند.

۲-۷- وظایف ستاد مرکزی:

- ۱- تعیین وظایف دائمی واحدهای مختلف آموزش و پرورش و سازوکارهای لازم برای اجرای طرح و پیشنهاد آن به وزیر آموزش و پرورش جهت تصویب و ابلاغ
- ۲- تهیه برنامه‌های سالانه و برآورد بودجه مورد نیاز و پیشنهاد به شورای راهبری طرح برای تصویب و پیگیری تامین و تخصیص بودجه
- ۳- تدوین و تصویب برنامه‌های اجرایی در چارچوب سیاستها و برنامه‌های ابلاغی شورای راهبری طرح
- ۴- مدیریت و راهبری امور مربوط به طرح در وزارت آموزش و پرورش در چارچوب سیاستها و برنامه‌های مصوب شورای راهبری طرح
- ۵- هماهنگی با حوزه‌های مختلف در وزارت آموزش و پرورش و سایر دستگاه‌های ذی ربط
- ۶- نظارت بر حسن جریان امور و اجرای دقیق سیاستها و برنامه‌های مصوب شورای راهبری طرح و ابلاغیه‌های ستاد مرکزی اجرایی در استانها
- ۷- تدوین برنامه ارزیابی عملکرد واحدهای اجرایی و عملیاتی و ابلاغ آن به ستادهای اجرایی استانی جهت اجرا و اعلام نتایج
- ۸- برنامه ریزی برای بهره‌گیری از ظرفیت و توانمندی معلمان در جهت تحقق اهداف طرح، از طریق طراحی و تدوین برنامه‌های ویژه آموزش معلمان و ارزشیابی از خدمات و فعالیت‌های آنان.

ماده ۸- ستاد اجرایی استانی طرح شهاب

۸-۱- اعضای ستاد اجرایی استانی:

- ۱- مدیرکل آموزش و پرورش استان (رئیس ستاد)
- ۲- رئیس بنیاد نخبگان استان (نایب رئیس)
- ۳- معاونان آموزشی و پرورشی آموزش و پرورش استان
- ۴- دو نفر از صاحب‌نظران تعلیم و تربیت به پیشنهاد رئیس ستاد استانی و تایید رئیس ستاد مرکزی
- ۵- دو نفر از صاحب‌نظران امور نخبگان به انتخاب بنیاد نخبگان استان
- ۶- معاون بنیاد نخبگان استان
- ۷- کارشناس مسئول استعدادهای درخشان (دبیر ستاد)

تبصره ۵: ابلاغ رسمی اعضای حقیقی و حقوقی ستاد استانی توسط رئیس ستاد مرکزی با تاکید بر ضرورت اهتمام به اجرای مطلوب این طرح مهم و تعامل سازنده دو نهاد صادر خواهد شد.

۸-۲- وظایف ستاد اجرایی استانی:

- ۱- تعیین وظایف دائمی واحدهای مختلف آموزش و پرورش و سازوکارهای لازم برای اجرای طرح و پیشنهاد آن به وزیر آموزش و پرورش جهت تصویب و ابلاغ
- ۲- تهیه برنامه‌های سالانه و برآورد بودجه مورد نیاز و پیشنهاد به شورای راهبری طرح برای تصویب و پیگیری تأمین و تخصیص بودجه
- ۳- تدوین و تصویب برنامه‌های اجرایی در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های ابلاغی شورای راهبری طرح
- ۴- مدیریت امور مربوط به طرح در وزارت آموزش و پرورش در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب شورای راهبری طرح
- ۵- هماهنگی با حوزه‌های مختلف در وزارت آموزش و پرورش و سایر دستگاه‌های ذیربط
- ۶- نظارت بر حسن جریان امور و اجرای دقیق سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب شورای راهبری طرح و ابلاغیه‌های ستاد مرکزی اجرایی در استانها و ارایه گزارش ماهانه به کمیته نظارت و ارزیابی
- ۷- تدوین برنامه ارزیابی عملکرد واحدهای اجرایی و عملیاتی و ابلاغ آن به ستادهای اجرایی استانی جهت اجرا و اعلام نتایج
- ۸- برنامه‌ریزی برای بهره‌گیری از ظرفیت و توانمندی معلمان در جهت تحقق اهداف طرح، از طریق طراحی و تدوین برنامه‌های ویژه آموزش معلمان و ارزشیابی از خدمات و فعالیت‌های آنان.

ماده ۹ نحوه تأمین اعتبارات و منابع مالی مورد نیاز

- ۱- بودجه فعالیتهای موظف شورای راهبری طرح از سوی بنیاد ملی نخبگان تأمین می‌شود.

۲- برنامه‌های طرح به صورت وظایف معمول واحدهای وزارت آموزش و پرورش تدوین خواهد شد و با استفاده از بودجه‌های جاری آن وزارتخانه به اجرا در خواهد آمد. اعتبارات و منابع مالی لازم برای اجرای آن دسته از برنامه‌ها و فعالیتهای این طرح که خارج از روال موجود آموزش و پرورش در زمان ابلاغ این طرح است، در سال اول اجرا، با کمک بنیاد ملی نخبگان تأمین و به منظور اجرای طرح به آموزش و پرورش تخصیص می‌گردد. این اعتبارات در سال‌های بعد در بودجه‌های سالانه وزارت آموزش و پرورش به منظور اجرای طرح لحاظ خواهد شد و با تایید شورای راهبری طرح در بنیاد ملی نخبگان تخصیص خواهد یافت.

ماده ۱۰- اصلاحیه این طرح مشتمل بر ده ماده و سه تبصره وفق مصوبه پنجاه و چهارمین جلسه کمیسیون دایمی هیات امنای بنیاد ملی نخبگان مورخ ۹۱/۴/۷ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب، قابل اجرا است.

آیین‌نامه شرایط مورد نیاز جشنواره‌ها برای حمایت بنیاد ملی نخبگان از برگزیدگان آنها

مقدمه

این آیین‌نامه با استناد به بند ۳ ماده ۴ آیین‌نامه احراز استعداد های برتر و نخبگی، مصوب جلسه ۵۸۹ مورخ ۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی برای تعیین شرایط جشنواره‌هایی که برگزیدگان آنها از حمایت بنیاد ملی نخبگان برخوردار می‌شوند، تدوین می‌گردد تا شرایط برگزارکنندگان، شرکت‌کنندگان و داوران و فرآیند انتخاب به گونه‌ای باشد که انتخاب برجسته‌ترین افراد در موضوع جشنواره در سطح ملی یا جهانی را تضمین نماید. لازم است روح حاکم بر جشنواره و فضای آمادگی و برگزاری آن به گونه‌ای باشد که موجب تعمیق خودباوری و معنویت اسلامی، ایمان و امید به تلاش هر چه بیشتر در جهت توسعه دانایی محور مبتنی بر فرهنگ بومی ایرانی_اسلامی گردد.

ماده ۱- موضوع

بنیاد ملی نخبگان از جشنواره‌های ملی و بین‌المللی که پیرامون موضوعات دینی، فرهنگی، هنری، ادبی، مدیریتی، علمی، فناوری، کارآفرینی و نوآوری برگزار می‌شوند، در صورت احراز شرایط این آیین‌نامه با تشخیص کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد حمایت می‌کند و برگزیدگان آنها با معرفی جشنواره و انتخاب بنیاد مورد حمایت واقع می‌شوند.

ماده ۲- قابلیت و گستره: جشنواره‌های مورد حمایت باید از قابلیت لازم در گزینش و رتبه بندی برترین‌ها در سطح ملی و یا بین‌المللی برخوردار باشند و از اختصاص هرگونه سهمیه و یا محدود نمودن آن به مناطق کشوری، دستگاه یا تشکل خاص اجتناب نمایند و فرصت مساوی به همه واجدین شرایط جهت شرکت در جشنواره داده شود.

ماده ۳- شاخص‌ها: جشنواره‌ها باید حداقل یکی از شاخص‌های زیر را اساس انتخاب برگزیدگان قرار دهند:

۱- خلاقیت و نوآوری

۲- ارزش دینی، اجتماعی، فرهنگی، ادبی و هنری

۳- تامین استقلال و امنیت کشور

۴- اعتبار علمی و فناوری

۵- ارزش اقتصادی

تبصره ۵- لازم است نحوه انتخاب برگزیدگان بدون باشد و حداقل کیفیت و کمیت برای هر سطح انتخاب تعیین شود و انتخاب‌ها صرفاً مقایسه ای نباشند.

ماده ۴- شرایط شرکت کنندگان

شرکت کنندگان لازم است که دارای سوابق علمی و کاری و سنی متناسب با جشنواره باشند و به عنوان شخص حقیقی سهم معین و تعیین کننده در موضوع داشته و این سهم قبل از شرکت در جشنواره به صورت کتبی مشخص و مورد توافق همکاران مجری طرح قرار گرفته باشد و باید شخصاً توان دفاع تخصصی از موضوع را داشته باشند. ضروری است سایر افراد حقیقی و حقوقی نیز که از انجام طرح پشتیبانی کرده‌اند معرفی گردند.

ماده ۵- شیوه داوری

داوری آثار در هر جشنواره باید حداقل دارای دو مرحله به شرح زیر باشد:

الف- داوری تخصصی شامل داوری مستقل محرمانه توسط حداقل دو نفر از برجستگان رشته در سطح ملی یا بین‌المللی متناسب با سطح جشنواره و جمع بندی اولیه نظرات داوران در کمیته داوری تخصصی،

ب- داوری نهایی توسط شورایی متشکل از متخصصان و صاحب‌نظران مرتبط با موضوعات جشنواره که به صورت مستقل از مرحله قبل انجام می‌شود.

تبصره ۵- داوران هر یک از مراحل نمی‌توانند در مرحله بعدی نیز داوری نمایند. حضور روسای کمیته‌های داوری تخصصی بدون حق رای بلا مانع است.

ماده ۶- شرایط داوران

۱- از اعضاء هیئت علمی یا از متخصصان شناخته شده و برجسته در رشته خود باشند.

۲- از مراکز و مؤسسات مختلف باشند.

۳- هیچگونه نفع شخصی و سازمانی یا تضاد منافع با شرکت کنندگان یا موضوع داوری نداشته باشند.

تبصره ۵- داوران حق اظهار نظر در موضوعات مربوط به سازمان متبوع خود را ندارند.

ماده ۷- مکتوب و مستند بودن فرآیندهای جشنواره

- ۱- ضوابط و آیین‌نامه‌ها و ساختار و کمیته برگزارکننده و نحوه داوری و گردش کار آن باید بصورت مدون، مستند و شفاف بوده و به اطلاع عموم برسد.
- ۲- کلیه مستندات مربوط به کارشناسی و داوری و صورت جلسات حداقل تا پایان کلیه مراحل جشنواره نگهداری شود.

ماده ۸- برگزارکننده جشنواره دستگاه ملی مربوط باشد و یا با موضوع آن ارتباط تخصصی و تناسب کاری داشته و دارای تأیید از دستگاه ملی مربوط باشد.

ماده ۹- اطلاع رسانی

اطلاع‌رسانی مربوط به جشنواره متناسب با سطح آن صورت گیرد و فرصت کافی به همه شرکت‌کنندگان داده شود و اطلاع‌رسانی به صورت شفاف، کامل و الکترونیکی هم باشد.

این آیین‌نامه در نه ماده و سه تبصره در مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۳۰ در سی‌امین جلسه کمیسیون دائمی هیئت امناء بنیاد ملی نخبگان به تصویب رسیده است.

آیین‌نامه شناسایی و پشتیبانی از اختراعات برگزیده

مقدمه

در اجرای بند ۳-۴ آیین‌نامه احراز استعدادها برتر و نخبگی (موضوع مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در جلسه مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۴) و به منظور تحقق اقدام‌های ۵-۲-۲ و ۶-۲-۲ از سند راهبردی کشور در امور نخبگان، اختراعات برگزیده کشور مطابق مفاد این آیین‌نامه شناسایی و پشتیبانی می‌شوند.

ماده ۱: تعاریف

برای رعایت اختصار، تعاریف زیر در این آیین‌نامه رعایت می‌شود:

- الف. بنیاد:** منظور بنیاد ملی نخبگان است.
- ب. بنیاد استانی:** منظور هر یک از بنیادهای نخبگان استان‌های کشور است.
- ج. معاونت علمی:** منظور معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری است.
- د. اختراع:** منظور هر یک از محصولات فکری مشمول قانون «ثبت اختراعات، طرح‌های صنعتی و علائم تجاری» (موضوع مصوبه مجلس شورای اسلامی در تاریخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۳) است.
- ه. مخترع:** منظور هر یک از اشخاص حقیقی یا حقوقی است که به لحاظ قانونی و بنا به اعلام مراجع رسمی، صاحب اختراع شناخته می‌شود.
- و. رویداد:** منظور هر یک از جشنواره‌ها، مسابقه‌ها، نمایشگاه‌ها و موارد مشابه است که به ارزیابی اختراعات می‌پردازند.
- ی. نهاد توانمندساز:** منظور هر یک از نهادها و دستگاه‌هایی (مانند پارک علم و فناوری، مراکز رشد و جهاد دانشگاهی) است که در فرایند پشتیبانی از اختراعات نقش دارند.

ماده ۲: هدف

هدف از شناسایی اختراعات برگزیده، توانمندسازی آنها به منظور رسیدن به محصولی دانش‌بنیان، ایجاد بازار برای آنها و تکمیل چرخه ملی نوآوری و تبدیل دارایی‌های فکری به ثروت است.

ماده ۳: اختراعات برگزیده

بنیاد همه ساله تعدادی از اختراعات عرضه شده را در سه سطح زیر شناسایی و برای هر یک، فرایند توانمندسازی ویژه‌ای را طراحی می‌کند:

- الف. اختراعات سطح ۳: برگزیده از میان اختراعاتی ثبت شده در مراجع رسمی و حائز ویژگی‌های ماده ۴
- ب. اختراعات سطح ۲: برگزیده از میان اختراعاتی سطح ۳ و حائز ویژگی‌های ماده ۵
- ج. اختراعات سطح ۱: برگزیده از میان اختراعاتی سطح ۲ و حائز ویژگی‌های ماده ۶

ماده ۴: اختراعات سطح ۳

الف- شناسایی: این دسته از میان اختراعاتی ثبت شده رسمی و از مسیر برگزاری رویدادهای معتبر (مانند: جشنواره‌های منطقه‌ای، ملی، خوارزمی، شیخ بهایی و رازی) و بر اساس معیارهای زیر شناسایی می‌شود:

- الف- ۱. میزان تازگی اختراع در سطح ملی و بین‌المللی
- الف- ۲. طول عمر فناوری حاصل از اختراع
- الف- ۳. آثار اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ناشی از به کارگیری اختراع
- الف- ۴. چگونگی مستندسازی فرایند رشد اختراع
- الف- ۵. قابلیت ورود به بازار و ارزش افزوده اقتصادی و اجتماعی حاصل از تجاری‌سازی اختراع

تبصره ۱: فرایند داوری هر یک از معیارهای فوق بر اساس شیوه‌نامه مصوب بنیاد صورت می‌پذیرد.

تبصره ۲: تشخیص مصادیق رویدادهای معتبر بر عهده بنیاد است.

ب- پشتیبانی: به منظور هدایت اختراعاتی سطح ۳، تسهیلات توانمندساز زیر به آنها اعطا می‌شود:

- ب- ۱. جایزه نقدی
- ب- ۲. تسهیلات مالی برای مواردی نظیر: تکمیل اختراع و مستندسازی آن، در اختیار گرفتن مشاوره کارگزاران خدمات فناوری، شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی، استقرار اولیه در پارک علم و فناوری، تأسیس شرکت مرتبط با اختراع
- ب- ۳. لحاظ امتیاز اختراع در آیین‌نامه جایزه‌های تحصیلی دانشجویان، مطابق مفاد آیین‌نامه ذی‌ربط

ماده ۵: اختراعات سطح ۲

الف- شناسایی: این دسته از میان اختراعاتی سطح ۳ که مسیر توانمندسازی را با موفقیت طی کرده باشند و بر اساس معیارهای زیر شناسایی می‌شود:

- الف- ۱. دستیابی به نسخه تجاری‌سازی اختراع به منظور توجیه فنی و اقتصادی آن

الف-۲. کسب مجوزها، تأییدیه‌ها و استانداردهای داخلی و خارجی

الف-۳. میزان پیشرفت در تشکیل شرکت مرتبط با اختراع

الف-۴. میزان پیشرفت اختراع در زمینه سرمایه‌یابی و بازاریابی

تبصره ۱: فرایند داوری هر یک از معیارهای فوق بر اساس شیوه‌نامه مصوب بنیاد صورت می‌پذیرد.

تبصره ۲: اختراعاتی ثبت شده در مراجع معتبر بین‌المللی (به تأیید بنیاد)، به عنوان اختراع سطح ۲ محسوب می‌شود.

ب- پشتیبانی: به منظور هدایت اختراعاتی سطح ۲، تسهیلات توانمندساز زیر به آنها ارائه می‌شود:

ب-۱. جایزه نقدی

ب-۲. تسهیلات مالی برای تحقق مواردی نظیر: ثبت بین‌المللی اختراع، تأسیس شرکت دانش بنیان (نوپا)، آشنایی با

فرایند سرمایه‌یابی و بازاریابی، تسهیل فرایند نمونه‌سازی (نیمه صنعتی) و شرکت در نمایشگاه‌های داخلی و

بین‌المللی

ب-۳. لحاظ امتیاز اختراع در آیین‌نامه جایزه‌های تحصیلی دانشجویان، مطابق مفاد آیین‌نامه ذی‌ربط

ب-۴. لحاظ امتیاز اختراع در آیین‌نامه خدمت نظام‌وظیفه، مطابق مفاد آیین‌نامه ذی‌ربط

ماده ۶: اختراعاتی سطح ۱

الف- شناسایی: این دسته از میان اختراعاتی سطح ۲ که مسیر توانمندسازی را با موفقیت طی کرده باشند و بر

اساس معیارهای زیر شناسایی می‌شود:

الف-۱. تولید و فروش محصول یا فروش حق استفاده از اختراع

الف-۲. جذب سرمایه‌گذار برای تولید انبوه و ارائه مدل سرمایه‌گذاری

الف-۳. کسب مجوزها، تأییدیه‌ها و استانداردهای داخلی و خارجی

الف-۴. میزان پیشرفت اختراع در ایجاد و توسعه بازار

الف-۵. میزان رشد شرکت تأسیس شده

تبصره ۵: فرایند داوری و تعیین امتیازهای هر یک از معیارهای فوق با مسئولیت معاونت علمی و بر اساس شیوه‌نامه

مصوب بنیاد اجرا می‌شود.

ب- پشتیبانی: به منظور هدایت اختراعاتی سطح ۱، تسهیلات توانمندسازی با هدف بازاریابی، مشتمل بر موارد زیر

به آنها ارائه می‌شود:

ب-۱. جایزه نقدی

- ب-۲. تسهیلات مالی برای تحقق مواردی نظیر: تأسیس و گسترش شرکت دانش‌بنیان، انبوه‌سازی، آشنایی با فرایندهای فروش و ایجاد بازار، شرکت در نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی و انتقال فناوری
- ب-۳. لحاظ امتیاز اختراع در آیین‌نامه‌های جایزه‌های تحصیلی دانشجویان، مطابق مفاد آیین‌نامه‌ی ذی‌ربط
- ب-۴. لحاظ امتیاز اختراع در آیین‌نامه‌ی خدمت نظام وظیفه، مطابق مفاد آیین‌نامه‌ی ذی‌ربط

مادّه ۷: تعداد برگزیدگان و میزان تسهیلات

- تعداد اختراع‌های برگزیده در هریک از سطوح سه‌گانه و میزان تسهیلات مادی موردنیاز برای توانمندی هر دسته به طور سالانه از سوی رئیس‌بنیاد تعیین می‌شود.
- تبصره ۱:** اعطای تسهیلات به مخترع (مخترعان)، مطابق ثبت رسمی اختراع، تعلق می‌یابد.
- تبصره ۲:** برگزیدگان این آیین‌نامه در مدت زمان سه سال پس از برگزیده شدن، فرصت برای بهره‌مندی از پشتیبانی‌های این آیین‌نامه را دارند.

مادّه ۸: نظارت

معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی بنیاد، مسؤولیت تدوین شیوه‌نامه‌های اجرایی آیین‌نامه و نظارت بر اجرای صحیح آن را بر عهده دارد و موظف است سالانه گزارشی از عملکرد آیین‌نامه را به هیئت امنای بنیاد ارائه کند.

مادّه ۹: تصویب و اجرا

این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، نه ماده و هفت تبصره در تاریخ ۱۳۹۳/۴/۴ به تصویب کمیسیون دائمی و مطابق مصوبه جلسه پنجم هیئت امنای (تبصره ۱ ماده ۳ آیین‌نامه کمیسیون دائمی)، در تاریخ ۱۳۹۳/۴/۱۸ به تصویب هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان رسید و جایگزین «مادّه واحده اعطای اعتبار پژوهش و نوآوری بنیاد ملی نخبگان به نوآوران و مخترعان برگزیده» و آیین‌نامه «انتخاب و پشتیبانی برگزیدگان از میان مخترعان»، موضوع مصوبه بیست و نهمین جلسه کمیسیون دائمی هیئت‌امنا در تاریخ ۱۳۸۷/۳/۶ می‌شود و از تاریخ ۱۳۹۳/۵/۱ لازم‌الاجراست.

آیین‌نامه شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان فعالیت‌های قرآنی

مقدمه

در راستای اجرای بند ۱ ماده ۳ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان و تحقق اهداف سند راهبردی کشور در امور نخبگان و به منظور حمایت از نخبگان و استعدادها برتر قرآنی، آیین‌نامه شناسایی و پشتیبانی از برگزیدگان فعالیت‌های قرآنی با استناد به بند ۵-۴ آیین‌نامه احراز استعدادها برتر و نخبگی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی مطابق مفاد زیر تدوین می‌شود:

ماده ۱: مشمولان

این آیین‌نامه جهت شناسایی و حمایت از برگزیدگان مسابقات علوم قرآنی تدوین شده است. افراد مشمول این آیین‌نامه باید حداقل واجد یکی از افتخارات زیر باشند:

- الف- نفرات اول تا سوم مسابقات معتبر بین‌المللی قرآنی در رشته‌های حفظ (زیرگروه‌های مختلف)، قرائت و تفسیر **تبصره ۱:** تشخیص اعتبار مسابقات بین‌المللی قرآنی با شورای توسعه فرهنگ قرآنی می‌باشد.
- ب- نفرات اول تا سوم مسابقات سراسری سازمان اوقاف و امور خیریه در رشته‌های حفظ، قرائت و تفسیر و نفرات اول مسابقات ملی قرآن دانشجویان کشور در رشته‌های قرائت و حفظ کل قرآن کریم
- ج- دارندگان مدرک تخصصی حفظ درجه یک (موضوع مصوبه جلسه ۵۷۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی) و یا قرائت درجه یک (موضوع مصوبه جلسه نهم شورای توسعه فرهنگ قرآنی - مصوبه جلسه ۶۴۳ شورای عالی انقلاب فرهنگی)

ماده ۲: شیوه شناسایی و حمایت

به منظور حمایت هدفمند از برخی از برگزیدگان فعالیت‌های قرآنی و تشویق به فعالیت بیشتر، به هر افتخار قرآنی امتیازی تخصیص داده شده و افراد بر اساس مجموع امتیازات کسب شده سطح‌بندی می‌گردند. حمایت‌های موضوع این آیین‌نامه به صورت یک بسته هدفمند و متناسب با امتیاز کسب شده به تعدادی از برگزیدگان حائز بالاترین امتیاز اعطا می‌گردد.

تبصره ۲: شیوه‌نامه شناسایی و حمایت از برگزیدگان فعالیت‌های قرآنی شامل جدول امتیازات فعالیت‌های قرآنی و نحوه اعطای تسهیلات و حمایت‌ها بر اساس مجموع امتیاز کسب شده از جدول امتیازات فعالیت‌های قرآنی توسط بنیاد تدوین و اعلام می‌گردد.

تبصره ۳: اعطای هر یک از تسهیلات از طریق آیین‌نامه و شیوه‌نامه مربوط به آن تسهیلات خواهد بود.
تبصره ۴: میزان، تعداد و سقف هر یک از تسهیلات به طور سالیانه توسط رئیس بنیاد تعیین می‌شود.

ماده ۳: تصویب و اجرا

این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، سه ماده و چهار تبصره در تاریخ ۱۳۹۲/۴/۵ به تصویب کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان رسید و جایگزین «آیین‌نامه پشتیبانی از برگزیدگان مسابقات قرآنی» (موضوع مصوبه جلسه کمیسیون دائمی در تاریخ ۱۳۸۸/۳/۱۱) می‌شود و از تاریخ تصویب قابل اجراست و کلیه مقررات مغایر با آن لغو می‌شود.

آیین‌نامه شناسایی برگزیدگان هنری کشور

مقدمه

به منظور تحقق هدف بنیاد ملی نخبگان در زمینه سیاستگذاری و برنامه‌ریزی برای شناسایی، هدایت، حمایت مادی و معنوی نخبگان، جذب، حفظ و به‌کارگیری و پشتیبانی از آنان در جهت توسعه علمی و متوازن کشور و با توجه به بند ۴-۷ ماده ۴ آیین‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی، این آیین‌نامه برای شناسایی برگزیدگان هنری کشور تدوین می‌شود:

ماده ۱: تعریف برگزیدگان

۱-۱- **نخبه هنری:** از زمره افرادی است که بر اساس ذوق، خلاقیت سرشار و تلاش خود و به تشخیص جامعه متعهد هنری به جایگاهی والا و یکتا در بین همگنان دست یافته است. مهمترین شاخصه‌های نخبه هنری عبارت است از:

- الف- حرکت پیشرو و معطوف به کمال و تعالی اسلامی در آثار او در طول زمان مشهود باشد.
- ب- به تأیید جامعه هنری در آفرینش آثار هنری، صاحب سبک و قریحه منحصر به فرد باشد و در حال حاضر در آن شاخه هنری جریان ساز و الگو باشد.
- ج- احوال و آثار او متضمن تخلق به ادب اسلامی، التزام عملی به نظام اسلامی و آیین ملی باشد.
- د- در محدوده سنی بالاتر از ۳۵ سال باشد.

۱-۲- **مستعد برتر هنری:** از زمره واجدان استعدادی است که فعالیت هنری و آثار وی نشان از آتیه درخشان هنری دارد، لیکن باید این استعداد به مدد لطف الهی، تلاش فردی و پشتیبانی مراجع ذی‌ربط از قوه به فعل در آید تا به هنرمندی متعهد و نخبه تبدیل شود. مهمترین شاخصه‌های مستعد برتر هنری عبارت است از:

- الف- در آثار هنری وی، به تشخیص اهل هنر، نشانه‌هایی خلاقانه و متفاوت با کار عموم و واجد ارزش‌های بدیع هنری متعهد وجود دارد که با هدایت آن می‌توان به تربیت هنرمندی سرآمد امید داشت.
- ب- احوال و آثار او متضمن تخلق به ادب اسلامی، التزام عملی به نظام اسلامی و آیین ملی باشد.
- ج- جوان (در محدوده سنی ۱۵ تا ۳۵ سالگی) باشد.

ماده ۲: شناسایی برگزیدگان

۱-۲- بنیاد ملی نخبگان همه ساله تعدادی از برگزیدگان مشمول ویژگیهای «نخبه هنری» و «مستعد برتر هنری» را در گروه‌های هشت‌گانه هنری (شامل: هنرهای نمایشی، هنرهای تجسمی، هنرهای سینمایی، موسیقی، هنرهای سنتی، صنایع دستی، معماری و شهرسازی و هنرهای چندرسانه‌ای) شناسایی می‌کند.

۲-۲- نخبگان هنری از میان افراد حائز شرایط زیر انتخاب می‌شوند:

الف- حائزان «درجه یک هنری» از شورای ارزشیابی نویسندگان و شاعران کشور (که بنا به مصوبه‌های شماره ۴۷۷ و ۵۶۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل شده است)

ب- حائزان مهر اصالت یونسکو (سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری)

ج- برگزیده فرهنگستان هنر جمهوری اسلامی

تبصره: تصحیح و تغییر این مصادیق به پیشنهاد بنیاد و تصویب کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد انجام می‌شود.

۲-۳- استعدادهای برتر هنری از میان برگزیدگان رویدادهای معتبر هنری انتخاب می‌شوند. فهرست این رویدادها همه ساله با تأیید بنیاد اعلام می‌شود.

ماده ۳: فرایند شناسایی

برای شناسایی نخبگان و مستعدان برتر هنری موضوع بند ۱-۲، «کارگروه شناسایی برگزیدگان هنری کشور» در بنیاد ملی نخبگان تشکیل می‌شود و بر اساس «شیوه‌نامه شناسایی برگزیدگان هنری کشور و پشتیبانی از آنان» تعداد برگزیدگان و چگونگی پشتیبانی از آنها را تعیین می‌کند.

تبصره: ترکیب کارگروه و مفاد شیوه‌نامه مذکور در این ماده به تصویب رئیس بنیاد می‌رسد.

ماده ۴: تصویب و اجرا

این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، چهار ماده و دو تبصره در تاریخ ۱۳۹۰/۵/۵ به تصویب کمیسیون دائمی هیات امناء بنیاد ملی نخبگان و در تاریخ ۱۳۹۰/۷/۱۳ به تأیید هفتمین جلسه هیات امناء بنیاد ملی نخبگان رسید و اجرای آن از تاریخ تصویب الزامی است و جایگزین «آیین‌نامه شناسایی و پشتیبانی از هنرمندان برتر کشور» موضوع مصوبه کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۳۸۸/۳/۲۵ می‌شود.

آیین‌نامه پشتیبانی از برگزیدگان مسابقات ملی و بین‌المللی مهارت

مقدمه

به استناد ماده ۷ آیین‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی مصوب جلسه ۱۳۸۵/۰۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی، آیین‌نامه زیر جهت حمایت از برگزیدگان مسابقات مهارت تصویب می‌گردد.

ماده ۱- برگزیدگان رتبه‌های اول تا سوم مسابقات دو سالانه جهانی مهارت و نیز مسابقات سراسری ملی مهارت که توسط سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور برگزار می‌شوند، پس از تایید بنیاد به شرح زیر مشمول حمایت قرار می‌گیرند.

تبصره ۱- آیین‌نامه برگزاری مسابقات ملی باید به تایید بنیاد برسد.

تبصره ۲- برگزیدگان مسابقات بین‌المللی در صورتی مشمول آیین‌نامه خواهند بود که در مسابقات داخلی برگزیده و توسط سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور معرفی شده باشند.

ماده ۲- برگزیدگان مسابقات ملی

الف- اعتبار نوآوری و شکوفایی جهت به کارگیری، تکمیل و ارتقای مهارتهای خود

ب- کمک هزینه عمره مفرد

پ- تسهیلات نظام وظیفه در قالب معرفی به مراکز فنی و صنعتی

ماده ۳- برگزیدگان مسابقات جهانی

الف- حمایت‌های ماده ۱ شامل اعتبار نوآوری و شکوفایی سطح بین‌المللی

ب- کمک هزینه شرکت در یک دوره آموزشی مهارت در سطح عالی

تبصره ۵- کمک هزینه عمره مفرد صرفاً یک بار به هر برگزیده تعلق می‌گیرد.

ماده ۴- ۳۰٪ اعتبار اعطایی برای کمک به ارتقاء مهارت‌ها به صورت نقدی به برگزیدگان داده می‌شود و در صورت صدور گواهی از وزارت کار در مورد شروع کسب و کار مرتبط و طی مقدمات لازم نظیر اخذ وام‌های زود بازده و تهیه محل، مابقی اعتبار (۷۰٪) جهت راه اندازی کسب و کار پرداخت خواهد شد.

ماده ۵- برگزیدگان می‌توانند اعتبار را با نظارت مراکز مورد تایید بنیاد از قبیل مراکز فنی و حرفه‌ای و صنعتی هزینه نمایند.

ماده ۶- میزان اعتبار برای رتبه‌های اول تا سوم و تعداد افراد تحت پوشش هر ساله توسط رئیس بنیاد تعیین می‌گردد.

این آیین‌نامه در شش ماده و سه تبصره در تاریخ ۱۳۸۸/۳/۲۵ به تصویب کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان رسید و از این تاریخ قابل اجراست.

آیین‌نامه انتخاب دانش‌آموختگان برتر آموزشی - پژوهشی - نوآوری

این آیین‌نامه بر اساس مواد ۴ و ۷ آیین‌نامه احراز استعداد های برتر و نخبگی مصوب جلسه ۵۸۹ مورخه ۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی به منظور حمایت از استعداد های برتر از میان دانش‌آموختگان دانشگاه های مورد تایید وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به شرح زیر تدوین می‌گردد.

ماده ۱- پیش نیاز لازم برای بررسی پرونده متقاضیان

۱-۱- دانش‌آموختگان مقطع کارشناسی

- ۱- معدل حداقل ۱۷ در دوره کارشناسی یا دانش‌آموخته رتبه اول رشته.
- ۲- ارائه معرفی نامه از ۲ عضو هیات علمی دانشکده محل تحصیل با رتبه حداقل استادیاری.
- ۳- احراز یکی از شرایط زیر: الف- مشارکت موثر در انتشار یا پذیرش نهایی حداقل یک مقاله کامل در مجلات علمی - پژوهشی دارای نمایه معتبر و مورد تأیید بنیاد. ب- داشتن نقش موثر در حل یک معضل کاربردی و مورد نیاز کشور با اعلام دانشگاه و تأیید مراجع ذیصلاح و بنیاد.

۲-۱- دانش‌آموختگان مقطع کارشناسی ارشد

- ۱- «معدل حداقل ۱۶ در دوره کارشناسی و حداقل ۱۷ در دوره کارشناسی ارشد» یا «دانش‌آموخته رتبه اول رشته».
- ۲- ارائه یک معرفی نامه از استاد راهنمای دوره کارشناسی ارشد و یک معرفی نامه از یک عضو هیات علمی دانشکده محل تحصیل با رتبه حداقل دانشیاری.
- ۳- احراز یکی از شرایط زیر: الف- انتشار یا پذیرش نهایی یک مقاله کامل مرتبط با پایان‌نامه کارشناسی ارشد که در آن نفر اصلی باشد یا مشارکت موثر در انتشار یا پذیرش نهایی دو مقاله کامل مرتبط با پایان‌نامه کارشناسی ارشد، در مجلات علمی - پژوهشی دارای نمایه معتبر و مورد تأیید بنیاد. ب- مشارکت در نظریه پردازی با اعلام مراجع ذیصلاح و تأیید بنیاد. ج- داشتن نقش موثر در حل یک معضل کاربردی مهم و مورد نیاز کشور مرتبط با رشته تحصیلی با اعلام دانشگاه و تأیید مراجع ذیصلاح و بنیاد.

۳-۱- دانش‌آموختگان مقطع دکتری

- ۱- معدل حداقل ۱۷ در دوره کارشناسی ارشد و دوره دکتری و کسب امتیاز عالی از رساله دکتری.

۲- ارائه یک معرفی نامه از استاد راهنمای دوره دکتری و یک معرفی نامه از یک عضو هیات علمی با رتبه استادی.

۳- احراز یکی از شرایط زیر: الف- انتشار یا پذیرش نهایی سه مقاله کامل مرتبط با رساله دکتری در مجلات علمی - پژوهشی دارای نمایه معتبر و مورد تأیید بنیاد که حداقل در دو مقاله به عنوان نفر اصلی باشد. ب- مشارکت موثر در نظریه پردازی با اعلام مراجع ذیصلاح و تأیید بنیاد. ج- داشتن نقش موثر در حل یک معضل راهبردی و یا کاربردی مهم و مورد نیاز کشور مرتبط با رشته تحصیلی با اعلام دانشگاه و تأیید مراجع ذیصلاح و بنیاد.

تبصره ۱- دانش‌آموختگان هر مقطع تا حداکثر دو سال بعد از فارغ‌التحصیلی با ضوابط آن مقطع و بعد از آن با ضوابط مقطع بعدی ارزیابی خواهند شد.

تبصره ۲- در ارزیابی مقالات دانشجویان نام اساتید راهنما، و مشاور حذف می‌شود.

تبصره ۳- دانش‌آموختگان خارج از کشور نیز که ظرف مدت حداکثر سه سال پس از دانش‌آموختگی در کشور مشغول به تحصیل یا کار شده باشند با تأیید بنیاد مشمول این آیین‌نامه می‌گردند.

تبصره ۴- مشارکت موثر (نفر اصلی) در اختراع مرتبط با پایان‌نامه و تأیید شده توسط بنیاد می‌تواند جایگزین یک مقاله با مشارکت موثر (نفر اصلی) شود.

ماده ۲- امتیازات پژوهشی، فناوری و نوآوری

امتیازات فعالیت‌های پژوهشی، فناوری و نوآوری توسط کمیته‌ای تخصصی از اساتید رشته با انتخاب بنیاد و طبق جدول زیر محاسبه می‌شود:

ردیف	فعالیت	حداکثر امتیاز برای هر عنوان
۱	مقالات کامل با نمایه معتبر بین‌المللی	۷
۲	مقالات کوتاه با نمایه معتبر بین‌المللی	۴
۳	مقالات علمی - پژوهشی داخلی	۵
۴	مقالات همایش‌های ملی و بین‌المللی معتبر و مجلات علمی و ترویجی	۲
۵	امتیاز اختراع با تأیید علمی	مطابق آیین‌نامه حمایت از مخترعان در بنیاد مصوب ۸۷/۳/۶
۶	فروش دانش فنی مرتبط با پایان‌نامه با تأیید دانشگاه و بنیاد	۱۰
۷	نظریه پردازی برجسته با تأیید کرسی‌های نظریه پردازی و مراجع ذیصلاح مربوط و بنیاد (فراتر از سطح معمول رساله‌ها و پایان‌نامه‌ها)	۱۰
۸	ارائه نقادانه و تحلیل بدیع از نظریه‌های موجود با تأیید کرسی‌های نظریه پردازی و مراجع ذیصلاح مربوط و بنیاد	۴

۵	کاربردی شدن مؤثر نظریه بدیع و نوآوران در سطح جامعه توسط نظریه پرداز یا دیگران با تأیید کرسی‌های نظریه پردازی و مراجع ذیصلاح و مرجع به کارگیرنده و بنیاد	۹
۱۰	تألیف کتب پژوهشی برجسته	۱۰
۱۰	تشکیل شرکت دانش‌بنیان موفق و ارائه محصول بر مبنای دستاوردهای تحصیلی	۱۱
۱۰	داشتن نقش مؤثر در حل یک معضل راهبردی یا کاربردی مهم و مورد نیاز کشور مرتبط با رشته تحصیلی با تأیید دانشگاه مربوط و بنیاد	۱۲

تبصره ۱- حداکثر جمع امتیاز بند ۴ به اندازه ۲۰٪ مجموع امتیازات اخذ شده در بندهای ۱ تا ۳ قابل محاسبه می‌باشد.

تبصره ۲- امتیاز هر مقاله پس از حذف نام اساتید راهنما و مشاور برای دانشجوی منفرد با ضریب یک و برای مقالاتی که مولفین دیگری نیز داشته باشند، امتیاز مولفین بنا بر دستورالعمل بنیاد محاسبه می‌شود.

تبصره ۳- لازم است مقالات و کتب مرتبط با پایان نامه یا رساله دانشجویان کارشناسی ارشد یا دکتری باشد.

ماده ۳- امتیازات آموزشی - فرهنگی

فعالیت‌های آموزشی - فرهنگی و میزان امتیاز با تأیید بنیاد بر طبق جدول زیر محاسبه می‌شود:

ردیف	فعالیت	حداکثر امتیاز
۱	رتبه های آزمون سراسری کارشناسی ارشد به ازای هر هزار نفر شرکت کننده یک نفر	۵ امتیاز
۲	دانشجوی نمونه کشوری	۵
۳	رتبه اولی حداقل بین ۱۵ نفر	۴
۴	فعالیت‌های اجتماعی، فرهنگی و دینی	هر مورد حداکثر ۱ امتیاز تا سقف ۵ امتیاز
۵	تأثیر امتیازی معدل در هر مقطع	از هفده به بالا هر نمره ۱ امتیاز
۶	دو رشته ای خواندن	۳
۷	رتبه های برتر المپیادهای دانشجویی	تا رتبه ده ۲ امتیاز
۸	رتبه آزمون سراسری ورود به دانشگاه ها	صد نفر اول، دوم، سوم، چهارم و پنجم به ترتیب ۵، ۴، ۳، ۲ و ۱ امتیاز
۹	مسابقات و جشنواره های علمی معتبر ملی و بین المللی	نفرات اول، دوم و سوم به ترتیب ۳، ۲ و ۱ امتیاز
۱۰	سایر فعالیت‌های علمی، هنری و ورزشی	هر مورد حداکثر ۱ امتیاز تا سقف ۵ امتیاز
۱۱	ایثارگران	۳ امتیاز

ماده ۴- حداقل امتیاز

دانش آموختگان مقطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری به ترتیب با کسب حداقل ۱۰، ۲۰ و ۳۵ امتیاز از مجموع مواد ۲ و ۳ به عنوان داوطلبان مجاز برای بررسی احراز استعداد برتر آموزشی- پژوهشی- نوآوری شناخته می‌شوند.

بررسی اولیه پرونده حائزین شرایط، ارائه مستندات و معرفی آنها به بنیاد توسط دانشگاه یا دفاتر استانی صورت می‌پذیرد.

کلیه افتخارات و امتیازات آن لازم است توسط بنیاد تایید شوند.

ماده ۵- تعداد انتخاب شوندگان و جوایز

هرساله بنیاد با توجه به سقف اعتبارات خود از میان حائزین شرایط در ماده ۴ (داوطلبان مجاز) تعدادی را که دارای بیشترین امتیاز هستند به عنوان استعداد برتر آموزشی- پژوهشی- فناوری معرفی می‌کند که مشمول آیین‌نامه‌های اعطای جوایز تحصیلی بنیاد ملی نخبگان و سایر مزایای تعلق گرفته به آن افراد، خواهد شد. تبصره ۱- تعداد برگزیدگان در هر عنوان رشته نباید از ۱۰٪ کل برگزیدگان در هر سال بیشتر باشد.

ماده ۶- استثنائات

در صورت بروز استثنائاتی که توسط یک هیات شامل رئیس و معاونین و ۲ عضو هیات علمی دانشکده (که یکی از آنها حداقل رتبه استادی و یکی حداقل رتبه دانشیاری داشته باشند) با ذکر دلایل به تایید رسمی برسد، صورتجلسه این هیات جایگزین ماده ۱ می‌شود.

ماده ۷- داوطلبان مجاز برای بررسی پرونده باید مشهور به رعایت شئون دانشجویی و اخلاقی و ارزش‌های علمی و اسلامی باشند.

ماده ۸- این آیین‌نامه در ۸ ماده و ۸ تبصره در جلسه مورخه ۸۹/۱/۲۵ کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد مورد تصویب قرار گرفت.

آیین‌نامه ارائه تسهیلات خدمت نظام وظیفه بنیاد ملی نخبگان

مقدمه

به منظور تحقق تاکیدات مقام معظم رهبری و فرمانده کل قوا در استفاده بهینه از ظرفیتهای علمی نخبگان برای توسعه و تعالی کشور و به استناد ماده ۳ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان، آیین‌نامه ارائه تسهیلات خدمت نظام وظیفه به نخبگان و استعدادهای برتر به شرح زیر ابلاغ می‌شود:

ماده ۱- در این آیین‌نامه منظور از بنیاد، بنیاد ملی نخبگان و منظور از وزارتین، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

ماده ۲- مشمولان

به استناد مواد ۲، ۳، ۴ و ۷ آیین‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی، مصوب جلسه ۵۸۹ مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی مشمولان این آیین‌نامه عبارتند از:

- ۱- نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانشجویی کشوری و بین‌المللی با معرفی وزارتین و تایید بنیاد.
- ۲- نفرات اول تا سوم المپیادهای معتبر علمی دانش آموزی کشوری و بین‌المللی با معرفی وزارت آموزش و پرورش و تایید بنیاد.
- ۳- نفرات دارای مشارکت موثر علمی در طرح‌های برگزیده مسابقات و جشنواره های علمی معتبر داخلی و خارجی مورد تایید بنیاد از قبیل جشنواره بین‌المللی خوارزمی، جشنواره جوان خوارزمی، جشنواره علوم پزشکی رازی، بخش‌های رقابتی جشنواره فارابی و بخش فناورینی جشنواره شیخ بهایی با معرفی وزارتین و تایید بنیاد.
- ۴- برگزیدگان از میان مخترعان و مکتشفان ایرانی (دارای مشارکت موثر علمی در اختراع و اکتشاف) طبق ضوابط بنیاد.
- ۵- برگزیدگان نفرات اول تا سوم مسابقات معتبر قرآنی داخلی و بین‌المللی با معرفی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و تایید بنیاد.
- ۶- رتبه های برتر آزمون های سراسری مقطع کارشناسی شامل ۱۰۰ نفر اول گروه آزمایشی ریاضی و فنی، ۵۰ نفر اول گروه آزمایشی علوم تجربی، ۵۰ نفر اول گروه آزمایشی علوم انسانی و ۲۰ نفر اول گروه آزمایشی هنر.
- ۷- دو نفر برتر هر دوره آزمون جامع علوم پایه پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی با معرفی وزارت بهداشت و تایید بنیاد (حسب آیین‌نامه اعطای جوایز تحصیلی بنیاد ملی نخبگان به دانشجویان نخبه و استعداد برتر).
- ۸- دانشجویان نمونه کشوری با معرفی وزارتین و تایید بنیاد.

- ۹- برگزیدگان مسابقات ملی و بین‌المللی مهارت با معرفی سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای و تایید بنیاد.
- ۱۰- برگزیدگان از میان دانش‌آموختگان برتر آموزشی- پژوهشی- فناوری داخل کشور که واجد شرایط مندرج در جدول زیر باشند.

مقطع	شرایط
کارشناسی	۱- معدل حداقل ۱۷ در دوره کارشناسی یا دانش‌آموخته رتبه اول رشته. ۲- ارائه توصیه‌نامه از ۲ عضو هیات علمی دانشکده محل تحصیل با رتبه حداقل استادیاری. ۳- احراز یکی از شرایط زیر: ۱-۳- مشارکت موثر در انتشار یا پذیرش نهایی حداقل یک مقاله در مجلات دارای نمایه معتبر و مورد تأیید بنیاد. ۲-۳- داشتن نقش موثر در حل یک معضل راهبردی و یا کاربردی و مورد نیاز کشور با اعلام دانشگاه و تأیید مراجع ذیصلاح و بنیاد.
کارشناسی ارشد	۱- معدل حداقل ۱۶ در دوره کارشناسی و حداقل ۱۷ در دوره کارشناسی ارشد یا دانش‌آموخته رتبه اول رشته. ۲- ارائه یک توصیه‌نامه از استاد راهنمای دوره کارشناسی ارشد و یک توصیه‌نامه از یک عضو هیات علمی دانشکده محل تحصیل با رتبه حداقل دانشجویی. ۳- احراز یکی از شرایط زیر: ۱-۳- انتشار یا پذیرش نهایی یک مقاله کامل به عنوان نفر اصلی مرتبط با پایان‌نامه کارشناسی ارشد در مجلات دارای نمایه معتبر و مورد تأیید بنیاد ۲-۳- مشارکت در نظریه پردازی با اعلام مراجع ذیصلاح و تأیید بنیاد. ۳-۳- داشتن نقش موثر در حل یک معضل راهبردی و یا کاربردی مهم و مورد نیاز کشور در پایان‌نامه خود با اعلام دانشگاه و تأیید مراجع ذیصلاح و بنیاد
دکتری	۱- معدل حداقل ۱۷ در دوره کارشناسی ارشد و دوره دکتری. ۲- ارائه یک توصیه‌نامه از استاد راهنمای دوره دکتری و یک توصیه‌نامه از یک عضو هیات علمی با رتبه استادی. ۳- احراز یکی از شرایط زیر: ۱-۳- انتشار یا پذیرش نهایی دو مقاله کامل مرتبط با رساله دکتری در مجلات دارای نمایه معتبر و مورد تأیید بنیاد که حداقل در یک مقاله به عنوان نفر اصلی باشد. ۲-۳- مشارکت موثر در نظریه پردازی با اعلام مراجع ذیصلاح و تأیید بنیاد. ۳-۳- داشتن نقش برجسته در حل یک معضل راهبردی و یا کاربردی مهم و مورد نیاز کشور در رساله خود با اعلام دانشگاه و تأیید مراجع ذیصلاح و بنیاد.

۱۱- برگزیدگان از میان آفرینندگان آثار بدیع و ارزنده هنری در حوزه‌های موسیقی، نقاشی، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، معماری و غیره با معرفی مراجع ذیربط و انتخاب بنیاد.

تبصره ۱- در شرایط خاص، مشمولان در چارچوب آیین‌نامه احراز نخبگی و استعدادهای برتر، با تایید شورای نخبگان انتخاب می‌شوند.

تبصره ۲- دانش‌آموختگان هر مقطع تا دو سال بعد از فارغ‌التحصیلی با ضوابط آن مقطع و بعد از آن با ضوابط مقطع بعدی ارزیابی خواهند شد.

تبصره ۳- در ارزیابی مقالات دانشجویان نام اساتید راهنما و مشاور حذف می‌شود.

تبصره ۴- دانش‌آموختگان خارج از کشور نیز که ظرف مدت حداکثر سه سال پس از دانش‌آموختگی در کشور مشغول به تحصیل یا کار شده باشند با تأیید بنیاد مشمول این بند می‌شوند.

تبصره ۵- مشمولان باید حداقل دارای مدرک کارشناسی بوده و در زمان درخواست استفاده از این تسهیلات دارای شرایط پویایی مندرج در ضوابط بنیاد باشند.

ماده ۳- تسهیلات نظام وظیفه

۱- معافیت تحصیلی در تمامی مقاطع تحصیلی که توسط مشمول گذرانده می‌شود.

۲- طی خدمت نظام وظیفه با انجام دوره آموزش نظامی به اضافه پژوهش در قالب پروژه تحقیقاتی برای نیروهای مسلح یا موضوعات مورد نیاز کشور و دریافت کارت پایان خدمت.

تبصره ۱- موضوع و مدت زمان لازم برای انجام پروژه‌های تحقیقاتی تا سقف مدت خدمت نظام وظیفه توسط ستاد کل نیروهای مسلح با توجه به رشته تحصیلی و سوابق علمی مشمولان، با هدایت یا همکاری استادان متخصص و مبرز دانشگاهی تعیین می‌شود.

تبصره ۲- انجام پروژه‌های تحقیقاتی توسط مشمولان همزمان با تحصیل در دوره تحصیلات تکمیلی و به شرط تایید استاد راهنما مجاز است.

تبصره ۳- انجام پروژه‌های تحقیقاتی در طول دوران پسادکتری به شرط تایید استاد میزبان مجاز است.

۳- مجوز خروج از کشور برای شرکت در همایشها و مسابقات علمی بدون سپردن ودیعه.

۴- مجوز خروج از کشور بدون سپردن ودیعه برای طی دوره فرصت مطالعاتی دانشجویان دکتری پس از تصویب رساله.

ماده ۴- داوطلبان باید مشهور به رعایت شئون دانشجویی و اخلاقی و ارزش‌های علمی و اسلامی باشند.

این آیین‌نامه در چهار ماده و هشت تبصره در چهل و یکمین جلسه کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان مورخ ۱۳۸۹/۳/۱۹ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

آیین‌نامه اعطای جایزه‌های تحصیلی به دانشجویان صاحب استعداد برتر

مقدمه

به استناد بند ۱ ماده ۳ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان و در اجرای اقدام‌های ملی ۱-۱-۱، ۲-۱-۲، ۳-۱-۲، ۴-۱-۲ و ۲-۲-۲ از سند راهبردی کشور در امور نخبگان و به منظور هدایت هدفمند دانشجویان صاحب استعداد برتر در دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز فناوری کشور، آیین‌نامه اعطای جایزه‌های تحصیلی مطابق مواد زیر تدوین می‌شود:

ماده ۱: تعریف‌ها

برای رعایت اختصار، تعریف‌های زیر در این آیین‌نامه رعایت می‌شود:

الف. بنیاد: منظور بنیاد ملی نخبگان است.

ب. وزارت علوم: منظور وزارت علوم، تحقیقات و فناوری است.

ج. وزارت بهداشت: منظور وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است.

د. مؤسسه: منظور هر یک از مراکز آموزش عالی، پژوهشی و فناوری کشور است که مطابق ضوابط وزارت علوم، وزارت بهداشت یا شورای عالی انقلاب فرهنگی به فعالیت مشغول هستند.

ماده ۲: هدف

هدف از اجرای این آیین‌نامه به شرح زیر است:

الف. هدایت دانشجویان صاحب استعداد برتر در زمینه‌های تخصصی فعالیت‌های علمی خود

ب. پشتیبانی از فعالیت نخبگانی دانشجویی در سطح مؤسسه‌های کشور

ج. رفع موانع پیشرفت اجتماعات نخبگانی دانشجویی

د. طراحی روند رشد تدریجی و پیوسته دانشجویان صاحب استعداد برتر در مسیر نخبگی

ماده ۳: جایزه تحصیلی

بنیاد هر ساله به تعدادی از دانشجویان صاحب استعداد برتر در مقاطع مختلف تحصیلی، جایزه‌هایی را در چهار دسته زیر و به نام یکی از دانشمندان اسلامی - ایرانی اعطا می‌کند:

الف. جایزه آموزش: با هدف تسهیل مسیر آموزشی و هدایت دانشجویان برای ورود به عرصه آموزش

ب. جایزه پژوهش: با هدف تسهیل مسیر پژوهشی و هدایت دانشجویان برای ورود به عرصه پژوهش

ج. جایزه فناوری: با هدف تسهیل مسیر فناوریانه و نوآورانه و هدایت دانشجویان برای ورود به عرصه کارآفرینی

د. جایزه فرهنگ: با هدف ارتقای فرهنگ اسلامی - ایرانی، تقویت هویت ملی و رفع نیازهای مادی و اجتماعی

دانشجویان

ماده ۴: معیارهای شناسایی دانشجویان برگزیده

دانشجویان مشمول آیین‌نامه باید دارای دست کم یکی از ویژگی‌های زیر و حائز بیشترین امتیاز از فعالیت‌های نخبگانی باشند:

الف. دارندگان نشان‌های طلا، نقره و برنز کشوری از المپیادهای ملی دانش آموزی (با معرفی وزارت آموزش و پرورش)

ب. برگزیدگان آزمون‌های سراسری ورود به مؤسسه‌های کشور در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد ناپیوسته و دکتری حرفه‌ای بر اساس نمره تراز آزمون بیش از ۲/۵ انحراف معیار از میانگین کل شرکت‌کنندگان در آزمون (با معرفی وزارت علوم، یا وزارت بهداشت یا دانشگاه آزاد اسلامی)

ج. دارندگان رتبه‌های اول تا سوم کشوری از المپیادهای ملی دانشجویی (با معرفی وزارت علوم و وزارت بهداشت حسب مورد)

د. برگزیدگان آزمون‌های جامع، پیش‌کارورزی، دستیاری در رشته‌های پزشکی، دندان‌پزشکی و داروسازی و دستیاری فوق تخصصی پزشکی (با معرفی وزارت بهداشت)

ه. دانشجویان ممتاز مؤسسه (مطابق مفاد آیین‌نامه شناسایی دانشجویان ممتاز)

و. برگزیدگان مرحله کشوری دانشجویان نمونه در مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری (با معرفی وزارت علوم یا وزارت بهداشت و تأیید بنیاد)

ز. برگزیدگان جشنواره‌های علمی، پژوهشی و فناوریانه مورد تأیید بنیاد (مطابق مفاد آیین‌نامه شناسایی و تأیید جشنواره‌های ملی)

ح. برگزیدگان مسابقات قرآنی (مطابق مفاد آیین‌نامه پشتیبانی از برگزیدگان مسابقات قرآنی)، مشروط بر ادامه تحصیل در رشته‌های مرتبط

ط. برگزیدگان هنری و ادبی (مطابق مفاد آیین‌نامه پشتیبانی از برگزیدگان هنری و برگزیدگان ادبی کشور)، مشروط بر ادامه تحصیل در رشته‌های مرتبط

ی. برگزیدگان مسابقات ملی مهارت (مطابق مفاد آیین‌نامه پشتیبانی از برگزیدگان مسابقات ملی و بین‌المللی مهارت)

ک. مخترعان برگزیده (مطابق مفاد آیین‌نامه شناسایی و پشتیبانی از اختراعات برگزیده)

تبصره ۱: ارزیابی فعالیت‌های نخبگانی دانشجویان بر اساس فعالیت‌های فردی و گروهی آنان در حوزه‌های مختلف آموزشی، پژوهشی، فناوریانه و فرهنگی مطابق با شیوه‌نامه‌ای است که به تصویب بنیاد می‌رسد.

تبصره ۲: تعداد برگزیدگان، نوع، میزان و شرایط اعطای جایزه‌ها سالانه از سوی بنیاد تعیین می‌شود.

ماده ۵: فرایند اجرا

بنیاد هر ساله اطلاعات اولیه مربوط به دانشجویان مشمول این آیین‌نامه را در شش ماهه اول سال از مبادی ذی‌ربط دریافت و پس از بررسی و تطبیق آن با شرایط نهایی، فهرست برگزیدگان نهایی و جایزه‌های هریک را هم‌زمان با آغاز سال تحصیلی اعلام می‌کند.

تبصره ۱: اجرای آیین‌نامه بر اساس شیوه‌نامه‌ای است که به تصویب بنیاد می‌رسد.

تبصره ۲: جایزه‌های بنیاد ترجیحاً از طریق مؤسسه‌های متبوع مشمولان آیین‌نامه، به آنان اعطا می‌شود.

ماده ۶: تصویب و اجرا

این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، شش ماده و چهار تبصره در تاریخ ۱۳۹۳/۲/۳۱ به تصویب کمیسیون دائمی و مطابق مصوبه جلسه پنجم هیئت‌امنا (تبصره ۱ ماده ۳ آیین‌نامه کمیسیون دائمی) در تاریخ ۱۳۹۳/۳/۱۴ به تصویب هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان رسید و جایگزین «آیین‌نامه اعطای جوایز تحصیلی بنیاد ملی نخبگان به دانشجویان نخبه و استعداد برتر»، موضوع مصوبه جلسه سی‌وهفتم کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد ملی نخبگان در تاریخ ۱۳۸۸/۱۱/۲۸، می‌شود و اجرای آن از تاریخ ۱۳۹۳/۷/۱ لازم است.

دستورالعمل پرداخت کمک هزینه‌های مسافرتی بنیاد

این دستورالعمل ناظر بر شرایط و نحوه پرداخت کمک هزینه‌های بنیاد است که به عنوان قسمتی از جوایز نخبگان به ایشان اهدا می‌شود.

ماده ۱- سفر معنوی حج عمره: کسانی که جایزه سفر عبادی حج به ایشان اعطا شده است، جهت اعزام به مراجع ذیربط معرفی و بر اساس اولویت به حج عمره اعزام خواهند شد.

ماده ۲- مسافرت‌های علمی: برای دریافت سایر کمک هزینه‌های مسافرتی بنیاد لازم است متقاضی در زمان قبول مقاله یا اعلام پذیرش فرصت مطالعاتی واجد شرایط دریافت جوایز بنیاد باشد و مدارک تقاضای خود را به بنیاد تسلیم نماید.

الف- ارائه نامه پذیرش مقاله یا پذیرش تحصیلی برای فرصت مطالعاتی

ب- تأییدیه معاون پژوهشی مؤسسه محل تحصیل مبنی بر تأیید اعتبار علمی کنفرانس و برقراری شرایط و ضوابط معمول مسافرت‌های علمی دانشجویان

ج- گواهی اشتغال به تحصیل

د- یک نسخه از مقاله یا گزارش تحقیقاتی که در آن حمایت بنیاد ملی نخبگان ذکر شده باشد.

ه- مبلغ سفر با توجه به آیین‌نامه‌های سفرهای علمی تخصیص و در دو نوبت به متقاضی پرداخت می‌شود. قسط اول هنگام اعزام به میزان ۶۰ درصد اختصاص می‌یابد و قسط دوم در قبال ارائه گزارش سفر و ارائه مقاله و گواهی زمان حضور پرداخت و تسویه خواهد شد.

این دستورالعمل در دو ماده تدوین و در تاریخ ۸۶/۹/۲۰ به تأیید معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور و رئیس بنیاد ملی نخبگان رسیده است و از این تاریخ قابل اجرا است.

شیوه‌نامه اعطای پژوهانه بنیاد ملی نخبگان به دانشجویان نخبه و استعداد برتر

پژوهانه بنیاد ملی نخبگان به دانشجویان نخبه و استعداد برتر، برای پیشبرد پروژه کارشناسی، پایان‌نامه کارشناسی ارشد و رساله دکتری طبق شرایط زیر پرداخت می‌گردد:

- ۱- این پژوهانه صرفاً جهت خرید مواد مصرفی و تجهیزات (شامل سخت‌افزار به غیر از لپ‌تاب، نرم‌افزار و یا مواد آزمایشگاهی، و هم‌چنین کتب درسی مرتبط با پایان‌نامه دانشجو) می‌باشد.
- ۲- مرکز ناظر این شیوه‌نامه، معاونت پژوهشی دانشگاه و یا معاونت آموزشی (به تشخیص دانشگاه) و یا موسسه محل اشتغال دانشجو می‌باشد و تمامی هزینه‌های فوق باید به تأیید استاد راهنما برسد.
- ۳- دانشجو می‌تواند حداکثر تا ۵۰٪ از این پژوهانه را جهت استفاده از امکانات و تجهیزات در سایر موسسات در ارتباط با پایان‌نامه هزینه کند.
- ۴- تجهیزات خریداری شده (به‌جز کتاب) از محل اعتبار پژوهانه دانشجو، جزو اموال دانشگاه محسوب می‌شود.
- ۵- پژوهانه کمک‌هزینه مذکور، مشمول هیچ‌گونه هزینه بالاسری نمی‌شود.
- ۶- بنیاد ملی نخبگان بر اساس تقاضای دانشجو و تأیید استاد راهنما، کمک‌هزینه را به حساب مشخص شده از سوی دانشگاه واریز می‌کند.

ماده واحده اعطای بورس داخل شهید احدی بنیاد ملی نخبگان به استعداد‌های برتر و نخبگان

ماده واحده- به منظور حمایت از استعداد‌های برتر و نخبگان، بنیاد ملی نخبگان هر ساله تعدادی از متقاضیان بورس را که دارای مدرک کارشناسی ارشد بوده و جزو حائزین افتخارات مشمول جوایز علمی و تحصیلی بنیاد هستند، از طریق معرفی به وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی برای تحصیل در مقطع دکترای تخصصی و دوره تخصص در رشته‌های دارای دکترای حرفه‌ای، بورس می‌نماید.

تبصره ۱- اعطای بورس مازاد بر سهمیه دانشگاه، همراه با پرداخت هزینه شهریه توسط بنیاد و بدون گذراندن آزمون ورودی.

تبصره ۲- متقاضیان بایستی دارای شرایط پویایی یا تمدید جوایز علمی و تحصیلی بنیاد باشند.

تبصره ۳- تعداد و سقف مبلغ اعتبارات بورس، هر ساله توسط رئیس بنیاد تعیین می‌گردد.

تبصره ۴- موارد استثناء در شورای نخبگان بنیاد بررسی خواهد شد.

این ماده واحده با چهار تبصره در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۲ هیات امنای بنیاد ملی نخبگان به تصویب رسید و از این تاریخ قابل اجراست.

الحاقیه به ماده واحده بورس داخل شهید احدی به نخبگان و استعدادهای برتر

کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان در پنجاه و ششمین جلسه خود به تاریخ ۱۳۹۱/۹/۱۵، الحاقیه‌ای به این شرح به ماده واحده بورس داخل شهید احدی به نخبگان و استعدادهای برتر افزود:

اعتبار مربوط به بسته حمایتی شهید احدی، تأمین‌کننده بخش و یا تمام هزینه انتقال دانشجویان ایرانی مقطع دکتری به یکی از دانشگاه‌های داخل کشور خواهد بود. استفاده از این تسهیلات مشروط به موارد زیر است:

۱- دارا بودن شرایط آیین‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی بنیاد و پویایی در آن

۲- تأیید اعتبار دانشگاه مبدأ توسط بنیاد ملی نخبگان

شیوه‌نامه اعطای بورس داخل شهید احدی به نخبگان و استعداد های برتر

به استناد تبصره ۱ ماده واحده اعطای بورس داخل برای ادامه تحصیل در مقطع دکتری به استعداد های برتر و نخبگان مصوب جلسه مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۲ هیات امنای بنیاد ملی نخبگان، مطابق این شیوه‌نامه مبلغ و نحوه اعطای بورس و سایر شرایط آن تعیین می‌گردد.

• مراحل و شرایط اعطای بورس

- ۱- بنیاد در پاییز هر سال از طریق مناسب، فراخوان اعطای این تسهیلات را در اعلام می‌نماید.
- ۲- متقاضیان باید جزو حائزین افتخارات مشمول جوایز علمی و تحصیلی بنیاد بوده و کمتر از ۳۰ سال سن داشته باشند.
- ۳- بنیاد پس از بررسی رزومه و امتیازات علمی و پژوهشی متقاضیان به تعدادی از متقاضیان از زمان شروع مقطع دکتری، بورس اعطا می‌کند.
- ۴- بنیاد گیرندگان بورس را به دانشگاه های مورد نظر وی معرفی می‌نماید، همچنین در صورت نیاز جهت دریافت معرفی‌نامه به سایر نهادها معرفی می‌کند.
- ۵- تعداد کل گیرندگان بورس در هر سال و سهمیه هر رشته در هر سال توسط رئیس بنیاد تعیین می‌شود. تعداد دریافت کنندگان بورس در سال ۱۳۹۱ برابر ۱۰۰ نفر تعیین شده است.
- ۶- دارندگان بورس شهید احدی مجاز به استفاده از بورس هایی که منجر به تعهد در انجام خدمات پس از فارغ التحصیلی در پژوهشگاه‌ها و دانشگاه‌های مورد تایید وزراتین علوم و بهداشت می‌شود، هستند.

• تسهیلات بنیاد ملی نخبگان و نحوه اعطا

- ۷- بسته حمایتی: مبلغ بسته حمایتی هر ساله توسط رئیس بنیاد تعیین می‌شود. اعطای بسته حمایتی بنیاد به دانشگاه‌ها به ازای جذب هر نفر در مقطع دکتری در سرفصل های پیشنهادی زیر هزینه می‌شود:

الف- ۲۵٪ مبلغ به دانشگاه

ب- ۲۵٪ مبلغ به دانشکده

ج- ۲۵٪ مبلغ استاد (پرسنلی)

د- ۲۵٪ خرید تجهیزات و سایر هزینه‌های پژوهشی (در اختیار استاد)

مبلغ بسته حمایتی پس از پذیرش قطعی در ۴ مرحله به شرح زیر به دانشگاه پرداخت می‌شود:

الف- ۲۵٪ همزمان با شروع به تحصیل دانشجو

ب- ۲۵٪ پس از پایان دوره آموزشی

ج- ۲۵٪ پس از طی امتحانات جامع و پروپوزال

د- ۲۵٪ پس از دفاع رساله دکتری

تبصره ۵- در رشته‌هایی که مراحل پرداخت طبق تقسیم بندی فوق قابل اجرا نیست، حسب آن رشته مراحل پرداخت تغییر خواهد کرد.

۸- دانشجوی دارنده بورس شهید احدی از تسهیلات آیین‌نامه اعطای جوایز تحصیلی بنیاد ملی نخبگان به دانشجویان نخبه و استعداد برتر بهره‌مند می‌شود.

این شیوه‌نامه در ۸ بند و یک تبصره در تاریخ ۱۳۹۰/۱۱/۲۵ به تصویب رئیس بنیاد ملی نخبگان رسید و از این تاریخ قابل اجراست.

آیین‌نامه اعطای جایزه علمی شهید چمران بنیاد ملی نخبگان به محققین دوره‌های پسا دکترا و دوره‌های فلوشیپ علوم پزشکی

به استناد ماده ۷ آیین‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی مصوب جلسه ۵۸۹ مورخ ۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی، آیین‌نامه زیر جهت حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر در دوره‌های پسا دکترا و دوره‌های فلوشیپ علوم پزشکی تدوین می‌گردد.

ماده ۱ - مضمولین :

حائزین افتخارات مشمول جوایز علمی و تحصیلی بنیاد به شرط حفظ پویایی هرگاه با تعیین موضوع تحقیق و استاد راهنمای برجسته از یکی از دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی معتبر کشور در دوره پسا دکترا یا فلوشیپ پذیرش دریافت کنند، با تایید بنیاد ملی نخبگان از جایزه علمی شهید چمران برخوردار می‌شوند.

ماده ۲- جوایز:

جایزه علمی شهید چمران شامل موارد زیر است:

الف- مقرری ماهیانه حداکثر معادل حقوق و مزایای استادیار پایه یک بر اساس قوانین و مقررات استخدامی اعضای هیات علمی.

ب- کمک هزینه شرکت در همایش بین‌المللی و دو همایش ملی.

پ- کمک هزینه عمره مفرده طبق ضوابط بنیاد.

تبصره ۱- مدت اعطای جوایز بندهای الف و ب یک سال است که در صورت داشتن افتخارات و عملکرد برجسته با تایید استاد راهنما و موافقت بنیاد برای یک دوره یک ساله دیگر قابل تمدید است.

تبصره ۲- این جایزه با نظارت و تایید استاد راهنما اعطا خواهد شد.

ماده ۳- شیوه‌نامه:

شیوه‌نامه این آیین‌نامه مشتمل بر تعداد مضمولین، میزان کمک هزینه‌ها، اولویت‌های تخصیص جایزه، رشته‌های مورد حمایت، شرایط و ضوابط اخذ پذیرش و سایر موضوعات هر سال به تصویب رئیس بنیاد ملی نخبگان خواهد رسید.

ماده ۴- این آیین‌نامه در ۴ ماده و دو تبصره در جلسه مورخ ۱۳۹۲/۴/۵ کمیسیون دائمی هیات امنای بنیاد تصویب

شد و جایگزین مصوبه مورخ ۱۳۸۸/۱۰/۹ گردید و از تاریخ تصویب قابل اجراست.

شیوه‌نامه اعطاء جایزه علمی شهید چمران بنیاد ملی نخبگان به محققین دوره‌های پسادکتر

(مصوب یکصد و سی و هشتمین جلسه شورای معاونین بنیاد مورخ ۱۳۸۹/۹/۲۳)

این شیوه‌نامه به استناد ماده ۳ آیین‌نامه حمایت از دوره‌های پسادکتری مصوب جلسه ۳۵ مورخ ۸۸/۱۰/۹ کمیسیون دائمی هیات امنای بنیاد ملی نخبگان برای تعیین شرایط پذیرش، اولویت‌ها و میزان کمک هزینه‌ها تدوین می‌گردد.

ماده ۱ - مضمولین دوره‌های پسادکتری بنیاد ملی نخبگان می‌توانند برای یک بار در فاصله حداکثر ۳ سال بعد از اتمام دوره دکتری از تسهیلات آئین‌نامه اعطای جایزه علمی شهید چمران بنیاد ملی نخبگان برخوردار شوند.

ماده ۲ - متقاضیان باید به صورت تمام وقت در دانشگاه یا موسسه پژوهشی مربوطه مشغول به انجام فعالیت پژوهشی دوره پسادکتری باشند و نمی‌توانند در طول دوره پسادکترای خود با هیچ موسسه‌ای رابطه استخدامی داشته باشند.

تبصره: داشتن درآمد در چارچوب فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی مازاد بر دوره پسادکتری در دانشگاه و موسسه پژوهشی مربوطه مشروط به نداشتن رابطه استخدامی، مجاز است.

ماده ۳ - متقاضیان تقاضای خود را به همراه پیشنهاد تحقیقاتی که به تایید دانشگاه یا موسسه پژوهشی رسیده باشد و پذیرش استاد راهنما به بنیاد ارائه می‌نمایند.

ماده ۴ - مقرری ماهیانه برابر حقوق و مزایای استادیار پایه یک در ابتدای همان سال تحصیلی است. حداکثر ۱۰۰ جایزه شهید چمران در سال قابل اعطا خواهد بود.

ماده ۵ - پیشنهاد تحقیقاتی متقاضیان با توجه به ملاک‌های زیر در کمیته داوری این جایزه مورد بررسی قرار می‌گیرد:

الف- اهمیت و توجیه‌پذیری پیشنهاد در ارتباط با سیاست‌های علم و فناوری کلان کشور

ب- دستاوردهای پژوهشی و نوآوری‌های متقاضی قبل از دوره پسادکتری

تبصره: اعضای کمیته داوری این طرح حداقل ۳ نفر هستند که توسط معاون پژوهش و برنامه‌ریزی بنیاد انتخاب می‌شوند.

ماده ۶ - مقرری ماهیانه محقق پسادکتری پس از تصویب در بنیاد و آغاز دوره در سه ماهه اول به صورت ماهیانه در وجه محقق پرداخت می‌شود. ادامه پرداخت مقرری ماهیانه در سه ماهه‌های بعدی منوط به ارایه تاییدیه فعالیت‌های علمی و تحقیقاتی توسط استاد راهنما و تایید دانشگاه یا موسسه پژوهشی ذیربط خواهد بود.

ماده ۷ - کمک هزینه شرکت در همایش‌ها و کنفرانس‌های بین‌المللی تا سقف ۱۵ میلیون ریال و همایش‌ها و کنفرانس‌های داخلی به میزان دو میلیون ریال است که حسب تقاضای محقق پسا دکتری و ارائه اسناد شرکت در همایش و تایید معاون پژوهش و برنامه‌ریزی بنیاد در وجه وی توسط بنیاد پرداخت خواهد شد.

این شیوه‌نامه در ۷ ماده و ۲ تبصره در یکصد و سی و هشتمین جلسه شورای معاونین بنیاد ملی نخبگان مورخ ۸۹/۹/۲۳ به تصویب رسید و جایگزین دستورالعمل اجرایی آیین‌نامه اعطاء جایزه علمی شهید چمران به محققین دوره‌های پسا دکترا مصوب یکصدمین جلسه شورای معاونین بنیاد مورخ ۸۹/۱/۳۱ گردید.

مصوبه اولویت نخبگان در بررسی صلاحیت علمی جهت جذب در دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی کشور

هیأت عالی جذب اعضای هیأت علمی دانشگاه‌ها و مراکز آموزش عالی در جلسه شصت و دوم مورخ ۱۳۸۹/۷/۱۹، در خصوص اولویت نخبگان در بررسی صلاحیت علمی به شرح ذیل تصویب نمود:

«نظر به سیاست استفاده از نخبگان به عنوان اعضای هیأت علمی در مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی، هیأت‌های اجرایی جذب موظفند علاوه بر امتیاز اختصاص یافته به نخبگان، به پرونده آنان در صورت داشتن سایر شرایط مطابق ضوابط و مقررات مربوطه و همچنین معرفی نخبگی از بنیاد ملی نخبگان، با اولویت رسیدگی نمایند.»

ماده واحده اعطای اعتبار ویژه پژوهشی بنیاد ملی نخبگان ویژه پژوهشگران (استادیاران) جوان

(اعتبار مرحوم دکتر سعید کاظمی آشتیانی)^۱

ماده واحده- به آن دسته از استادیاران دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی کشور که کمتر از چهل سال داشته و بیش از سه سال از دریافت درجه دکتری و شروع به کار آنان در این مراکز سپری نشده باشد و قبل از آن واجد شرایط نخبگی و استعداد برتر مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و هیئت امناء بنیاد ملی نخبگان بوده باشند و یا در حین این مدت مشمول شرایط مذکور گردند، اعتبار پژوهشی ویژه‌ای به نام اعتبار پژوهشی بنیاد ملی نخبگان ویژه پژوهشگران جوان به منظور پیشبرد و ارتقاء پژوهش‌های آنان در رشته تخصصی مربوط اعطا می‌شود.

تبصره ۱: مبلغ این اعتبار با توجه به تعداد مشمولان این ماده و بودجه بنیاد ملی نخبگان، هر ساله به تصویب رئیس بنیاد ملی نخبگان می‌رسد.

تبصره ۲: این اعتبار طبق ضوابط نحوه هزینه کرد اعتبارهای پژوهشی بنیاد ملی نخبگان که توسط ریاست بنیاد ابلاغ می‌شود هزینه خواهد شد.

تبصره ۳- در صورتی که متقاضیان یکی از دو شرط حداکثر ۴۰ سال یا گذشتن حداکثر سه سال از شروع استادیاری نداشته باشند با موافقت شورای علمی نخبگان مشمول این آیین‌نامه خواهند شد.

این ماده واحده با دو تبصره در بیست و ششمین جلسه کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان مورخ ۸۶/۸/۱۲ به تصویب رسید و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

۱- در چهل و دومین جلسه کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد مورخ ۸۹/۴/۹ نام اعتبار تعیین، تبصره ۲ اصلاح و تبصره ۳ الحاق شد.

شیوه‌نامه شرایط و نحوه هزینه کرد اعتبار پژوهشی مرحوم دکتر کاظمی آشتیانی ویژه پژوهشگران (استادیاران) جوان

به استناد ماده واحده اعطای اعتبار پژوهشی بنیاد ملی نخبگان ویژه پژوهشگران جوان مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۶/۸/۱۲ و اصلاحیه بعدی مصوبه جلسه مورخ ۱۳۸۹/۴/۹ کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان، این شیوه‌نامه برای تعیین شرایط و نحوه هزینه کرد این اعتبار و چگونگی نظارت بر آن تدوین می‌گردد.

ماده ۱- تعاریف:

- ۱- بنیاد ملی نخبگان و کلیه بنیادهای نخبگان استانی آن در این شیوه‌نامه بنیاد نامیده می‌شود.
  - ۲- اعتبار پژوهشی مرحوم دکتر کاظمی آشتیانی ویژه پژوهشگران جوان در این شیوه‌نامه اعتبار نامیده می‌شود.
  - ۳- استادیار مشمول دریافت اعتبار در این شیوه‌نامه استادیار نامیده می‌شود.
  - ۴- دانشگاه یا مؤسسه پژوهشی‌ای که توسط استادیار برای هزینه کرد اعتبار انتخاب و توسط بنیاد تأیید می‌شود در این شیوه‌نامه مؤسسه ناظر نامیده می‌شود.
  - ۵- معاونت پژوهشی مؤسسه ناظر در این شیوه‌نامه ناظر نامیده می‌شود.
- تبصره:** در صورتی که مؤسسه انتخاب شده فاقد معاونت پژوهشی باشد ریاست مؤسسه به عنوان ناظر شناخته می‌شود.
- ۶- سخت‌افزار و نرم‌افزار، مواد آزمایشگاهی مصرفی و غیر مصرفی، کتب و نشریات، در این شیوه‌نامه تجهیزات نامیده می‌شود.
  - ۷- پروژه تحقیقاتی نظری و عملی، تألیف کتاب یا طراحی و پیاده‌سازی نرم‌افزار، در این شیوه‌نامه طرح نامیده می‌شود.

ماده ۲- مراحل دریافت اعتبار از بنیاد و پرداخت به استادیار:

- ۱- بنیاد طی نامه رسمی، تعلق اعتبار اعطایی و میزان آن را به همراه این شیوه‌نامه به استادیار ابلاغ می‌نماید.
- ۲- استادیار باید با ارائه نامه بنیاد (بند ۱) به مؤسسه ناظر مورد نظر خود، موافقت خود را برای هزینه کرد اعتبار مورد نظر تحت نظارت آن مؤسسه کتباً اعلام نماید و مؤسسه مورد نظر نیز باید طی نامه‌ای موافقت خود مبنی بر نظارت بر هزینه کرد اعتبار بر اساس این شیوه‌نامه را به بنیاد اعلام نماید.
- ۳- بنیاد در صورت تأیید صلاحیت مؤسسه ناظر، مبلغ اعتبار اعطایی را در اختیار مؤسسه ناظر قرار می‌دهد و مؤسسه و استادیار را از پرداخت اعتبار مطلع می‌نماید.

تبصره ۵- در صورتی که اعتبار به مؤسسه محل خدمت استادیار پرداخت شده باشد و استادیار از آن مؤسسه به مؤسسه دیگر منتقل شود، در صورت درخواست استادیار، مؤسسه مبدأ موظف است باقی‌مانده اعتبار را به همراه گزارش هزینه کرد مبلغ هزینه شده، به بنیاد عودت داده و مراتب را طی یک نامه رسمی به بنیاد اعلام نماید. بنیاد پس از طی کردن مجدد مراحل پرداخت، باقی‌مانده اعتبار را به مؤسسه ناظر جدید پرداخت می‌کند.

۴- حداکثر مدت زمان هزینه کرد اعتبار، سه سال از زمان پرداخت آن به مؤسسه ناظر است. در صورتی که پس از گذشت سه سال از پرداخت اعتبار به مؤسسه ناظر، تمام یا بخشی از اعتبار هزینه نشده باشد مؤسسه ناظر موظف است دلایل عدم هزینه کرد مبلغ مورد نظر را به همراه گزارش هزینه کرد مبلغ هزینه شده، طی یک نامه رسمی به بنیاد اعلام کند تا بنیاد در خصوص تمدید مدت یا بازپس‌گیری باقی‌مانده اعتبار تصمیم‌گیری نماید. در صورت تصمیم بنیاد مبنی بر بازپس‌گیری باقی‌مانده اعتبار و ابلاغ آن به مؤسسه ناظر، مؤسسه ناظر موظف به عودت مبلغ مورد نظر است.

ماده ۳- کسورات قانونی: صرفاً هزینه‌های پرسنلی که از محل این اعتبار صورت می‌گیرد، مشمول مالیات است و مابقی اعتبار مشمول هیچ‌گونه کسورات قانونی اعم از بیمه، مالیات و بالاسری نمی‌گردد.

ماده ۴- حق نظارت: در صورتی که استادیار، مؤسسه دیگری به غیر از محل خدمت خود را به عنوان مؤسسه ناظر انتخاب نماید معادل ۱۰٪ اعتبار علاوه بر میزان اعتبار به عنوان حق نظارت از طرف بنیاد به مؤسسه ناظر پرداخت می‌شود.

ماده ۵- موارد هزینه کرد: استادیار می‌تواند اعتبار را در قالب یک یا چند بند زیر هزینه کند. انعقاد هرگونه قرارداد بین استادیار و مؤسسه ناظر برای هزینه کرد اعتبار ممنوع است و اعتبار باید صرفاً بر اساس این شیوه‌نامه هزینه شود.

۱- **خرید تجهیزات:** تا ۱۰۰٪ اعتبار با تأیید ناظر برای خرید تجهیزات قابل هزینه است و این تجهیزات جزء دارایی‌های استادیار محسوب می‌گردد.

۲- طرح:

۱-۲- استادیار می‌تواند تمام یا بخشی از اعتبار خود را برای مشارکت در یک یا چند طرح هزینه نماید، طرحی که بیشترین درصد هزینه کرد اعتبار را دارد، بایستی به تصویب مؤسسه ناظر برسد.

۲-۲- در طرح‌هایی که دستاوردهای اصلی آن، کتاب است (مانند برخی طرح‌های ادبی)؛ تا ۷۰٪ اعتبار با تأیید ناظر، برای چاپ و انتشار آن قابل هزینه است.

تبصره ۵: طرح پیشنهادی از طرف استادیار باید مرتبط با رشته تخصصی وی باشد.

۲ شرکت در کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی: تا ۱۰٪ از میزان کل اعتبار می‌تواند برای شرکت در کارگاه‌ها، دوره‌های آموزشی و همایش‌های داخلی و تا ۲۵٪ از کل آن می‌تواند برای شرکت در کارگاه‌ها و دوره‌های آموزشی و همایش‌های خارجی هزینه شود.

۳ هزینه‌های پرسنلی: تا سقف ۵۰٪ اعتبار، با تأیید ناظر، می‌تواند صرف هزینه‌های پرسنلی شود که حداکثر ۶۰٪ از این سقف (یعنی تا ۳۰٪ کل اعتبار) قابل تخصیص به خود استادیار است. هزینه‌های پرسنلی صرفاً در صورت ارائه طرح به مؤسسه ناظر و در قالب آن طرح، قابل هزینه است.

تبصره: در رشته‌هایی که اصولاً نیاز کمتری به تهیه تجهیزات دارند (بنا به تشخیص معاونت پژوهش و برنامه ریزی بنیاد) و بیشتر فعالیت‌های پرسنلی در آن‌ها صورت می‌پذیرد، تا سقف ۸۰٪ اعتبار قابل استفاده برای هزینه‌های پرسنلی است که تا ۶۰٪ از این سقف قابل تخصیص به خود استادیار است.

۴ مخارج کارگاهی یا آزمایشگاهی: استادیار می‌تواند تا ۱۰۰٪ از اعتبار را برای استفاده از امکانات و تجهیزات سایر مؤسسات هزینه نماید.

ماده ۶- مراحل پرداخت: اعتبار طی مراحل زیر پرداخت می‌گردد:

۱- در مرحله اول همزمان با تسلیم طرح ۵۰٪ از اعتبار در اختیار استادیار قرار داده می‌شود.

۲- پس از تأیید ناظر مبنی بر هزینه کرد ۸۰٪ از پرداخت مرحله اول، ۴۰٪ دیگر از اعتبار پرداخت می‌شود.

۳- پس از ارائه گزارش مطابق ماده ۸ این شیوه‌نامه، ۱۰٪ پایانی اعتبار به استادیار پرداخت خواهد شد.

ماده ۷- مالکیت طرح و حفظ اسرار طرح:

۱- حقوق مادی و معنوی حاصل از طرح‌های انجام شده با کمک این اعتبار، به میزان مشارکت مالی و علمی استادیار در طرح، متعلق به وی است.

۲- ناظر و مؤسسه ناظر موظف به حفظ اسرار طرح هستند.

ماده ۸- گزارش پایانی هزینه کرد اعتبار: گزارش پایانی هزینه کرد اعتبار باید پس از تأیید مؤسسه ناظر به معاونت پژوهش و برنامه‌ریزی بنیاد ارسال شود. لازم است در انتشار نتایج حاصل از هزینه کرد اعتبار (اعم از طرح‌ها، مقالات، کتب، نرم‌افزارها و امثالهم) به انجام آن از محل یا با کمک اعتبار پژوهشی بنیاد ملی نخبگان تصریح شود و مؤسسه ناظر می‌پذیرد که بر رعایت این امر نظارت کامل داشته باشد.

ماده ۹- مرجع حل اختلاف و موارد خاص: در صورت بروز هرگونه اختلاف در هزینه کرد این اعتبار و اجرای این شیوه‌نامه بین استادیار و مؤسسه ناظر و بروز موارد خاص مرجع تصمیم‌گیری معاونت پژوهش و برنامه ریزی بنیاد خواهد بود.

ماده ۱۰- ارزیابی هزینه کرد و مسائل حقوقی: بنیاد می‌تواند شخص یا اشخاصی را برای بررسی و ارزیابی نحوه هزینه کرد اعتبار تعیین نماید و حق پیگیری‌های حقوقی در تمامی موارد مرتبط با اعتبار، برای بنیاد محفوظ است.

ماده ۱۱- این شیوه‌نامه در ۱۱ ماده و سه تبصره تدوین گردیده و در تاریخ ۱۳۹۱/۲/۱۲ به تصویب رسیده است؛ و جایگزین شیوه‌نامه قبلی می‌گردد.

آیین‌نامه اعطای تسهیلات و جایزه علمی علامه طباطبائی به برگزیدگان از میان استادان و پژوهشگران برجسته کشور

این آیین‌نامه به استناد بند ج و ح قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران، ماده ۳ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان، ماده ۴ آیین‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی، مصوب جلسه ۵۸۹ مورخ ۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بر مبنای آیین‌نامه پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر، مصوب جلسه مورخ ۸۵/۵/۲۳ هیئت امنا بنیاد ملی نخبگان، تدوین گردیده است.

ماده ۱- آیین‌نامه حاضر شامل گروه‌های زیر از موارد ذکر شده در آئین‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی است که با تشخیص شورای نخبگان انتخاب می‌شوند:

- ۱- برگزیدگان از میان اساتید نمونه و ممتاز در سطح کشور (بند ب ۸-۴).
- ۲- برگزیدگان از میان پژوهشگران نمونه کشوری (بند ج ۸-۴).
- ۳- برگزیدگان از میان محققان ایرانی بر اساس معیار مؤسسات معتبر اطلاعات علمی بین‌المللی و داخلی (بند الف ۶-۴).

تبصره: استادان، پژوهشگران و محققان نمونه و برجسته ایرانی خارج از کشور نیز مشمول این آیین‌نامه هستند و برگزیدگان آنان می‌توانند از مزایای آن در جهت گسترش فعالیت‌های علمی خود در داخل کشور بهره‌مند شوند.

ماده ۲- دوره اعطای جوایز و تسهیلات برای هر بار احراز افتخار حداکثر پنج سال است.

ماده ۳- تعداد برگزیدگان در هر دوره و سقف جوایز و تسهیلات متناسب با اعتبارات بنیاد ملی نخبگان، با تصویب رئیس بنیاد تعیین می‌شود.

ماده ۴- تسهیلات اعطایی شامل موارد زیر است:

- ۱- نامگذاری جوایز علمی بنیاد که به دانشجویان نخبه و استعداد برتر اعطاء می‌شود به نام ایشان.
- ۲- معرفی برجسته‌ترین از میان هر گروه از برگزیدگان به فرهنگستان‌های کشور جهت بررسی عضویت.
- ۳- معرفی برجسته‌ترین از میان هر گروه از برگزیدگان به کمیسیون اعطاء نشان‌های علمی جهت بررسی اعطاء نشان.
- ۴- اعطای کرسی علمی به برگزیدگان بر مبنای محور و برنامه پژوهشی که به تصویب صندوق حمایت از پژوهشگران و فناوران کشور می‌رسد. اعتبار ویژه کرسی علمی در مدت سه سال در موارد زیر قابل هزینه است:
الف - انجام تحقیقات در جهت پیشبرد برنامه پژوهشی مصوب و مورد نیاز کشور.

- ب- پرداخت هزینه های سه بار مسافرت‌های علمی کوتاه مدت خارج از کشور برای ارائه مقالات علمی و نظایر آن.
- پ- خرید تجهیزات و مواد مورد نیاز آزمایشگاه و پژوهشهای برگزیدگان.
- ت- پرداخت هزینه شرکت دانشجویان در همایش‌های خارجی و داخلی.
- ث- چاپ کتب و انتشارات علمی برگزیدگان در سطح ملی و بین‌المللی.
- ج- پرداخت به دستیاران پژوهشی و دانشجویان تحصیلات تکمیلی.
- ۵- اعطای عنوان مشاور عالی پژوهشی بنیاد برای راهنمایی نخبگان و استعداد‌های برتر جوان.
- ۶- معرفی برگزیدگان دارای رتبه استادی به وزارتخانه‌های علوم، تحقیقات و فناوری و یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی جهت صدور مجوز پذیرش ۳ دانشجوی دوره دکتری با تشخیص ایشان (بر مبنای پذیرش استاد) و بدون آزمون و بصورت ظرفیت اضافی با رعایت ضوابط عمومی پذیرش دانشجویان.
- ۷- اهدای کمک هزینه سفر حج عمره برای خود و یکی از اعضای خانواده.
- ۸- اهدای جایزه بنیاد ملی نخبگان به منظور تقدیر از تلاش‌های مستمر علمی شخصیت‌های برگزیده
- ۹- میزبانی چهار محقق پسادکتری در طی سه سال به انتخاب مشمول این آیین‌نامه. حقوق و مزایای محقق پسادکتری به استاد میزبان جهت پرداخت به وی اعطا می‌گردد.
- ۱۰- یک بار میزبانی همکار پژوهشی از سایر کشورها در قالب فرصت مطالعاتی به مدت ۶ ماه.

ماده ۵- برجسته‌ترین برگزیدگان و به ویژه شخصیت‌هایی که یک نظریه معتبر علمی را برای اولین بار در دنیا مطرح کرده‌اند و مورد اقبال عمومی مجامع علمی جهانی قرار گرفته است و نیز کسانی که یک خط تحقیق علمی نوین را برای اولین بار در دنیا مطرح نموده و با اقبال جهانی دانشمندان روبرو شده‌اند، از سوی بنیاد به عنوان مرجعیت علمی در رشته خود شناخته می‌شوند و طی مراسم ویژه‌ای که به طور سالانه برگزار می‌گردد، از مقام علمی آنان تجلیل بعمل می‌آید.

ماده ۶- مرجع تشخیص و تصمیم‌گیری در مورد تعیین حدود و مصادیق این آیین‌نامه شورای نخبگان بنیاد است.

ماده ۷- این آیین‌نامه جایگزین «دستورالعمل پشتیبانی از نخبگان و استعداد‌های برتر: اعطای جایزه و تسهیلات به برگزیدگان از میان محققان برجسته، استادان ممتاز و پژوهشگران نمونه کشور» مصوب بیست و هفتمین جلسه کمیسیون دائم هیات امنای بنیاد ملی نخبگان مورخ ۱۳۸۶/۸/۲۸ می‌گردد.

ماده ۸- این آیین‌نامه در هشت ماده و یک تبصره در پنجاه و دومین جلسه کمیسیون دائمی هیات امنای بنیاد ملی نخبگان مورخ ۱۳۹۰/۹/۲۹ به تصویب رسید و از این تاریخ قابل اجرا است.

پیوست: شرایط انتخاب برگزیدگان از میان استادان و پژوهشگران برجسته کشور

ماده ۱- برگزیدگان بر اساس نظرخواهی مخفی از محققان، استادان، دانشجویان ممتاز و محققان برجسته، از میان شخصیت‌های معتبر علمی که مشهور به داشتن خصائل والای دینی و انسانی باشند و حداقل پنج مورد از افتخارات مندرج در جدول ۱ را احراز نمایند، انتخاب می‌شوند.

تبصره: در سه سال اول اجرای این دستورالعمل، افتخارات بسیار برجسته ملی به تشخیص شورای نخبگان می‌تواند جایگزین افتخارات معادل بین‌المللی مندرج در جدول یک شود.

ماده ۲- از میان استادان نمونه در سطح کشور کسانی که علاوه بر احراز شرایط مذکور در ماده یک این پیوست، در پنج سال اخیر حداقل ۳۰۰ امتیاز از آئین نامه ارتقاء اعضای هیئت علمی کسب کرده باشند، مورد بررسی قرار می‌گیرند. امتیاز هر شخص براساس جدول نوآوری و کارآفرینی پژوهشگران (جدول ۲) تعیین می‌شود و برگزیدگان از میان واجدان بالاترین امتیاز به ترتیب انتخاب می‌شوند.

ماده ۳- برگزیدگان از میان پژوهشگران نمونه کشوری حائز شرایط ماده یک بر مبنای امتیاز کل محاسبه شده از جدول نوآوری و کارآفرینی پژوهشگران (جدول ۲) با بیشترین امتیازات انتخاب می‌گردند.

ماده ۴- برگزیدگان از میان محققان ایرانی انتخاب شده توسط مؤسسات معتبر اطلاعات علمی بین‌المللی و داخلی به شرط احراز ماده یک از میان گروه‌های مذکور در بندهای ۴-۱ و ۴-۲ با روش بند ۴-۳ انتخاب می‌شوند.

۱- محققانی که ارجاعات به مقالات آنها بنا بر ضوابط و معیارهای مؤسسات اطلاع رسانی علمی معتبر از حد نصاب رشته‌ای معینی با تشخیص شورای نخبگان بالاتر رفته است و در مدت سه سال قبل از زمان داوری این موقعیت را پیوسته حفظ کرده باشند. حداقل نیمی از ارجاعات یاد شده تا سقف حد نصاب باید ارجاعات غیرخودی باشد.

۲- محققانی که دارنده مقالات به شدت مورد ارجاع بنابر معیارهای مؤسسات اطلاع رسانی علمی معتبر در شاخه علمی مورد بررسی بنابر تشخیص شورای نخبگان هستند.

۳- با توجه به آمار کلی اشخاص مشمول ماده ۴ و در نظر گرفتن عوامل زیر برگزیدگان از میان اشخاص با بیشترین ضریب نفوذ انتشارات علمی تعیین می‌گردند: الف- متوسط ارجاعات به مقالات، ب- تعداد ارجاعات غیر خودی حداکثر به یک مقاله، ج- تعداد مقالاتی از شخص مورد بررسی که عنوان مقالات به شدت مورد ارجاع را دریافت کرده‌اند، د- ضریب نفوذ انتشارات علمی هر شخص (د- به شرح زیر محاسبه می‌گردد):

۲/ج + ۵۰/ب + الف = ضریب نفوذ انتشارات علمی

ماده ۵- با توجه به زمینه‌های علمی متنوع دانشمندان ایرانی، برگزیدگان در گروه‌ها و رشته‌های علمی و پژوهشی مختلف انتخاب می‌شوند.

جدول ۱- افتخارات ضروری (حداقل ۵ مورد از ۱۰ مورد لازم است)

سر دبیر یا عضو هیئت تحریریه در نشریات بسیار معتبر بین المللی در پنج سال اخیر
سخنران کلیدی یا سخنران مدعو در کنفرانس‌های بسیار معتبر بین المللی در سه سال اخیر
عضو کمیته علمی یا راهبری کنفرانس‌های علمی بسیار معتبر بین المللی
عضویت در هیئت مدیره انجمن‌های علمی بین المللی
مجری پروژه مهم و موفق فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، صنعتی در کشور با گواهی مراجع معتبر ذیربط مبنی بر تأثیر نتایج پروژه در سطح ملی
مؤسس شرکت دانش بنیان غیردولتی موفق که کالا یا خدمات خود را مستمراً به بازار عرضه نموده باشد یا یک مؤسسه تحقیقاتی دولتی یا غیردولتی فعال که پروژه‌های متعددی را با موفقیت به پایان رسانده باشد.
مؤسس آزمایشگاه پژوهشی مجهز، فعال و اثربخش که علاوه بر مؤسس و دانشجویان، استادان و پژوهشگران دیگری نیز بطور فعال در آن به پژوهش بپردازند.
انتشار کتاب درسی بین المللی مورد تدریس در دانشگاه‌های معتبر دنیا یا کتاب پژوهشی از سوی ناشران معتبر علمی بین المللی
ثبت اختراع بین المللی
ارائه نظریه معتبر علمی برای اولین بار در دنیا که مقبولیت و اعتبار عام یافته باشد یا افتتاح یک خط تحقیق علمی نوین در دنیا که با اقبال علمی بین المللی مواجه شده باشد؛ با تأیید انجمن علمی ذیربط

جدول شماره ۲: جدول نوآوری و کارآفرینی پژوهشگران

ردیف	نوآوری یا کارآفرینی	امتیاز هر مورد	سقف امتیاز از این بند
۱	حل مشکلات و مسائل مهم و مشخص اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و زیربنایی کشور از طریق انجام پژوهش‌های علمی	حداکثر ۱۰	۵۰
۲	مدیریت پروژه‌ها و فعالیت‌های دینی، فرهنگی و تربیتی برجسته در سطح ملی و جهانی	حداکثر ۱۰	۵۰
۳	مدیریت پروژه‌های علمی و فناوری ملی، منطقه‌ای و بین المللی با مرکزیت ایران	حداکثر ۱۰ با احتساب ضریب سهم شخص در مدیریت	۵۰
۴	مدیریت پروژه‌های صنعتی ملی، منطقه‌ای و بین المللی با مرکزیت ایران	حداکثر ۱۰ با احتساب ضریب سهم شخص در مدیریت	۵۰

ردیف	نوآوری یا کارآفرینی	امتیاز هر مورد	سقف امتیاز از این بند
۵	اجرای حداقل یک پروژه فرهنگی معتبر یا ایجاد حداقل یک واحد صنعتی با ارزش افزوده یا تولید ثروت ملی در نتیجه نوآوری با سهم حداقل ۳۳٪ در ایجاد	هر ۱۰ میلیارد ریال ارزش افزوده معادل یا درآمد سالیانه از نوآوری ۱۰ امتیاز با احتساب ضریب مشارکت	۲۰
۶	ثبت اختراع داخل کشور با تأیید معتبر	ضریب مشارکت × حداکثر ۳	۴۰
۷	ثبت اختراع بین‌المللی	ضریب مشارکت × حداکثر ۱۰	۸۰
۸	ارائه یک نظریه جدید یا خط تحقیق علمی جدید برای اولین بار در دنیا که با اقبال علمی بین‌المللی مواجه شده باشد با تأیید انجمن علمی مربوط	حداکثر ۳۰ با احتساب ضریب مشارکت	۶۰
۹	انتشار کتب علمی بین‌المللی*	حداکثر ۱۰	۴۰
۱۰	انتشار کتب علمی داخلی*	حداکثر ۵	۲۰
۱۱	تألیف مقالات علمی بین‌المللی با ارجاعات غیر خودی بیشتر از متوسط رشته‌ای جهانی**،**	حداکثر ۷	۸۰
۱۲	تألیف مقالات علمی داخلی با ارجاعات غیر خودی بیشتر از متوسط رشته‌ای ملی*	حداکثر ۴	۳۰
۱۳	تألیف مقالات علمی ترویجی*	حداکثر ۲	۱۰
۱۴	پرورش شاگردان برجسته در دوره دکتری که به عضویت هیئت علمی دانشگاه‌ها و پژوهشکده‌های مورد تأیید وزارتین درآمده‌اند	هر مورد ۴	۴۰

* ضرایب آیین‌نامه ارتقاء اعضاء هیئت علمی ملاک قرار می‌گیرد.

** به جای محاسبه امتیازات ردیف‌های ۱۲ و ۱۳، سقف امتیاز ردیف ۱۱ می‌تواند تا ۱۰۰ امتیاز افزایش یابد.

آیین‌نامه جذب و نگهداری نیروی انسانی نخبه و استعداد برتر در دستگاه‌های اجرایی

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۰۹ بنا بر پیشنهاد مشترک معاونت توسعه مدیریت و سرمایه‌انسانی رییس‌جمهور و بنیاد ملی نخبگان و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تبصره (۱) ماده (۶۵) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶ - و بند «ی» ماده (۱۸) قانون برنامه پنجم توسعه جمهوری ایران - مصوب ۱۳۸۹ - آیین‌نامه جذب و نگهداری نیروی انسانی نخبه و استعداد برتر در دستگاه‌های اجرایی را به شرح زیر تصویب نمود:

ماده ۱- نخبه یا استعداد برتر به فردی اطلاق می‌شود که بر اساس ماده (۴) آیین‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی مصوب جلسه (۵۸۹) مورخ ۱۳۸۵/۶/۱۴ شورای عالی انقلاب فرهنگی و مصوبات بنیاد ملی نخبگان، توسط بنیاد مذکور تعیین شده و دارای مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی باشد.

ماده ۲- کارمندانی که قبل از ابلاغ این آیین‌نامه نخبه یا استعداد برتر بوده‌اند یا در حین خدمت نخبه و استعداد برتر شناخته می‌شوند مشمول مزایای این آیین‌نامه قرار می‌گیرند.

ماده ۳- دریافت هرگونه حمایت مادی و معنوی از بنیاد ملی نخبگان، مانع استفاده از مزایای مندرج در این آیین‌نامه نمی‌باشد.

ماده ۴- نخبگان جدیدالاستخدام در بدو ورود و نخبگان شاغل در دستگاه‌های اجرایی، در یک رتبه بالاتر از رتبه تعیین شده قرار می‌گیرند.

ماده ۵- به نخبگان و استعدادهای برتر موضوع این آیین‌نامه، سقف امتیاز فوق‌العاده ویژه موضوع بند (۱۰) ماده (۶۸) قانون مدیریت خدمات کشوری تعلق می‌گیرد.

ماده ۶- دستگاه اجرایی می‌تواند با توجه به توانمندی فرد نخبه و استعداد برتر و شغل مورد تصدی وی، با رعایت ماده (۸۷) قانون مدیریت خدمات کشوری، ساعت کار اینگونه کارمندان را به صورت شناور تعیین نماید.

ماده ۷- سوابق تجربی مورد نیاز برای انتصاب به پست‌های مدیریتی و سرپرستی طبق مواد (۵۳) و (۵۴) قانون مدیریت خدمات کشوری برای مشمولین این آیین‌نامه نسبت به سایر کارمندان، تا پنجاه درصد کاهش می‌یابد.

ماده ۸- نخبگان در استفاده رتبه‌های آموزشی کوتاه‌مدت داخل و خارج از کشور در شرایط مساوی با دیگران در اولویت قرار می‌گیرند.

ماده ۹- دستگاه‌های اجرایی موظفند در استفاده نیروها از محل امریه سربازی، افراد نخبه و استعداد برتر را در اولویت قرار دهند.

ماده ۱۰- دستگاه‌های اجرایی موظفند قبل از انتشار آگهی استخدامی، نیازهای خود را به بنیاد ملی نخبگان اعلام نمایند.

ماده ۱۱- معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس‌جمهور موظف است در سامانه کارکنان نظام اداری کشور، اطلاعات مربوط به کارمندان نخبه و استعدادبرتر را منظور نماید.

ماده ۱۲- دستورالعمل نحوه و شرایط به‌کارگیری افراد مشمول این آیین‌نامه در دستگاههای اجرایی، با رعایت مقررات مربوط توسط معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس‌جمهور با همکاری بنیاد ملی نخبگان تهیه خواهد شد.

ماده ۱۳- تصویب نامه شماره ۱۷۸۱۴/ت/۳۰۹۸۷ هـ مورخ ۱۳۸۳/۰۷/۱۲ لغو می‌شود.

ماده واحده حمایت از شرکتهای دانش‌بنیان در به‌کارگیری دانش‌آموختگان برتر (تسهیلات شهید تهرانی مقدم)

ماده واحده: با استناد به بند «ی» ماده ۱۸ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و همچنین با استناد به ماده ۲ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان و بند ۴ از ماده ۳ «آیین‌نامه پشتیبانی و حمایت از نخبگان و استعدادهای برتر» مصوب سومین جلسه هیأت امنای بنیاد مورخ ۸۵/۵/۲۳ و به منظور زمینه‌سازی همکاری مؤثر دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی مشمول ضوابط و مقررات بنیاد ملی نخبگان با شرکتهای دانش‌بنیان، بنیاد ملی نخبگان بخشی از حقوق دانش‌آموختگان برتر در موسسات و شرکتهای دانش‌بنیان مورد تأیید بنیاد را تا سقف دو سال پرداخت می‌نماید.

تبصره: تعداد شرکت‌ها و دانش‌آموختگان استفاده‌کننده از این تسهیلات و سقف مشارکت بنیاد پس از تأیید رئیس بنیاد در شیوه‌نامه تعیین خواهد شد.
این ماده واحده با یک تبصره در تاریخ ۱۳۹۰/۹/۲۹ به تصویب کمیسیون دائم هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان رسیده و از این تاریخ لازم‌الاجرا است.

شیوه‌نامه حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در به‌کارگیری دانش‌آموختگان نخبه و استعداد‌های برتر (تسهیلات شهید تهرانی مقدم)

این شیوه‌نامه به منظور هماهنگی، سهولت و ایجاد وحدت رویه بین عوامل موثر در اجرای ماده واحده «حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان در به‌کارگیری دانش‌آموختگان برتر» تدوین شده است.

ماده ۱: اهداف

- ۱-۱- ساماندهی بازار اشتغال دانش‌آموختگان برتر در حوزه‌های تخصصی به منظور بهره‌مندی از توانایی آنان در شرکت‌های دانش‌بنیان
- ۱-۲- ارتقای دانش شرکت‌های دانش‌بنیان با جذب منابع انسانی نخبه و افزایش زمینه نوآوری و خلاقیت
- ۱-۳- جلوگیری از هدررفت و خروج منابع انسانی مستعد و نخبه از کشور
- ۱-۴- زمینه‌سازی برای ایجاد شرکت‌های دانش‌بنیان جدید و فرصت‌سازی برای مستعدین و نخبگان

ماده ۲: تعاریف و اصطلاحات

- ۲-۱- بنیاد: بنیاد ملی نخبگان
- ۲-۲- شرکت: شرکت دانش‌بنیان
- ۲-۳- وزارتین: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ۲-۴- ستاد: ستادهای توسعه فناوری معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری
- ۲-۵- دانش‌آموختگان: دانش‌آموختگان برتری (با درجه دکتری و کارشناسی ارشد) که از دانشگاه‌ها و موسسات آموزش عالی مورد تأیید شورای عالی انقلاب فرهنگی فارغ‌التحصیل شوند.

ماده ۳: ثبت نام

- ۳-۱- شرکت پس از توافقات اولیه با دانش‌آموختگانی که مشمول جوایز علمی و تحصیلی بنیاد باشند، مسئول ارسال تقاضا برای استفاده از این تسهیلات و ثبت نام در وبگاه مربوطه است.
- ۱-۱- ثبت نام صرفاً از طریق وبگاه بنیاد ملی نخبگان امکان‌پذیر است.
- ۲-۱- ثبت نام در سامانه، هیچ‌گونه تعهدی را برای بنیاد مبنی بر پذیرش تقاضا ایجاد نمی‌کند.
- ۳-۱- تعداد و حدود مورد نیاز شرکت‌های مورد تأیید، بر اساس نیاز و توان مالی آنها توسط بنیاد تعیین می‌شود.

ماده ۴: تعهدات و شرایط

۴-الف: تعهدات و شرایط دانش‌آموختگان

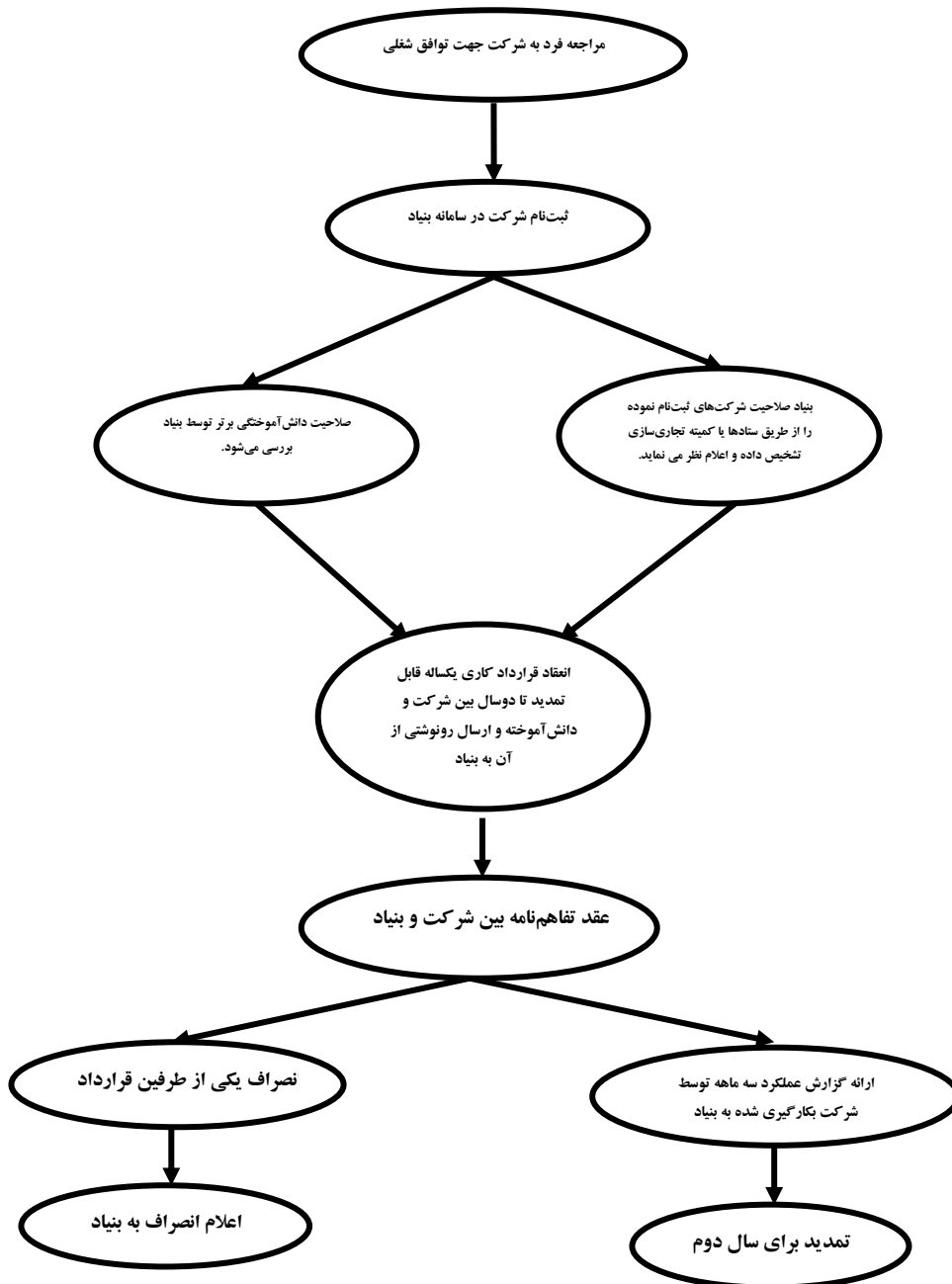
- ۴-الف-۱- دانش‌آموختگان باید در خصوص اینکه در هیچ سازمان یا نهاد دولتی، غیردولتی، خصوصی و تعاونی مشغول به کار نیستند ضمانت مقتضی ارائه دهند.
- ۴-الف-۲- دانش‌آموختگان در چارچوب قرارداد کاری قانونی با شرکتها فعالیت خواهند نمود و در آن ارتباط هیچگونه مسئولیتی متوجه بنیاد نخواهد بود.
- ۴-الف-۳- از زمان فارغ‌التحصیلی دانش‌آموختگان بیش از دو سال نگذشته باشد.

۴-ب: تعهدات و شرایط شرکت دانش‌بنیان

- ۴-ب-۱- شرکت دانش‌بنیان باید تناسب رشته و شغل را در وظایف محوله به دانش‌آموخته رعایت کند.
- ۴-ب-۲- قرارداد کاری بین شرکت و دانش‌آموخته باید مطابق با قوانین جمهوری اسلامی تنظیم شده و مبلغ حقوق پرداختی برای دانش‌آموختگان دکتری، حداقل برابر حقوق و مزایای خالص استادیار پایه یک دانشگاه‌های وابسته به وزارتین و برای دانش‌آموختگان کارشناسی ارشد، حداقل برابر حقوق و مزایای خالص مربی پایه یک دانشگاه‌های وابسته به وزارتین محاسبه و پرداخت می‌شود.
- ۴-ب-۳- شرکت‌هایی مشمول حمایت قرار می‌گیرند که پس از ثبت در سامانه، مورد تأیید ستادهای توسعه فناوری یا کمیته تجاری‌سازی بنیاد باشند.
- ۴-ب-۴- در مواردی که ستاد ویژه‌ای برای حوزه فعالیت شرکت تعریف نشده باشد، تشخیص با کمیته تجاری‌سازی بنیاد است.

ماده ۵: نحوه به‌کارگیری دانش‌آموختگان پس از ثبت نام

ماده ۶: پرداخت حقوق

۶-۱- سهم بنیاد و شرکت در پرداخت حقوق دانش‌آموخته بصورت زیر تعیین می‌شود.

- بنیاد: در سال اول ۸۰٪ و در سال دوم ۶۰٪

- شرکت: در سال اول ۲۰٪ و در سال دوم ۴۰٪

۶-۲- نحوه واریز وجه

- شرکت حقوق دانش‌آموخته مستخدم خود را ماهانه پرداخت نموده و سپس اسناد مثبتته را به بنیاد ارسال می‌کند. بنیاد نیز سهم خود را مطابق این دستورالعمل در وجه شرکت پرداخت می‌کند.

ماده ۷: نظارت اداری و مالی

۷-۱- نظارت و ارزیابی عملکرد دانش‌آموختگان به کارگیری شده از لحاظ حضور مستمر، حسن انجام وظایف محوله، اخلاق و رفتار سازمانی و فردی بر عهده مدیریت شرکت است.

۷-۲- مسؤولیت پرداخت حقوق و مزایای مصوب دانش‌آموختگان از لحاظ مقدار، زمان پرداخت، بیمه و سایر کسورات قانونی بر عهده شرکت است و بنیاد حق نظارت بر این موضوع را دارد.

۷-۳- شرکت باید گزارش نظارتی خود را در دوره شش ماهه به بنیاد ارائه دهند.

۷-۴- نظارت مستمر بر اجرای صحیح شیوه‌نامه حمایت از شرکت‌های دانش‌بنیان توسط بنیاد انجام می‌گیرد و شرکت‌های تحت حمایت ملزم به همکاری کامل با بنیاد هستند.

۷-۵- بنیاد مخیر است در صورت مشاهده عملکرد نامطلوب دانش‌آموخته و یا شرکت، آنها را از شمول حمایت خارج نماید.

ماده ۸: کمیته حل اختلاف

۸-۱- اعضای کمیته عبارتند از: یک نفر نماینده از بنیاد، یک نفر نماینده از شرکت و دانش‌آموخته.

۸-۲- در صورت وجود هر گونه اختلاف نظر بین دانش‌آموخته و شرکت، موضوع می‌باید جهت حل و فصل به کمیته ارجاع، تا تصمیم مقتضی اتخاذ شود. در صورت نرسیدن به نتیجه جمعی، حکمیت نهایی با نماینده بنیاد است.

ماده ۹: تصویب و اجرا

این شیوه‌نامه در ۹ ماده و ۱ تبصره تنظیم و پس از ابلاغ رئیس بنیاد قابل اجرا است.

ماده واحده اعطای ودیعه مسکن بنیاد ملی نخبگان به استعدادهای برتر و نخبگان

ماده واحده- به منظور حمایت از استعدادهای برتر و نخبگان، بنیاد ملی نخبگان هر ساله به تعدادی از حائزین افتخارات مشمول جوایز علمی و تحصیلی متاهل بنیاد، وام ودیعه مسکن به صورت قرض الحسنه اعطا می‌نماید.

تبصره ۱- متقاضیان بایستی دارای شرایط پویایی یا تمدید جوایز علمی و تحصیلی بنیاد باشند.

تبصره ۲- دانش‌آموختگان مقطع تحصیلات تکمیلی دانشگاه‌های خارج از کشور که حداکثر ظرف مدت یک سال از تاریخ دانش‌آموختگی به کشور مراجعت کنند، می‌توانند از وام ودیعه مسکن به مدت دو سال استفاده کنند.

تبصره ۳- تعداد و سقف مبلغ اعتبارات وام ودیعه مسکن که توسط بنیاد تامین می‌شود، هر ساله توسط رئیس بنیاد تعیین می‌گردد.

تبصره ۴- موارد استثناء در شورای نخبگان بنیاد بررسی خواهد شد.

این ماده واحده با چهار تبصره در جلسه مورخ ۱۳۹۰/۷/۱۲ هیات امنای بنیاد ملی نخبگان به تصویب رسید و از این تاریخ قابل اجراست.

مصوبات اعطای تسهیلات ساخت یا خرید مسکن به نخبگان و استعدادهای برتر

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۲/۲۰ موافقت نمود:

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر به سه هزار نفر از نخبگان و استعدادهای برتر با معرفی بنیاد ملی نخبگان در دو سقف پانصد میلیون ریال (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) و هشتصد میلیون ریال (۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰) تسهیلات خرید^۱ یا ساخت مسکن با نرخ سود دوازده درصد با رعایت سایر ضوابط بانک‌های ملی، ملت و سپه پرداخت نماید.

همچنین نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه مسکن در تاریخ ۱۳۹۱/۳/۲۳ اتخاذ تصمیم نمودند^۲:

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است نسبت به توزیع سه هزار سهمیه تسهیلات مسکن نخبگان با معرفی بنیاد ملی نخبگان به میزان هشتصد میلیون (۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای خرید و پانصد میلیون (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) ریال برای ساخت بین بانک‌های عامل اقدام نماید. نرخ سود تسهیلات مشارکت مدنی و فروش اقساطی این تسهیلات (۹٪) است که مابه‌التفاوت آن با نرخ‌های مصوب بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از محل یارانه سود بانکی در لوائح بودجه سالانه پیش‌بینی می‌شود.

۱- اصلاح شده در جلسه مورخ ۱۳۸۸/۸/۱۰ هیأت وزیران

۲- اصلاح شده در تاریخ ۱۳۹۱/۴/۲۷ توسط نمایندگان ویژه رییس جمهور در کارگروه مسکن و جلسه مورخ ۱۳۹۲/۱/۷ هیأت وزیران

ضوابط اعطای وام مسکن نخبگان

(مصوب یکصد و سی و هشتمین جلسه شورای معاونین بنیاد مورخ ۱۳۸۹/۹/۲۳)

ماده ۱- مشمولان وام هشتصد میلیون ریالی

- ۱- دارندگان مدال طلای المپیادهای دانش آموزی
- ۲- نقرات اول تا سوم المپیادهای دانشجویی
- ۳- برگزیدگان سالهای مختلف آزمون ورودی دانشگاه‌ها (۱۰۰ نفر اول گروه ریاضی و فنی، ۵۰ نفر گروه علوم تجربی، ۵۰ نفر گروه علوم انسانی و ۲۰ نفر گروه هنر)
- ۴- برگزیدگان آیین‌نامه انتخاب دانش‌آموختگان برتر آموزشی، پژوهشی، نوآوری مصوب ۸۹/۱/۲۵ کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد.
- ۵- صاحبان طرح‌های برگزیده جشنواره‌های بین‌المللی خوارزمی، رازی، فارابی، بخش دانشجویی و آزاد جشنواره جوان خوارزمی و برگزیدگان بخش فن‌آفرینی جشنواره شیخ بهایی به شرط مشارکت مؤثر علمی (در حال حاضر مشارکت ۳۰٪ تعیین شده است)
- ۶- برگزیدگان قرآنی سطوح یک و دو بر اساس ضوابط مصوب بنیاد
- ۷- برگزیدگان از میان دانشجویان نمونه کشوری با تأیید بنیاد
- ۸- دونفر اول هر دوره از آزمون‌های جامع علوم پایه پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی
- ۹- دارندگان مدالهای جهانی مسابقات بین‌المللی مهارت
- ۱۰- مخترعین سطح ۱ و ۲ طبق ضوابط بنیاد ملی نخبگان

ماده ۲- مشمولان وام پانصد میلیون ریالی

- ۱- دارندگان مدال نقره و برنز کشوری المپیادهای دانش آموزی
- ۲- صاحبان طرح‌های برگزیده بخش دانش‌آموزی و کاردانی جشنواره جوان خوارزمی به شرط داشتن مشارکت مؤثر علمی (در حال حاضر مشارکت علمی ۳۰٪ تعیین شده است)
- ۳- اعزام شدگان به مسابقات جهانی مهارت

تبصره ۱: در خصوص مشمولان آیین‌نامه‌های آتی بنیاد با سطوح افتخارات تصمیم‌گیری خواهد شد.

تبصره ۲: مشمولان باید مقیم ایران بوده و تحصیل یا اشتغال به کارشان در داخل کشور به تأیید بنیاد برسد.

ماده ۳- امتیازات اولویت‌بندی

- ۱- امتیاز تأهل یا سرپرستی خانوار: متأهل یا سرپرست خانوار: ۱۰ امتیاز
- ۲- امتیاز سن: سن بین ۲۴ سال تمام تا ۳۷ سال تمام ۱۲ امتیاز به ازای هر سال بالاتر یا پایین‌تر یک امتیاز منفی
- ۳- امتیاز تحصیلات: الف- دانشجوی سال اول کارشناسی ارشد و دانشجوی سال پنجم دکتری حرفه‌ای: ۲
امتیاز ب- دانشجوی سال دوم و بالاتر کارشناسی ارشد و دانشجوی سال ششم و بالاتر دکتری حرفه‌ای: ۴
امتیاز ج- دانش‌آموخته کارشناسی ارشد و دکتری حرفه‌ای: ۵ امتیاز د- دانشجوی سال اول دکتری: ۷ امتیاز
هـ- دانشجوی سال دوم دکتری: ۸ امتیاز و- دانشجوی سال سوم دکتری: ۹ امتیاز ز- دانشجوی سال چهارم و بالاتر دکتری: ۱۰ امتیاز ح- دانش‌آموخته دکتری: ۱۲ امتیاز ط- عضو هیأت علمی دانشگاه یا مراکز پژوهشی داخل کشور: ۱۵ امتیاز
- ۴- ایثارگران و فرزندان شاهد: ایثارگران و فرزندان شاهد یا معرفی مراجع ذیصلاح ۵ امتیاز

تبصره ۱: لازم است معدل هر مقطع ۱۷ یا بالاتر باشد در غیر اینصورت امتیاز مربوط به آن مقطع محاسبه نشده و مقطع قبلی مدنظر قرار خواهد گرفت. تمامی معدل‌ها پس از اعمال ضریب مربوط به رشته - دانشگاه مورد نظر منظور می‌گردد.

تبصره ۲: زوجیهایی که هر دو مشمول تسهیلات مسکن می‌شوند مختار هستند که یا برای کسب اولویت بالاتر امتیاز خود را جمع و تنها یک وام دریافت کنند یا هر یک به تنهایی و با اولویت متناسب با امتیاز کسب شده خود برای دریافت وام اقدام کنند.

تبصره ۳: در موارد خاص چنانچه فردی علیرغم برجسته بودن فعالیت‌های علمی، پژوهشی و نوآورانه به دلیل عدم احراز پویایی یا نداشتن تحصیلات عالی در اولویت استفاده از وام قرار نگرفته باشد بنیاد می‌تواند با بررسی پرونده و افتخارات، وی را در اولویت دریافت وام قرار دهد.

آیین‌نامه حمایت از سفرهای هدفمند نخبگان و استعدادهای برتر ایرانی شاغل در خارج، به داخل کشور

این آیین‌نامه مبتنی بر مواد ۲ و ۳ اساس‌نامه بنیاد ملی نخبگان، با هدف ارتباط و آشنایی نخبگان و استعدادهای برتر ایرانی مقیم خارج از کشور، با فرصت‌های کاری، توانایی‌ها و نیازهای علمی و صنعتی کشور، تسهیل ارتباط فرهنگی این افراد با مراکز داخل کشور و همچنین استفاده از تخصص و توانمندی‌های آنان در داخل کشور، تدوین شده است.

ماده ۱. تعاریف

در این آیین‌نامه، بنیاد ملی نخبگان «بنیاد»، دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و پژوهشی و مراکز صنعتی و تجاری داخل کشور «مؤسسات داخلی» و دانشگاه‌ها، مراکز آموزش عالی و پژوهشی و مراکز صنعتی و تجاری معتبر خارج کشور «مؤسسات خارجی» نامیده می‌شود.

تبصره ۵. معیار معتبر بودن دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های خارج از کشور مصوبات وزارتخانه علوم تحقیقات و فناوری و وزارتخانه بهداشت، درمان و آموزش پزشکی است و در مورد سایر مؤسسات بستگی به نظر کارشناسی بنیاد دارد.

ماده ۲. مشمولین

دانشجویان مقطع تحصیلات تکمیلی یا فارغ‌التحصیلان شاغل در یکی از مؤسسات خارج از کشور که مشمول «آیین‌نامه احراز استعدادهای برتر و نخبگی» هستند، مشمول این آیین‌نامه‌اند.

تبصره ۱. شرط استفاده از تسهیلات این آیین‌نامه نداشتن تعهد عمل نشده به نهادهای دولتی است.

تبصره ۲. دانشجویان ایرانی برجسته دانشگاه‌های تراز اول خارج از کشور، با تأیید شورای نخبگان، نیز می‌توانند از تسهیلات بند ۳-۱ استفاده کنند.

تبصره ۳. در موارد دیگر با ارائه توصیه‌نامه از اساتید برنده یکی از جوایز بنیاد، مانند جایزه علامه طباطبائی، اعتبار پژوهشی دکتر کاظمی آشتیانی و یا توصیه‌نامه شخصیت‌های برجسته علمی، فناوری و فرهنگی مورد تأیید بنیاد، درخواست فرد برای استفاده از بند ۳-۱ بررسی می‌شود.

ماده ۳. جوایز و حمایت‌ها

۳-۱- کمک هزینه بلیت رفت و برگشت سفر علمی مورد تأیید بنیاد به کشور، با داشتن برنامه مشخص و برای آشنایی با مؤسسات داخلی، ارائه سخنرانی، مشارکت در اجرای کارگاه، شرکت در همایش‌های علمی و یا گردهمایی‌های مخصوص فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها، تبادل فناوری و برنامه‌های مشابه.

تبصره ۵. بنیاد می‌تواند درصدی از هزینه بلیت همسر و فرزندان فرد مشمول این آیین‌نامه را نیز تأمین کند.

۳-۲- کمک‌هزینه یک بار سفر عمره مفرده، در صورتی که مبداء یا مقصد سفر ایران باشد. (با این شرط که از این کمک‌هزینه بنیاد قبلاً استفاده نکرده باشد.)

۳-۳- معادل کمک‌هزینه تحصیلی کسانی که با همان افتخارات و شرایط علمی در داخل کشور در حال تحصیل در مقاطع تحصیلات تکمیلی هستند (طبق ماده ۳، بند ۲ آئین‌نامه «اعطای جوایز تحصیلی بنیاد ملی نخبگان به دانش‌جویان نخبه و استعداد برتر») در صورت اقامت بیش از یک ماه و داشتن یک برنامه علمی مورد تأیید بنیاد، در یکی از مؤسسات داخلی.

۳-۴- اعطای تسهیلات نظام وظیفه نخبگان مطابق آئین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوطه اگر مدت اقامت بیش از ده ماه باشد.

۳-۵- استفاده از برنامه‌های فرهنگی و بازدیدهای علمی در زمان اقامت در ایران با شرایط مشابه دانش‌جویان و فارغ‌التحصیلان مقیم داخل کشور.

ماده ۴. ارائه گزارش

لازمه استفاده از جوایز و حمایت‌های ماده ۲ ارائه گزارشی از نتایج سفر به بنیاد است. گزارش باید شامل ارزیابی از وضعیت علمی و کاری دانشگاه‌ها و پژوهشگاه‌های بازدیدشده باشد. این گزارش و همچنین گزارش مؤسسه مورد بازدید، در پذیرفته شدن درخواست‌های بعدی مؤثر است.

ماده ۵. شیوه‌نامه اجرایی

شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه، تعداد و سفرهای مورد حمایت و میزان حمایت سالانه، توسط بنیاد ملی نخبگان تهیه و تصویب خواهد شد.

این آیین‌نامه در ۵ ماده و ۵ تبصره در تاریخ ۹۱/۵/۱۸ به تصویب کمیسیون دائمی هیأت امنای بنیاد ملی نخبگان رسید.

آیین‌نامه حمایت از پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری در زمینه پژوهش‌های مرتبط با امور نخبگان

مقدمه

این آیین‌نامه جهت حمایت از پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری که موضوع آنها در زمینه‌های مرتبط با امور نخبگان کشور است به شرح زیر تدوین شده است.

ماده ۱- بنیاد ملی نخبگان می‌تواند هر ساله موضوعات مورد نیاز خود را برای انتخاب و تعریف پایان‌نامه‌ها و رساله‌ها اعلام نماید.

ماده ۲- پایان‌نامه‌هایی که پس از تصویب در دانشگاه‌های کشور مورد تایید بنیاد نیز قرار بگیرد مشمول حمایت بنیاد می‌گردد. شیوه‌نامه اجرایی این آیین‌نامه پس از تدوین به تصویب ریاست بنیاد خواهد رسید.

این آیین‌نامه در ۲ ماده و در جلسه ۳۸ مورخ ۸۸/۱۲/۱۲ کمیسیون دائمی هیئت امنای بنیاد مورد تصویب قرار گرفت و از تاریخ تصویب قابل اجرا است.

شیوه‌نامه حمایت از پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری در زمینه پژوهش‌های مرتبط با امور نخبگان

مقدمه

این شیوه‌نامه به استناد مواد ۱ و ۲ آیین‌نامه حمایت از پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و رساله‌های دکتری مصوب جلسه ۳۸ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۱۲ کمیسیون دائمی هیئت امناء به شرح زیر تدوین شده است:

ماده ۱- معاونت پژوهش و برنامه ریزی بنیاد عنوان و خلاصه "درخواست‌های پیشنهاد پژوهشی" مورد نیاز بنیاد را تهیه و پس از تصویب در شورای با ترکیب ذیل در خرداد ماه هر سال به دانشگاه‌ها و مؤسسات پژوهشی اعلام می‌کند.

ترکیب شورای فوق‌الشاره به صورت زیر است:

الف- معاون پژوهشی و برنامه‌ریزی بنیاد به عنوان رئیس شورا

ب- دبیر شورای نخبگان

پ - یک نفر به پیشنهاد رئیس بنیاد

د - دو تا چهار نفر از اعضاء هیئت علمی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی معتبر با حداقل درجه دانشیاری که با پیشنهاد معاون پژوهش و برنامه‌ریزی بنیاد و تصویب رئیس بنیاد انتخاب می‌شوند.

ماده ۲- اعضاء هیئت علمی دانشگاه‌ها، پژوهشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی معتبر می‌توانند پیشنهادهای پژوهشی مرتبط با نیاز بنیاد را که در قالب پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد و یا رساله دکتری به تصویب مؤسسه خود رسانده‌اند تا پایان آبان ماه هر سال به بنیاد ارائه کنند.

ماده ۳- پیشنهادهای دریافتی از دانشگاه‌ها پژوهشگاه‌ها و مراکز تحقیقاتی معتبر با توجه به میزان انطباق با نیازهای اعلام شده بنیاد حداکثر تا پایان دی‌ماه هر سال توسط شورای مذکور در ماده ۱ بررسی و نتیجه پس از تایید رئیس بنیاد به پیشنهاد دهندگان اعلام می‌شود.

ماده ۴ - میزان اعتبار و اگذاری به پایان‌نامه‌های کارشناس ارشد و رساله‌های دکتری حداکثر به ترتیب سی میلیون ریال و شصت میلیون ریال است. این اعتبارات به نسبت ۳۰٪ و ۷۰٪ بین استاد و دانشجو تقسیم می‌شود.

ماده ۵- سقف پایان‌نامه‌های قابل حمایت از طرف بنیاد ۱۵ پایان‌نامه کارشناسی ارشد و ۱۰ پایان‌نامه دکتری در سال است.

ماده ۶ - کل اعتبارات مربوط به پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد پس از دفاع و ارائه پایان‌نامه مجلد و رونوشت گزارش جلسه دفاع به بنیاد و اعلام نظر مثبت شورای مذکور در ماده ۱ و تایید معاون پژوهشی و برنامه‌ریزی بنیاد، در وجه استاد راهنما و دانشجو پرداخت می‌شود

ماده ۷ - ۴۰٪ از اعتبار مربوط به پایان‌نامه دکتری پس از پایان سال اول دوره پژوهشی دکتری و ارائه گزارش کار تایید شده توسط استاد راهنما و اعلام نظر مثبت شورای مذکور در ماده ۱ و تایید معاون پژوهشی و برنامه‌ریزی بنیاد در وجه استاد و دانشجو پرداخت می‌شود. ۶۰٪ مابقی اعتبار پس از دفاع نهایی مطابق رویه ذکر شده در ماده ۶ پرداخت می‌شود.

این شیوه‌نامه در ۷ ماده در یک‌صد و هشتمین جلسه شورای معاونین بنیاد مورخ ۸۹/۱/۱۷ بررسی و به تصویب رسید و از این تاریخ قابل اجرا می‌باشد.

مصوبه لزوم هماهنگی با بنیاد ملی نخبگان در صدور مجوز فعالیت موسساتی که در امور نخبگان فعالیت می‌نمایند

با عنایت به تصریح تبصره ۳ ماده ۱۹ اساسنامه بنیاد ملی نخبگان مصوب ۱۳۸۴/۳/۱۰ شورای عالی انقلاب فرهنگی مبنی بر تایید نهایی ایجاد هر گونه موسسه در ارتباط با نخبگان توسط بنیاد ملی نخبگان و با توجه به اینکه ساماندهی و انسجام در فعالیت‌های کلیه موسسات مرتبط با امور نخبگان به ویژه برای بهتر شدن ارائه و معرفی طرح‌های نخبگان در همایش‌ها و نمایشگاه‌های داخلی و خارجی و به علاوه زمینه سازی برای استفاده قاعده‌مند و متناسب از واژه نخبه توسط اشخاص حقیقی و حقوقی از ضرورت بالایی برخوردار می‌باشد، مقتضی است در اجرای دستور مورخ ۱۳۹۰/۹/۱۱ رئیس محترم جمهور مبنی بر ایجاد هماهنگی در فعالیتهای مربوط به نخبگان و تسهیل در اجرای اساسنامه بنیاد ملی نخبگان و به منظور رفع نقایص موجود در این خصوص، بندهای ذیل مورد التزام دستگاه‌ها و نهادهای ذیربط باشد:

کلیه دستگاه‌هایی که قانونا مرجع صدور مجوز فعالیت هستند باید قبل از صدور مجوز فعالیت برای موسساتی که با استفاده از عناوینی چون نخبه، مخترع، استعدادهای برتر و واژه‌های مشتق از آنها در امور مربوط به نخبگان و استعدادهای برتر فعالیت می‌کنند، تاییدیه بنیاد ملی نخبگان را اخذ نمایند. این امر شامل تمدید مجوز فعالیت موسساتی که قبل از این تاریخ ایجاد شده‌اند، نیز می‌گردد.

۱- کلیه دستگاه‌ها مکلفند گزارش عملکرد اجرایی سالانه موسسات را بنا به درخواست بنیاد ملی نخبگان حسب مورد ارائه نمایند.

۲- در صورت مشاهده تخلف از سوی موسسه و ارائه گزارش تخلفات از سوی بنیاد ملی نخبگان به مرجع صدور مجوز فعالیت، اقدام لازم جهت لغو مجوز فعالیت و سایر اقدامات قانونی انجام می‌پذیرد.

این بخشنامه به شماره ۹۰/۱۴۸۰۰/دش مورخ ۹۰/۱۲/۱۳ از سوی دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی به کلیه دستگاه‌ها، وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای انقلاب اسلامی ابلاغ شد.